

**SPRAWOZDANIE NR
PREZYDENTA MIASTA OPOLA**

z dnia 2025 r.

**ROCZNY RAPORT O STANIE REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA OPOLA NA LATA 2021-2025**

ROCZNY RAPORT O STANIE REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH MIASTA OPOŁA NA LATA
2021-2025

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, ukierunkowanym na poprawę jakości życia mieszkańców Opola. *Strategia* wyznacza priorytetowe kierunki działań, mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Miasta, poprzez rozwój zintegrowanego, spójnego systemu wsparcia. Dokument został przyjęty w dniu 29 kwietnia 2021 r. Uchwałą nr XXXIX/773/21 Rady Miasta Opola w sprawie przyjęcia *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025*, w związku z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

Dla każdego z tych obszarów dokonana została szczegółowa diagnoza uwzględniająca występujące w ich zakresie problemy i ograniczenia oraz możliwości Miasta w rozwiązywaniu zdiagnozowanych trudności. Dla Strategii opracowana została analiza SWOT, a także wskazane zostały cele strategiczne, cele operacyjne oraz kierunki działań, umożliwiających osiągnięcie zamierzonych celów.

Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Założeniem strategii jest stworzenie spójnego i skutecznego systemu, opartego na współpracy służb, instytucji i organizacji, dającego gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb i oczekiwań. Strategia stanowi narzędzie służące wypracowaniu systemu wsparcia w obszarze zdiagnozowanych już problemów społecznych, ale także, w przypadku zaistnienia nowych problemów, których rozwiązanie wykracza poza możliwości jednostek czy grup społecznych i wymaga systemowego zaangażowania.

Strategia na lata 2021 – 2025r. jest dokumentem długofalowym i perspektywicznym, stwarzającym przestrzeń do rozwiązywania bieżących oraz pojawiających się nowym problemom

społecznym. Jednak wyznaczone kierunki działania i cele do realizacji są kontynuacją istniejącego już systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania, adekwatne do dynamicznych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej.

W realizację zadań ujętych w dokumencie zaangażowane są wydziały Urzędu Miasta Opola, oraz jednostki organizacyjne Miasta Opola, w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu, Dom Pomocy Społecznej w Opolu, Środowiskowy Dom Samopomocy „Magnolia” w Opolu, Miejskie Centrum Świadczeń w Opolu, Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, Centrum Zdrowia w Opolu Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością, sieć miejskich żłobków, a także Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Powiatowa Rada Ryku Pracy, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Seniorów Miasta Opola oraz liczne organizacje pozarządowe. Przedstawiciele jednostek/instytucji/organizacji ściśle związanych z realizacją kluczowych zadań polityki społecznej w Mieście Opolu, weszli w skład Zespołu koordynującego działania w zakresie prac związanych z opracowaniem Strategii, dzieląc się swoimi kompetencjami i nakreślając kierunek prac. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest zgodna z celami lub obszarami priorytetowymi wskazanymi w innych strategicznych dokumentach krajowych i regionalnych. Strategia jest realizowana poprzez ww. programy lokalne, które są wymagane przepisami prawa lub mogą być odpowiedzią na zdiagnozowane w Mieście potencjały i wyzwania, które są ważnymi dokumentami perspektywicznymi, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne.

WIZJA I MISJA STRATEGII

Wizja

„PRZYJAZNE I DOSTĘPNE OPOLE”

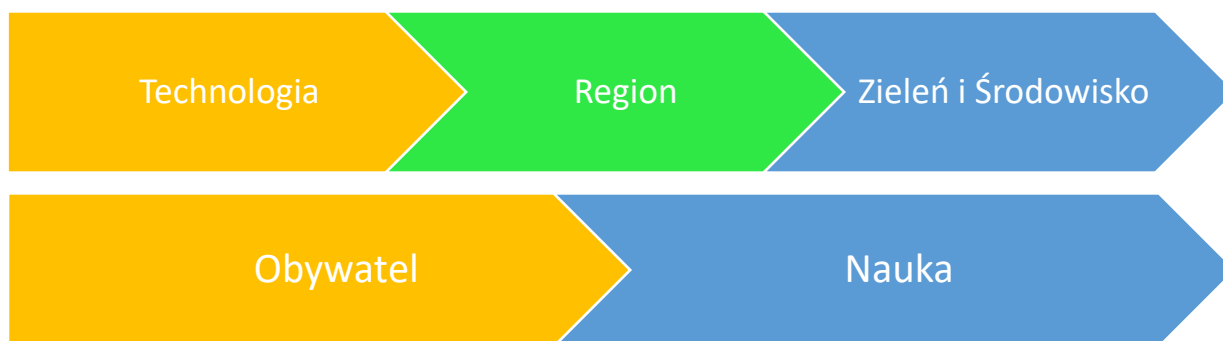
W Opolu najważniejsi są mieszkańcy, zarówno Ci młodszy, jak i starsi. Chcemy aby Opole było miastem ludzi tolerancyjnych, życzliwych i otwartych na potrzeby osób starszych oraz potrzebujących pomocy. Chcemy, aby każdy z nas czuł się bezpiecznie, po prostu dobrze.

Misja

„REALIZACJA 4-KI DLA OPOLA”

Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 jest umożliwienie realizatorom lokalnej polityki społecznej świadczenie skoordynowanych i kompleksowych działań w stosunku do opolskich rodzin, seniorów, osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez zapewnienie im godnych i bezpiecznych warunków życia w lokalnym środowisku.

Wizja i misja określona w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025 jest spójna z Wizją Strategii Rozwoju Opola do 2030 r., której trzon stanowią następujące pojęcia:

1. „4-ka dla Opola”

Jakim Miastem jesteśmy w obszarze polityki społecznej, senioralnej, rodzinnej, zdrowotnej?

Miasto prowadzi aktywną politykę społeczną w różnych obszarach. Miasto Opole jest miastem przyjaznym dorastaniu i starzeniu się. Mieszkańcy żyją w zdrowiu i lepszej kondycji fizycznej. Seniorzy są istotnym partnerem władz samorządowych różnego szczebla. Środowisko jest aktywne i zintegrowane. Seniorzy mają dostęp do terenów zieleni. Osoby niesamodzielne pozostają w środowisku lokalnym. Rozwinęły się usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania. System wsparcia obejmujący opiekunów faktycznych jest rozbudowany. Osoby z niepełnosprawnościami i seniorzy mają możliwości prowadzenia samodzielnego życia. Utworzono nowe mieszkania chronione, a usługi mieszkań wspomaganych są już w pełni rozwinięte. Rynek pracy w mieście jest w pełni odpowiedzialny. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy są aktywne. Rodzina jest wartością. Wartość ta jest promowana. Opole jest miastem dla rodzin, zwłaszcza dla rodzin z małymi dziećmi. Gdy dzieci dorosną, już jako absolwenci szkół średnich i wyższych wiążą one

swoją przyszłość z miastem. Rozwinęło się specjalistyczne poradnictwo dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rozwinęła się piecza zastępcza. Wzrosła jakość i dostępność usług medycznych dla mieszkańców Miasta¹. Podczas prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021 - 2025 została opracowana tzw. „4-kę dla Opola”, która wyznacza kierunki działań w obszarze polityki prorodzinnej, senioralnej oraz wobec osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym przez zapewnienie im godnych i bezpiecznych warunków życia w lokalnym środowisku.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

A. MIASTO ZAANGAŻOWANE SPOŁECZNIE

Mieszkańcy oczekują miasta, w którym liczy się głos jego Obywateli. Jesteśmy Miastem, w którym istotną rolę odgrywają rady dzielnic będące najbliżej mieszkańców i ich spraw. Z dbałością podchodzimy do tworzenia warunków dla ich maksymalnego rozwoju i realizacji kompetencji. W Mieście umacnia się trzeci sektor tworzony przez organizacje pozarządowe działające w różnych obszarach pożytku publicznego. To istotny kapitał. Będziemy podnosić jego wartość. Dążyć będziemy do zapewnienia maksymalnego udziału mieszkańców i organizacji pozarządowych w życiu Miasta.

B. MIASTO ODPOWIEDZIALNE SPOŁECZNIE

Miasto odpowiedzialne to miasto dbające o wszystkich mieszkańców, bez wyjątku. Ale grupą wymagającą szczególnego wsparcia są osoby z niepełnosprawnościami oraz różnego rodzaju problemami. Odpowiedzialny Samorząd to ten, który takie osoby będzie wspierać. Kreowanie zmian

¹ Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.

w przestrzeni Miasta, z uwzględnieniem potrzeb tej grupy mieszkańców i ich opiekunów jest ważnym wyzwaniem.

C. MIASTO PRZYJAZNE DORASTANIU I AKTYWNEMU STARZENIU

Dostępność miast w różnych skalach przestrzennych odgrywa coraz większe znaczenie. Nasze oczekiwania są proste – dotrzeć do celu jak najszybciej, bezpiecznie i w odpowiednich warunkach. Wciąż jest wiele do zrobienia w tym obszarze. Dlatego też będziemy promować i realizować działania na rzecz poprawy dostępności Miasta – przestrzeni publicznych i budynków. Projektowanie przestrzeni oraz tworzenie produktów i usług uwzględniających potrzeby zróżnicowanych grup mieszkańców jest niezwykle ważne. Miasto Opole dziś jest jeszcze miastem ludzi względnie młodych. Na ulicach, w kawiarniach, sklepach widać uczniów, studentów, wiele osób w młodym wieku. Ale w dłuższej perspektywie proporcje się odwrócą. Ton Miastu nadawać będą coraz częściej seniorzy, osoby starsze. To istotny potencjał. Szczególnym wyzwaniem w najbliższych latach będzie tworzenie warunków do tego, aby Miasto było przygotowane na zmieniającą się rzeczywistość. Może być nas mniej, pewne jest jednak to, że będziemy starsi. To z czym będziemy musieli się w dłuższym horyzoncie zmierzyć to przede wszystkim zmiana struktury potrzeb, a także projektowanie rozwiązań, produktów, usług wynikających i uwzględniających potrzeby dorastającego oraz starzejącego się społeczeństwa. Osiągnięcie sukcesu w tym obszarze wymaga szeregu skoordynowanych działań, praktycznie w każdej sferze życia Miasta.

D. MIASTO DBAJĄCE O ZDROWIE OPOLAN

Szczególną uwagę zwrócimy na rozwój programów profilaktycznych dostosowanych do potrzeb mieszkańców oraz edukację w zakresie zdrowia. Dążyć będziemy do sprawnego funkcjonowania publicznych zakładów zdrowotnych, rozwoju grupowych specjalistycznych praktyk lekarskich (zespołów lekarzy uzupełniających się specjalności), rozwoju placówek wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego. Niezwykle ważne jest również promowanie odpowiedzialności fachowej i etycznej lekarzy.

2. Ogólna charakterystyka pomocy społecznej w Mieście Opolu

Mieszkańcy Miasta Opola, którzy z jakiegokolwiek powodu znaleźli się w sytuacji kryzysowej, mogą korzystać z szerokich usług społecznych i wsparcia w ramach kompleksowego systemu pomocy społecznej. Rozbudowany system instytucji pomocy społecznej i wsparcia rodziny służy wszystkim grupom społecznym zmagającym się z różnego rodzaju trudnościami życiowymi. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób

i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Wiodącym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej w Mieście Opolu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, który:

- przeciwdziała wykluczeniu społecznemu;
- wspiera rodziny we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- pomaga osobom z niepełnosprawnościami;
- pomaga dzieciom pozbawionym opieki i wychowania².

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu udziela wszechstronnego specjalistycznego wsparcia również w ramach funkcjonujących w jego strukturach komórek organizacyjnych, tj.:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Klub Integracji Społecznej;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej;
- Ośrodek Readaptacji Społecznej „Szansa”;
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych;
- Mieszkania Treningowe i Wspomagane;
- Domy Dziennego Pobytu „Złota Jesień”; „Magda-Maria”; „Malinka” wraz z filią „Dom Nad Odrą”;
- Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu”;
- Centrum Aktywizacji Społecznej;
- Dział Opieki Nad Rodziną i Dzieckiem.

Ponadto w systemie pomocy społecznej w Mieście Opolu funkcjonują:

- Dom Pomocy Społecznej w Opolu,
- Dom Pomocy Społecznej prowadzony w Opolu przez Zgromadzenie Sióstr św. Jadwigi,
- Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Pielęgniarek Trzeciego Zakonu Regularnego św. Franciszka,
- Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi prowadzony przez Fundację Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu.

² Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu.

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności obejmuje: infrastrukturę, kadrę, organizacje pozarządowe, informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. W ww. dokumencie znajdują się wszystkie najważniejsze informacje dot.: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia gminy Opole.

W 2024 r. pomocą społeczną objęto 2368 rodzin w tym 155 rodzin wychowujących dzieci. Klienci korzystający z pomocy po raz pierwszy (nowe środowiska) to 261 rodzin co stanowi 11% wszystkich korzystających.

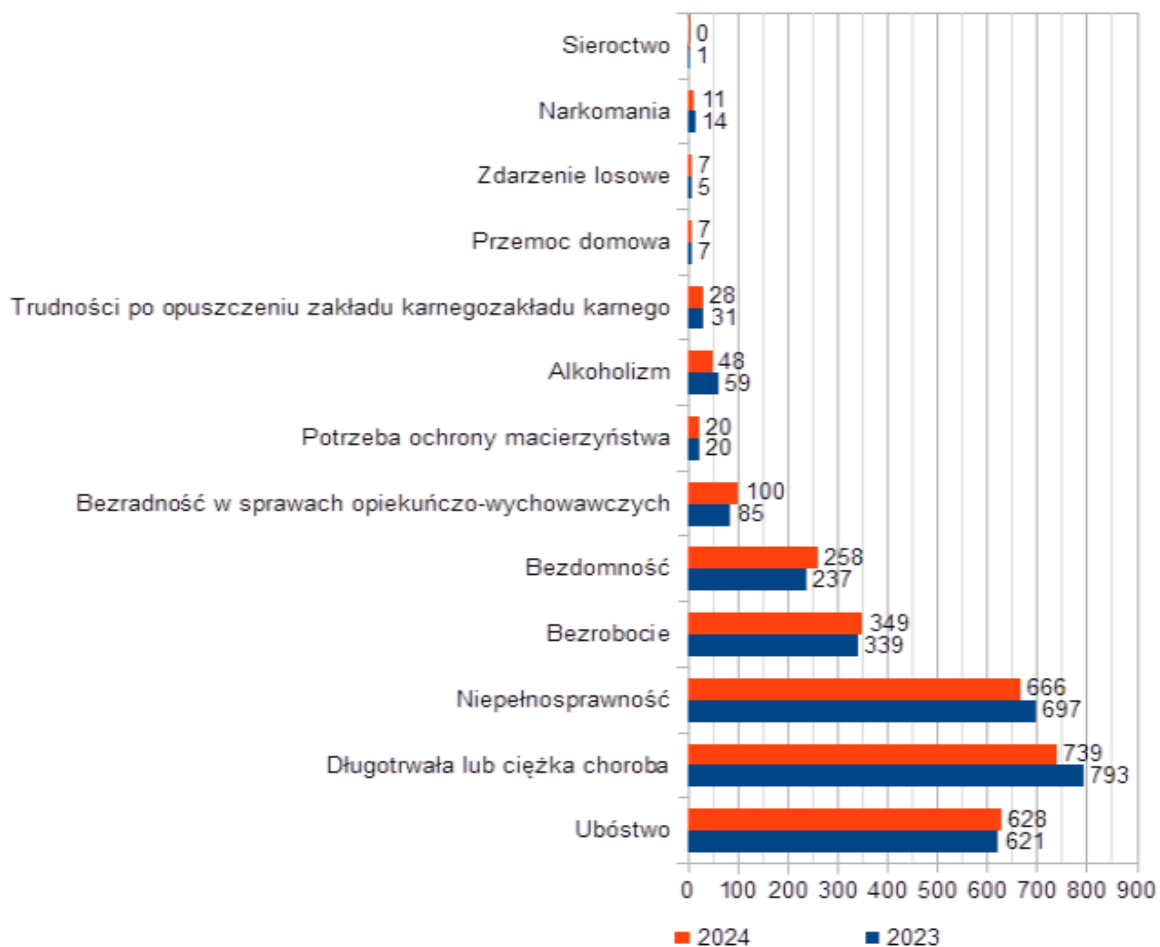
Główne powody korzystania z pomocy społecznej w 2024 r., to:

1. podeszły wiek (28%),
2. długotrwała choroba (17%),
3. niepełnosprawność (13%),
4. brak możliwości zapewnienia opieki członkom rodziny (10%),
5. utrata pracy (10%),
6. nowe rodziny zamieszkałe w Opolu (17%),
7. inna (brak schronienia, opuszczenie DPS, opuszczenie zakładu karnego, przemoc domowa (5%).

W 2024 r. usamodzielniało się 217 rodzin. Usamodzielnienie wynikało z:

1. podjęcia pracy zarobkowej (15%),
2. uzyskania świadczeń emerytalno- rentowych (16%),
3. poprawy sytuacji rodzinnej, dochodowej, zmiany miejsca zamieszkania (23%),
4. pomocy rodziny (18%),
5. odmowy współpracy z pracownikiem socjalnym (1%).
6. głównym jednak powodem opuszczenia systemu pomocy społecznej był zgon podopiecznego (27 %).

Porównanie powodów trudnej sytuacji życiowej

Analiza dokonana na podstawie danych z kilku ostatnich lat wskazuje, że za główny powód trudnej sytuacji życiowej, skłaniający do korzystania przez podopiecznych MOPR z pomocy społecznej należy uznać przede wszystkim: długotrwałą i ciężką chorobę (739 rodzin), niepełnosprawność (666 rodzin), ubóstwo (628 rodzin) a także bezrobocie (349 rodzin) i bezdomność (258 osób).

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wystąpił w 100 rodzinach, w zdecydowanej większości w rodzinach niepełnych.

Powyższe dane wskazują, że powody przyznania pomocy w 2024 roku były porównywalne do roku poprzedniego.

Powody przyznawania pomocy w latach 2019 – 2024

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ubóstwo	759	809	750	810	621	628
Sieroctwo	0	0	0	1	1	0
Bezdomność	308	311	298	297	237	258
Bezrobocie	447	496	468	512	339	349
Niepełnosprawność	776	819	731	861	697	666
Długotrwała lub ciężka choroba	968	1016	921	987	793	739
Przemoc domowa	23	21	14	22	7	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	42	33	24	0	20	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	144	143	113	229	85	100
Rodziny wielodzietne	7	10	9	31	3	5
Rodziny niepełne	92	92	68	121	43	33
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	36	52	38	29	31	28
Alkoholizm	75	66	82	63	59	48
Narkomania	11	14	16	8	14	11
Zdarzenia losowe	5	403	5	36	5	7

W roku 2024 r. wzrosły wydatki na zadania własne gmin i powiatów. Zasiłki okresowe, celowe i stałe są najpowszechniejszymi świadczeniami pieniężnymi przyznawanymi przez ośrodki. Natomiast wśród świadczeń niepieniężnych najpowszechniejsze są usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania oraz posiłki przyznawane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w domu i w szkole”.

Największe wydatki w 2024 r. zostały poniesione z tytułu odpłatności gminy za podopiecznych umieszczonych w domach pomocy społecznej i stanowiły one 14.938.354 zł. Kolejne pod względem wielkości są wydatki w kwocie 3.914.624 zł przeznaczone na pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób, wymagających takiego wsparcia. W porównaniu do lat ubiegłych, w 2024 r. obserwuje się niewielki spadek liczby osób korzystających z tej formy wsparcia (o 35 osób), przy jednoczesnym spadku wydatków poniesionych na realizację tego zadania o kwotę 730.088 zł. W 2024 r. zrealizowano łącznie 78.309 godzin usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych.

Na zadania zlecone gminie wydatkowano ogółem 154.934 zł dotacji celowej z budżetu państwa, głównie z przeznaczeniem na wynagrodzenie dla opiekunów prawnych. W 2024 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczonych na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego objęto 1 osobę, koszt realizacji tego zadania wyniósł 2.940 zł.

W roku 2024, analogicznie jak w latach ubiegłych, usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczyli opiekunowie zatrudnieni przez Polski Czerwony Krzyż.

Ponadto w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, ze wsparcia w formie usług świadczonych w dwóch Środowiskowych Domach Samopomocy (pobyt dzienny) korzystało 153 osoby z zaburzeniami psychicznymi. Wydano łącznie 100 decyzji kierujących osoby do ŚDS.

Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym:

Lp	Rodzaj wsparcia	2020	2021	2022	2023	2024
1	Świadczenie pracy socjalnej, specjalistycznego poradnictwa udzielanego przez prawników, psychologów, terapeutów.	Specjalistyczne poradnictwo: • prawne 1227 dla 1053 osób; • psychologiczne 1464 dla 1070 osób; • dla ofiar przemocy 945 dla 258 osób; • praca socjalna - 2858 rodzin.	Specjalistyczne poradnictwo: • prawne 1470 porad dla 1031 osób; • psychologiczne 1842 porady dla 1128 osób; • praca socjalna 2709 rodzin.	Specjalistyczne poradnictwo: • prawne - 1238 porad - dla 773 osób; • psychologiczne - 2416 porad dla 773 osób; • praca socjalna - 4071 rodzin.	Specjalistyczne poradnictwo: • prawne - 801 porad dla 734 osób • psychologiczne - 2164 porad dla 1200 osób; • praca socjalna - 2283 rodzin.	Specjalistyczne poradnictwo: • prawne - 584 porad dla 228 osób • psychologiczne - 2296 porad dla 1179 osób; • praca socjalna 2368 rodzin.
2	Udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych i celowych specjalnych	Pomoc finansową otrzymało 1462 osoby (rodziny)	Pomoc finansową otrzymało 1028 osób (rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 837 osób (821 rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 1256 osób (1246 rodzin)	Pomoc finansową otrzymało 1673 osób w rodzinach (rodzin 1299)
3	Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze	489 osób	455 osób	412 osób	383 osób	326 osób
4	4 domy dziennego pobytu, domy samopomocy, domy pomocy społecznej	Do domów dziennego pobytu skierowano 770 osób. Z usług Centrum Informacyjno-Edukacyjnego „Senior w Opolu” skorzystało 23000 seniorów. Do środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skierowano 148 osób. Do domów pomocy społecznej skierowanych zostało 91 osób.	Z usług Centrum Informacyjno - Edukacyjnego „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne itp.) Do domów dziennego pobytu skierowano 725 osób Do środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Z usług Centrum Informacyjno-Edukacyjnego- „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne, itp.). Realizowane są projekty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z domów dziennego pobytu skorzystało 776 osób. Ze środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 150 osób. Z domów pomocy społecznej skorzystało 268 osób.	Z usług Centrum Informacyjno-Edukacyjnego - Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne, itp.). Realizowane są projekty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z domów dziennego pobytu skorzystało 794 osób. Ze środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 149 osób. Do domów pomocy społecznej zostało skierowanych 98 osób. Do 31 grudnia 2023 r. w DPS-ach przebywało 311 osób.	Z usług Centrum Informacyjno-Edukacyjnego- „Senior w Opolu” skorzystało około 7 000 osób. Przy Centrum Seniora prowadzona jest również darmowa wypożyczalnia sprzętu (kule, wózki inwalidzkie, chodziki, balkoniki, rowery stacjonarne, itp.). Realizowane są projekty wspierające osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Z domów dziennego pobytu skorzystało 768 osób. Ze środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi skorzystało 153 osoby Do domów pomocy społecznej skierowano w 2024 r. łącznie 140 osób, w tym do 3 domów na terenie Opola - 69 osób i do domów poza Opolem - 71 osób.

			skierowano 155 osób. Do domów pomocy społecznej skierowane zostały 92 osoby a umieszczono 82 osoby.			
5	Akcja „Podaruj” przekazywanie używanych mebli, sprzętu AGD	53 rodziny skorzystały z różnego rodzaju pomocy rzeczowej (meble, sprzęt AGD, nowy wózek inwalidzki, komputery, odzież, żywność)	11 rodzin skorzystało ze sprzętu (60 sztuki sprzętów i kompletów mebli) pozyskanego od darczyńców	10 rodzin skorzystało z 19 szt. sprzętu.	11 rodzin skorzystało z 18 szt. sprzętu.	10 rodzin skorzystało z 14 sztuk sprzętu.
6	Realizacja rządowego programu dożywiania	Objętych programem było 1187 osób. W ramach pomocy 206 osób dorosłych i 36 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 990 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 990 osób. W ramach pomocy 184 osoby dorosłe i 13 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 812 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 804 osoby. W ramach pomocy 146 osób dorosłych i 14 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 661 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	Objętych programem było 745 osób W ramach pomocy 138 osób dorosłych i 18 dzieci otrzymało gorące posiłki, a 614 osób (rodzin) korzystało ze świadczeń pieniężnych na ten cel.	W roku 2024 ze wsparcia w ramach programu skorzystało łącznie 800 osób, w tym: - 154 osoby z pomocy w formie gorącego posiłku, z tego 11 - młodzież szkolna i 143 osoby dorosłe, - 646 osób i rodzin otrzymało zasiłki celowe z przeznaczeniem na zakup żywności
7	Udzielanie porad przez Klub Integracji Społecznej (KIS)	188 porad – w ramach udzielonego wsparcia 8 osób podjęło zatrudnienie.	72 osoby skorzystały z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 260 porad - W ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęło zatrudnienie, 2 osoby realizowały staż zawodowy.	72 osoby skorzystały z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 260 porad - W ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęło zatrudnienie, 2 osoby realizowały staż zawodowy.	95 osób skorzystało z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 310 porad - W ramach udzielonego wsparcia 12 osób podjęło zatrudnienie, 3 osoby realizowały staż zawodowy.	66 osób skorzystało z pomocy w poszukiwaniu pracy, udzielono 234 porad. W ramach udzielonego wsparcia 11 osób znalazło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, 1 osoba znalazła zatrudnienie w postaci stażu zawodowego 22 osoby otrzymały kompleksowe wsparcie w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach realizowanego programu „Centrum Re-Start”.
8	Program prac społecznie użytecznych	39 osób skierowano do prac społecznie użytecznych.	42 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.	42 osoby wykonywały prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.	40 osób wykonywało prace społecznie użyteczne na rzecz miasta Opola.	30 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wykonywały prace społecznie użyteczne na terenie miasta Opola.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w Mieście Opolu – 2024 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	754	726	726
Liczba osób korzystających	2	1 069	1 205	1 223
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	12	19	19
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	116	119	118
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	10 201 685	13 624 625	14 872 352
W TYM:				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	124	124	124
Liczba osób korzystających	8	149	153	153
Liczba osób umieszczonych	9	20	26	26
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	12	19	19
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	47	48	47
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	3 754 243	3 888 847	4 358 352
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach	13	470	470	470
Liczba osób korzystających	14	794	768	770
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia)	16	50	50	50
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek	17	4 696 112	6 035 492	6 336 000

(w złotych)				
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	30	30	30
Liczba osób korzystających	19	44	35	35
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	12	13	13
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	1 751 330	2 672 847	3 100 000
OGRZEWALNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	18	18	18
Liczba osób korzystających	24	142	123	140
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	271 337	274 703	278 000
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	84	84	84
Liczba osób korzystających	28	103	126	125
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	5	6	6
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	615 332	752 736	800 000
POZOSTAŁE ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA:				
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	258	272	272
w tym: liczba miejsc usługi wsparcia krótkoterminowego		0	4	4
Liczba osób korzystających	33	255	318	313
w tym: liczba osób korzystających z usług wsparcia		0	4	4

krótkoterminowego				
Liczba osób umieszczonych	34	27	41	40
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	17	46	46
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	36	0	9	10
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	37	146	180	183
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	38	16 298 766	22 924 106	24 511 789
MIESZKANIA TRENINGOWE ORAZ WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	39	10	10	10
Liczba osób korzystających	40	7	5	10
Liczba osób umieszczonych	41	7	5	7
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	42	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	43	3	3	3
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	44	235	220	220
Liczba osób korzystających	45	156	202	202
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	46	56	56	56
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	47	2 778 248	2 865 731	2 865 731
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	48	68	68	68
Liczba osób korzystających	49	68	77	77
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	50	58	62	62

Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek	51	6 252 565	7 465 282	7 864 000
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	52	119	88	90
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	53	35	35	35
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	54	24	24	24
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	55	1 149 408	1 310 400	1 368 733

Opracowano na podstawie danych z oceny zasobów pomocy społecznej za 2024 r.

3. Bezdomność

Bezdomność jest bardzo złożonym i niewątpliwie jednym z najtrudniejszych do rozwiązania problemów społecznych. Praktycznie niemożliwym jest opracowanie jednego, przystającego do potrzeb wszystkich osób doświadczających bezdomności, sposobu rozwiązywania tego problemu w skali lokalnej. Niezbędne są zatem kompleksowe systemy pomocy, uwzględniające różnorodność osobistych problemów składających się na doświadczaną bezdomność, charakterystykę socjodemograficzną indywidualnych odbiorców pomocy oraz lokalną skalę zjawiska bezdomności, specyfikę danej gminy i jej zasoby. Niezbędnym do skutecznego wsparcia osób, które znalazły się w kryzysie bezdomności jest podejmowanie i realizacja rozwiązań na poziomie zarówno państwa jak i regionu oraz gmin działających także we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami.

System wsparcia osób bezdomnych w Mieście Opolu opiera się na działalności miejskich jednostek organizacyjnych oraz organizacji wspierających system poprzez swoją działalność statutową.

Osoby bezdomne przebywające na terenie Miasta Opola mogą zostać objęte:

- ✚ **wsparciem w miejscu przebywania, w ramach tzw. streetworkingu,**
- ✚ **pomocą rzeczową w postaci żywności, odzieży, środków higieny osobistej,**
- ✚ **schronieniem w placówkach,**
- ✚ **poradnictwem specjalistycznym, m.in. w zakresie uzależnień,**
- ✚ **pomocą socjalną umożliwiającą zaplanowanie kompleksowych działań w celu pokonania bezdomności,**
- ✚ **pomocą prawną, która umożliwia uregulowanie ich sytuacji lokalowo-finansowej,**
- ✚ **edukacją, zarówno w zakresie wzmocnienia szans na rynku pracy jak i nabycia niezbędnych kompetencji społecznych,**
- ✚ **działalnością motywującą, która ma doprowadzić do zmiany sposobu życia.**

Wiodącą jednostką udzielającą wszechstronnego wsparcia osobom bezdomnym jest **Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w Opolu**. Działalność jednostki realizowana była w 2024 r. w formach wynikających z ustawy o pomocy społecznej: noclegowni (dla kobiet i dla mężczyzn), ogrzewalni, schroniska z usługami opiekuńczymi wraz z wyznaczonymi miejscami schroniskowymi.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym jest realizowany 3 stopniowy program wychodzenia z bezdomności.

- **I stopień:** ogrzewalnia, umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach, wyposażonych w co najmniej miejsca siedzące, czynna w okresie zimy, wyposażona w krzesła, dystrybutor zimnej i ciepłej wody. Osoby bezdomne mogą skorzystać z pomieszczeń sanitarnych, dokonać toalety oraz wymienić zabrudzoną odzież na czystą.
- **II stopień:** noclegownia, zapewnia przez cały rok schronienie na elementarnym poziomie, w postaci miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu czynna od 16.00 do 8.00, z możliwością przedłużenia przebywania w przypadku złych warunków atmosferycznych. Osoby korzystające mają udostępnione miejsce do spania, mogą dokonywać czynności higieniczno-sanitarnych, w nagłych przypadkach mogą skorzystać z porady lekarskiej. W standardzie jest infrastruktura umożliwiająca spożycie posiłku oraz zapewnienie gorącego napoju.
- **III stopień:** wyznaczone miejsca schroniskowe w ramach schroniska z usługami opiekuńczymi, zapewniają osobom bezdomnym, gotowym do współpracy i rozwiązywania swoich problemów życiowych, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmocnienie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

Schronisko z usługami opiekuńczymi natomiast zaspokaja potrzeby niesamodzielnych osób bezdomnych, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej pomocy i opieki innych osób w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a jednocześnie nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy. Dzięki tej ofercie niesamodzielne osoby bezdomne mogą skorzystać ze świadczenia usług opiekuńczych, a także oczekiwać na umieszczenie w DPS. Schronisko z usługami opiekuńczymi daje szansę na rehabilitację i poprawę stanu zdrowia, pozwala na samodzielne funkcjonowanie, a tym, których stan zdrowia nie uległ poprawie i pozytywnemu rokowaniu, jest miejscem oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej bądź hospicjum.

Dane statystyczne za 2024 rok:

- ✚ W Miejskim Ośrodku Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym w 2024 r. udzielono schronienia 286 osobom bezdomnym, z czego 241 osób stanowili mężczyźni a 45 osób to kobiety. Ogólna liczba osobodni pobytów w Ośrodku wynosiła 27 456 osobodni;
- ✚ W 2024 roku ze schronienia w Ogrzewalni skorzystały 123 osoby bezdomne co stanowi 1 904 osobodni;
- ✚ W noclegowni w 2024 roku przebywało 87 mężczyzn i 39 kobiet, co razem stanowi 126 osób. Ogólna liczba zrealizowanych osobodni w 2024 roku w noclegowni wynosi 15 832;
- ✚ W 2024 r., z wyznaczonych miejsc schroniskowych skorzystało 5 mężczyzn i 1 kobieta zostało zrealizowanych 1 388 osobodni;
- ✚ W 2024 roku ze schroniska z usługami opiekuńczymi skorzystało 31 osób w tym 26 mężczyzn i 5 kobiet i zostało zrealizowanych 8 332 osobodni;

W wyniku pracy działu profilaktyczno – terapeutycznego:

- 5 osób usamodzielniało się i opuściło tut. Ośrodek;
- 3 osoby zostały umieszczone w DPS;
- większość mieszkańców było zarejestrowanych w PUP;
- wszyscy stali mieszkańcy Ośrodka posiadają ubezpieczenie zdrowotne;
- 2 osoby podjęły pracę o charakterze stałym;
- 58 osób skierowano na leczenie odwykowe,
- 24 osoby złożyły wnioski do wydziału lokalowego w Opolu.

Miasto Opole oraz jego jednostki organizacyjne podejmują liczne działania, które mają na celu zapobieganie zwiększeniu się skali bezdomności w Mieście, m.in. poprzez diagnozowanie sytuacji rodzin zalegających z płaceniem czynszu oraz szybkie interweniowanie w przypadku eksmisji rodzin z ich dotychczasowego mieszkania. Takie rodziny kierowane są do **Ośrodka Readaptacji Społecznej „Szansa”** przeznaczonego do czasowego pobytu rodzin oraz matek z dziećmi, ojców z dziećmi posiadających pozytywnie rozpatrzoną decyzję na lokal socjalny. Placówka zapewnia rodzinom schronienie, wsparcie socjalne i pomoc w odzyskaniu samodzielności, a także prowadzi szeroką działalność edukacyjną. W 2024 roku w ORS „Szansa” w Opolu udzielono schronienia 70 osobom tj. 26 rodzinom w tym 38 dzieciom.). Schronienie w formie interwencyjnej otrzymali również klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej, zostały zajęte łącznie 5 pokoi: 16 osób tj. 5 rodzin w tym 9 dzieci.

Oprócz realizacji podstawowego zadania, jakim jest zapewnienie schronienia osobom bezdomnym, prowadzono także działalność motywacyjno-readaptacyjną tj. prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na pomoc rodzinom bezdomnym w odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, realizowaniu indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności. Działalność ta to m.in.:

- 1) pomoc w zaplanowaniu działań mających na celu rozwiązanie problemu bezdomności,
- 2) poradnictwo specjalistyczne,
- 3) pomoc prawna i socjalna,
- 4) działania edukacyjne mające na celu zwiększenie umiejętności społecznych,
- 5) diagnozowanie, bilansowanie potrzeb w zakresie pomocy,
- 6) pomoc w wykorzystaniu możliwości, uprawnień klientów do poprawy sytuacji,
- 7) towarzyszenie w załatwianiu różnych spraw urzędowych i bytowych.

We współpracy z wolontariuszami w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 prowadzono na terenie ośrodka świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży czasowo mieszkających w ORS „SZANSA”. W system wsparcia osób bezdomnych włączony jest także, działający w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**, a także **Straż Miejska** i **Komenda Miejska Policji w Opolu**. Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej. Organizuje czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opola. Ośrodek Interwencji Kryzysowej na bieżąco udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej, oraz organizuje czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opola.

W roku 2024 w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 4528 specjalistycznych porad dla 1738 osób, było to poradnictwo:

- psychologiczne – 2296 porad dla 1179 osób;
- prawne - 584 porad dla 228 osób;
- pedagogiczne i socjalne – 1648 porad dla 331 osób.

W 2024 r. OIK udzielił schronienia interwencyjnego 16 osób tj. 5 rodzin w tym 9 dzieci. Pod stałą opieką OIK pozostawało 765 podopiecznych.

Uzupełnieniem ustawowego systemu wspierania osób bezdomnych udzielanego przez miejskie instytucje jest działalność organizacji z sektora NGO, udzielających pomocy doraźnej, których celem jest świadczenie różnorodnych usług dla bezdomnych, w tym np. przekazywanie żywności lub odzieży, udzielanie pomocy medycznej, usług umożliwiających zachowanie higieny, wsparcie konsultacyjne, informacyjne i prawne, które świadczone są zarówno w ramach stosownych umów przy wsparciu finansowym jednostek samorządu terytorialnego jak również w ramach statutowej działalności, na mocy posiadanych zasobów i aktywności własnej tychże instytucji i organizacji. Działania te są realizowane w siedzibach tych organizacji oraz w ramach streetworkingu realizowanego w miejscach pobytu bezdomnych osób.

4. Działania na rzecz rodziny w Mieście Opolu podjęte w 2024

Głównym dokumentem określającym kierunki polityki prorodzinnej Miasta Opola jest **Program „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029**. Program „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029 opracowano przede wszystkim z uwagi na niekorzystną sytuację demograficzną Miasta Opola:

	Przyrost naturalny ogółem					
	lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (stan na 30.06.2024)
m. Opole	71	-180	- 596	- 223	-218	-270

	Urodzenia żywe ogółem					
	lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (stan na 30.06.2024)
m. Opole	1 325	1 280	1106	1 131	1 108	161

	Zgony ogółem					
	lata					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (stan na 30.06.2024)
m. Opole	1 324	1 460	1702	1354	1 611	680

	Stan ludności					
	według stanu w dniu 31.12					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
m. Opole	128 035	127 540	126 775	126 458	126 094	125 716

	Prognoza stanu ludności				
	2023	2024	2025	2026	2027
m. Opole	113 631	112 893	112 138	111 363	110 569

Opracowano na podstawie otrzymanych danych z Urzędu Statystycznego w Opolu

Zadaniem Programu jest przede wszystkim wyznaczenie przyszłościowych kierunków postępowania Miasta Opola w zakresie działań prorodzinnych, prosenioralnych oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami – ze szczególnym uwzględnieniem ulg i zniżek. Wsparcie dla ww. grup stanowi priorytetowe zadanie Miasta Opola i wymaga podjęcia wieloaspektowych działań, w tym także działań wykraczających poza ustawowe zadania gminy. Celem głównym Programu jest promowanie wartości rodzinnych w społeczności lokalnej oraz kształtowanie wśród mieszkańców Miasta Opola właściwych postaw i zachowań, sprzyjających szeroko rozumianej integracji z osobami niepełnosprawnymi. Program przyczynia się również do wspierania rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji, tworzenia odpowiednich warunków do życia i rozwoju dziecka oraz samodzielnego, godnego i aktywnego życia seniorów oraz osób niepełnosprawnych. Program „Opolska Rodzina” został przyjęty do realizacji uchwałą Nr II/25/18 Rady Miasta Opoli z dnia 6 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029, który jest dokumentem perspektywicznym, określającym kierunki prowadzonej polityki prorodzinnej.

- Uczestnikami Programu w 2024 r. byli:
 1. dzieci i młodzież do ukończenia 18 roku życia,
 2. osoby niepełnosprawne, od ukończenia 16 roku życia do ukończenia 25 roku życia legitymujące się orzeczeniem o stopniu lekkim lub umiarkowanym niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,
 3. osoby niepełnosprawne legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem, bez ograniczeń wiekowych - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,
 4. opiekunowie osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia,
 5. seniorzy - kobiety od 60 roku życia oraz mężczyźni od 65 roku życia,
 6. uchodźcy z Ukrainy;
- Partnerami programu są firmy, instytucje i organizacje, które podpisały porozumienie z Miastem Opole na świadczenie usług dla uczestników programu „Opolska Rodzina” oferując zniżki dla posiadaczy Karty „Opolska Rodzina” oraz Karty „Opolski Senior”.

- ✓ Szczegółowy zakres zadań określał harmonogram działań przyjęty do realizacji Zarządzeniem Nr OR-I.0050.108.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 15 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia do realizacji harmonogramu działań na rok 2024 w ramach Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029.

A) Karta „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”

W okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. zostało wydanych **2969 Kart „Opolska Rodzina”, w tym 92 karty dla mieszkańców gminy Komprachcice oraz 890 kart dla uchodźców wojennych z Ukrainy.**

Dane statystyczne dot. Karty „Opolska Rodzina”

Dane statystyczne dot. wydanych Kart „Opolska Rodzina”	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina”	14 866	1065	1955	4412	2708	2969
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla osób z niepełnosprawnościami w tym:	193	6	11	10	16	26
dla osób z niepełnosprawnościami legitymujących się orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	2	0	1	3	0	2
dla osób z niepełnosprawnościami legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	19	0	2	2	2	2
dla osób z niepełnosprawnościami legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym orzeczeniem - w okresie obowiązywania tego orzeczenia	99	6	8	5	14	22
dla dzieci z niepełnosprawnościami do 16 roku życia	73	0	0	0	0	0
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla mieszkańców gminy Komprachcice	940	69	80	141	134	92
Liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” dla uchodźców wojennych z Ukrainy	0	0	0	2286	769	890

W 2024 r. zostało **wydanych 1710 Kart „Opolski Senior” dla mieszkańców Miasta Opola w tym 58 kart dla mieszkańców gminy Komprachcice.**

Dane statystyczne dot. Karty „Opolski Senior”

Dane statystyczne dot. wydanych Kart „Opolski Senior”	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022	2023	2024
Liczba wydanych Kart „Opolski Senior”	3 720	979	1476	2185	1662	1710
Liczba wydanych Kart „Opolski Senior” dla mieszkańców gminy Komprachcice	366	32	33	77	99	58

Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu oraz Centrum Informacyjno - Edukacyjne „Senior w Opolu” pozyskali do współpracy partnerów Kart, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Karty „Opolska Rodzina”. **Na koniec 2024 roku było 128 partnerów ww. Kart z którymi podpisano stosowne porozumienia.**

Łącznie, w ramach Karty „Opolska Rodzina” oraz Karty „Opolski Senior” sprzedaż biletów w jednostkach/obiektach miejskich przedstawia się następująco:

Lp.	Ogółem	W ramach Karty „Opolska Rodzina”	W ramach Karty „Opolski Senior”	Łącznie Karta „Opolska Rodzina” oraz Karta „Opolski Senior”
2019	664268	64 660	21 631	86 291
2020	353 535	37 166	7 468	44 634
2021	566 201	49 433	9 682	59 115
2022	697 348	71 343	20 508	91 851
2023	614 960	70 424	15 680	86 104
2024	703 044	86 748	30 752	117 500

B) Rozwój instytucji opieki nad małymi dziećmi w wieku do lat 3

Od 2014 roku sukcesywnie zwiększała się dostępność miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w mieście Opolu. Było to związane m.in. z obowiązującymi uchwałami Rady Miasta Opola w przedmiotowym zakresie (możliwość udzielania dotacji dla podmiotów niepublicznych) oraz możliwościami pozyskania zewnętrznych środków finansowych. Szczyt liczby żłobków niepublicznych oraz miejsc w żłobkach niepublicznych przypada na rok 2022 (25 żłobków niepublicznych dysponujących 1636 miejscami). Liczby te w ostatnich latach nieznacznie się zmniejszyły; **w roku 2024 dotację z budżetu Miasta Opola otrzymywało 17 podmiotów niepublicznych, prowadzących 23 żłobki:**

✓ **Niepubliczne żłobki:**

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba niepublicznych żłobków	19	19	22	25	23	23
Liczba miejsc w niepublicznych żłobkach	1370	1390	1365	1636	1501	1423

Na mocy ustawy z dnia 15 maja 2024 r. **o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”**, na dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo sprawowaną przez dziennego opiekuna, rodzicom przysługuje świadczenie „Aktywnie w żłobku” w wysokości 1500 zł miesięcznie ze środków z budżetu państwa.

W związku z powyższym uchwałą nr V/71/24 Rady Miasta Opola z dnia 29 sierpnia 2024 r., z mocą od 1 stycznia 2025 r., uchylona została uchwała nr XXXVIII/753/17 Rady Miasta Opola z dnia 23 lutego 2017 r. w sprawie określenia i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie miasta Opola – dotychczasowa dotacja z budżetu Miasta Opola dla podmiotów prowadzących żłobki na terenie Miasta Opola w wysokości 650,00 zł miesięcznie na każde dziecko objęte opieką w żłobku była udzielana do dnia 31 grudnia 2024 r.

W 2024 roku w Mieście Opole funkcjonowało 5 żłobków publicznych, utworzonych przez Miasto Opole:

✓ **Publiczne żłobki:**

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba publicznych żłobków	5	5	5	5	5	5
Liczba miejsc w publicznych żłobkach	468	468	468	468	468	468

W związku z udzielanym z budżetu państwa świadczeniem „Aktywnie w żłobku” na dofinansowanie kosztów objęcia dziecka opieką w żłobku, klubie dziecięcym albo sprawowaną przez dziennego opiekuna, zmianom uległy również zasady odpłatności za pobyt dziecka w żłobku publicznym, przyjęte uchwałą nr V/70/24 Rady Miasta Opola z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka, określenia warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłaty za pobyt oraz ustalenia wysokości dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie w żłobku utworzonym przez Miasto Opole, z mocą obowiązującą od 1 października 2024 r. Stała miesięczna opłata za pobyt dziecka w żłobku utworzonym przez Miasto Opole, ustalona została w powyższej uchwale w wysokości 1500 zł. Nowy wymiar opłaty za pobyt dziecka w żłobku jest pokrywany ze świadczenia „Aktywnie w żłobku”, na podstawie ustalonego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych uprawnienia rodzica do uzyskania świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic”.

C) Rozwój placówek oświatowych

W przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Opole w roku szkolnym 2023/24 łącznie funkcjonowało 183 oddziały przedszkolne, w tym 156 oddziałów ogólnodostępnych oraz 27 oddziałów specjalistycznych, tj. 21 integracyjnych: 1 w PP nr 3, 1 w PP nr 8, 1 w PP nr 28, 1 w PP nr 29, 2 w PPI nr 38, 7 w PPI nr 51, 4 w PP nr 54, 2 w PP nr 63 i 1 w PP nr 64 oraz 6 specjalnych: 5 w PPS nr 53 i 1 w PPI nr 51. Łącznie do przedszkoli publicznych uczęszczało 4154 dzieci. Edukacją w przedszkolach publicznych było objętych 95 % dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), zamieszkałych w Opolu, w tym 100 % dzieci 3-letnich, 90 % 4-latków, 91% 5-latków oraz 98 % 6-latków. Edukacją przedszkolną objęte były też dzieci 7-letnie i starsze, wymagające dalszego kształcenia specjalnego (łącznie 42 dzieci).

Dynamiczny rozwój gospodarczy miasta Opola przekłada się na potrzebę tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego. W dążeniu do stałej poprawy wskaźników jakości życia społecznego mieszkańców Miasta Opola, nieodzowne jest dbanie o dostęp do edukacji przedszkolnej i jej wysoki poziom.

W przedszkolach publicznych wychowaniem przedszkolnym objętych było 288 dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w tym: w oddziałach ogólnodostępnych - 162 dzieci, w oddziałach integracyjnych – 102 dzieci, w oddziałach specjalnych - 24 dzieci. Dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, zorganizowano w 10 przedszkolach 21 oddziałów integracyjnych, do których uczęszczało 102 dzieci z niepełnosprawnościami. Oddziały specjalne funkcjonowały w 2 przedszkolach tj. w przedszkolu specjalnym (PPS nr 53) – 5 oddziałów dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym lub z niepełnosprawnością sprzężoną oraz w przedszkolu integracyjnym (PPI nr 51) – 1 oddział dla dzieci z autyzmem.

Zgodnie z uchwałą nr LXXXVI/1476/24 Rady Miasta Opola z dnia 25 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych przedszkolach prowadzonych przez Miasto Opole, skorzystali rodzice 543 dzieci 3-5-letnich uczęszczających do przedszkoli.

Opłata była obniżana, jeżeli:

- na dziecko przyznany był zasiłek pielęgnacyjny,
- rodzina wychowywała 2 lub więcej dzieci, pozostających na utrzymaniu rodziców (opiekunów prawnych) i we wspólnym gospodarstwie domowym, w której przyznano zasiłek pielęgnacyjny przynajmniej na jedno dziecko,
- dochód na jedną osobę w rodzinie nie przekraczał dochodu obowiązującego przy ustalaniu prawa do zasiłku rodzinnego,
- drugie i każde kolejne dziecko z danej rodziny korzystało z wychowania przedszkolnego.

Podstawą obniżenia opłaty była decyzja o przyznaniu zasiłku rodzinnego lub pielęgnacyjnego, wydana na podstawie odrębnych przepisów, przedłożona dyrektorowi przedszkola.

Ponadto na mocy obowiązujących przepisów prawa oświatowego opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wносило 1138 rodziców dzieci 6-letnich i starszych.

W roku szkolnym 2023/24 we wszystkich przedszkolach realizowano dwa razy w tygodniu

zajęcia z języka angielskiego, w których uczestniczyły wszystkie dzieci. W kilku przedszkolach były organizowane zajęcia z innego obcego języka nowożytnego (j. niemiecki w PP nr 30 i w PP nr 33, j. francuski w PP nr 25). Zajęcia te prowadzili nauczyciele wychowania przedszkolnego posiadający także dodatkowe kwalifikacje do nauczania języka obcego. Przedszkola organizowały też swoim wychowankom inne zajęcia dodatkowe, rozwijające umiejętności i zdolności, dostosowane do ich potrzeb i możliwości: umuzykalniające, plastyczne, teatralne, taneczne, sportowe, matematyczno-logiczne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym.

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku szkolnym 2023/2024 dodatkowa nauka języka mniejszości (język niemiecki) prowadzona była przez 2 przedszkola - PP nr 23 i PP nr 61.

Szczegółowe dane dotyczące działań i rozwoju placówek oświatowych znajdują się w sprawozdaniu z realizacji Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029 za 2024 r.

D. Rozwój pieczy zastępczej

W celu ustalenia priorytetów i strategii Miasta Opola w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Rada Miasta Opola przyjęła Uchwałę Nr XLIX/929/21 z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Opolu na lata 2022 – 2024, który stanowi kontynuację Programu na lata 2019 -2021.

Pieczą zastępczą sprawowana jest w formach:

- rodzinnej;
- instytucjonalnej.

Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem, a także zadania powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta Opola wykonuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu (dalej: MOPR w Opolu), będącego jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zadania powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej Prezydent Miasta Opola realizuje poprzez Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu (dalej: COAPOW w Opolu).

Szczegółowe informacje dot. realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej w 2024 r. zostały przedstawione w Sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej w 2024 r. oraz informacji o potrzebach w tym zakresie.

Główne dane statystyczne za 2024 r.:

W wyniku pracy 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z rodzinami zastępczymi w związku z realizowanymi zadaniami wynikającymi z pieczy zastępczej, osiągnięto następujące efekty:

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wykonywali pracę na rzecz 137 rodzin zastępczych;
- w 2024 roku w rodzinnej pieczy zastępczej wychowywało się 198 dzieci;

Ponadto koordynatorzy informowali o miejscach, gdzie mogą uzyskać specjalistyczną pomoc w sytuacjach tego wymagających na terenie miasta. Za pośrednictwem koordynatorów

lub w uzgodnieniu z nimi, rodziny zastępcze wraz z dziećmi skorzystali z następujących form pomocy specjalistycznej:

- porady prawne: 19 rodzin zastępczych
- terapeuta: 7 rodzin wraz z dziećmi
- terapeuta integracji sensorycznej: 1 rodzina wraz z dziećmi
- psycholog: 15 rodzin wraz z dzieckiem
- psychiatra: 16 rodzin wraz z dziećmi
- logopeda: 9 rodzin wraz z dziećmi
- rehabilitant: 4 rodziny wraz z dziećmi
- mediator: 5 rodzin wraz z dziećmi

- w 2024 roku asystenci rodziny pracowali na rzecz 58 rodzin, 34 rodziny zadeklarowały chęć dalszej współpracy i realizowania planu pracy z rodziną, z tego 20 rodzin zostało sądownie zobowiązanych do pracy z asystentem;
- w przypadku 4 rodzin konieczne było zabezpieczenie 10 dzieci w pieczy zastępczej (4 w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 6 w rodzinnej pieczy zastępczej);

W 2024 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało **137 rodzin zastępczych**, w których przebywało **198 dzieci**:

Typy rodzin	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Środki przekazane rodzinom zastępczym na wynagrodzenia w roku 2024	Środki przekazane rodzinom zastępczym na koszty utrzymania dzieci w roku 2024
spokrewnione	88	113	brak wynagrodzenia	1 151 181,85
niezawodowe	43	62		891 707,73
zawodowe (w tym 1 zawodowa specjalistyczna)	5	13	409 226,21	270 713,26
rodzinny dom dziecka	1	10	76 788,00	169 183,94
Podsumowanie	137	198	425 809,03	2 029 367,89

Średnia wysokość wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej w ostatnich latach kształtowała się odpowiednio:

- 3 593,70 zł brutto miesięcznie za okres do marca 2020 r.,
- 3 809,32 zł brutto miesięcznie za okres od kwietnia 2020 r. do lutego 2021 r.
- 4 584,49 zł brutto miesięcznie za okres od marca 2021 r.
- 5 093,85 zł brutto miesięcznie w 2022 r.

W 2023 roku obowiązująca średnia wysokość wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych wyniosła 5.500,00 zł (kwota brutto z pochodnymi - 6.202,90 zł).

W 2024 roku obowiązująca średnia wysokość wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych wyniosła 6 120 zł (6 820,43 zł brutto z pochodnymi).

W 2024 roku, na podstawie postanowienia sądu, w mieście Opolu w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczonych zostało łącznie 27 dzieci (43 dzieci w roku 2023), z tego 13 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 12 w rodzinach niezawodowych, 2 w rodzinnym domu dziecka. Rodzinną pieczę zastępczą opuściło łącznie 27 dzieci, z czego 4 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, 2 zostało przysposobionych, 2 zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 19 wychowanków osiągnęło 18 rok życia i opuściło rodzinę zastępczą.

Rodzinną pieczę zastępczą w 2024 r. opuściło łącznie 27 dzieci z tego:

Powód	Liczba wychowanków
powrót do rodziny naturalnej	4
przysposobienie	2
przeniesienie do pieczy instytucjonalnej	2
przeniesienie do innej rodziny zastępczej	0
osiągnięcie pełnoletności i rozpoczęcie procesu usamodzielniania	19

Dane statystyczne dotyczące pracy asystenta rodziny:

Lp.	ASYSTENT RODZINY W GMINIE	
1.	Liczba asystentów w gminie	3
2.	Liczba rodzin, które skorzystały z usług asystenta	58
3.	Przeciętny czas pracy asystenta z rodziną (w miesiącach)	16
4.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem	20
5.	Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę w tym z powodu:	24
	• osiągnięcie celu	12
	• zaprzestanie współpracy przez rodzinę	7
	• brak efektów	5

Dane statystyczne dotyczące pracy koordynatora pieczy zastępczej:

Lp.	KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	
1.	Liczba koordynatorów	7
2.	Liczba rodzin zastępczych, z którymi pracowali koordynatorzy	137
3.	Liczba rodzin zastępczych aktualnie współpracujących z koordynatorem	198
4.	Liczba rodzin, którym udzielono poradnictwa specjalistycznego	115
5.	Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa specjalistycznego	398

W dniu 31 października 2024 r. Miasto Opole podpisało umowę o dofinansowanie projektu pn. **„Trudny start, lepsza przyszłość 3” - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu i Gminie Murów**. Wartość globalna projektu: 768 912,50 zł, w tym wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus: 730 466,87 zł. Projekt jest realizowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027, Oś priorytetowa VI Fundusze europejskie wspierające włączenie społeczne w opolskim, Działanie 6.7 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej.

Realizatorem projektu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu w partnerstwie z gminą Murów. Okres realizacji: 01.06.2024-30.06.2026 r.

W ramach przedsięwzięcia zorganizowana będzie m. in. Wyjazdowa Akademia Rodzica, kampania promująca rodzicielstwo zastępcze, zostanie opracowany i wydany poradnik dla rodzin zastępczych pn. „niedokończony przewodnik”, zawierający praktyczny poradnik dla początkujących rodziców zastępczych, warsztaty dla dzieci z rodzin zastępczych - Trening Umiejętności Społecznych, szkolenia zawodowe dla pracowników MOPR w zakresie pieczy zastępczej i na potrzeby świadczenia usług społecznych.

Do końca grudnia 2024 r. zrealizowano następujące zaplanowane działania projektowe:

Koordinador przygotował dokumenty rekrutacyjne tj. kartę zgłoszeniową, deklarację uczestnictwa i oświadczenie, regulamin rekrutacji uczestników projektu, zarządzenie Dyrektora powołujące zespół projektowy oraz inne niezbędne dokumenty do realizacji projektu. Następnie rozpoczęto rekrutację beneficjentów projektu na poszczególne działania. Od grudnia odbyły się pierwsze zajęcia z psychologiem dla kobiet doświadczających przemocy, porady prawne dla rodzin zastępczych i osób doświadczających przemocy oraz grupowe i indywidualne wsparcie dla osób doświadczających przemocy. Ponadto zrealizowano działania promocyjne tj. zamieszczenie na stronie MOPR i FB informacji o realizowanym projekcie, wydrukowanie i wywieszenie plakatów w miejscu realizacji projektu.

Z uwagi na uproszczenie organizacyjne oraz oszczędność środków finansowych z dniem 1 stycznia 2013 r. przy ul. Dambonia 3 w Opolu została utworzona jednostka organizacyjna Miasta Opola – **Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu**, powołana do wspólnej obsługi ekonomiczno – administracyjnej organizacyjnej placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta. W chwili obecnej w jej skład wchodzi następujące placówki:

Lp.	Nazwa placówki opiekuńczo - wychowawczej	Liczba miejsc w placówkach	Liczba dzieci przyjętych w 2020 r.	Liczba dzieci przyjętych w 2021 r.	Liczba dzieci przyjętych w 2022 r.	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2020	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2021	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2022	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2023	Średnia liczba dzieci w placówkach w roku 2024
1.	„Dom Dziecka” w Opolu	14	5	1	8	14	14	14	14	17
2.	„Nasz Dom” w Opolu	12	8	2	5	14	11	10	12	13
3.	„Mój Dom” w Opolu	14	5	4	3	11	13	14	14	15
4.	„Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu	14	5	6	16	11	13	12	14	14
5.	„Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu	14	4	8	10	13	12	13	14	15
Suma		68	27	21	32	63	63	63	68	74

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w poszczególnych latach:

Lp.	Nazwa Placówki	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2020	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2021	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2022	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2023	Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w roku 2024
1.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka” w Opolu	6 089,11	6 788,86	7 456,91	8 475,21	8 377,22
2.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Nasz Dom” w Opolu	5 157,81	6 448,99	7 325,41		
3.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Mój Dom” w Opolu	4 901,69	6 278,39	6 130,55		
4.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu	7 551,79	8 945,32	9 399,41		
5.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu	4 917,72	5 763,78	6 670,39		
SUMA		28 618,12	34 225,34	36 982,67	8 475,21	8 377,22

Zgodnie z Zarządzeniem nr OR-I.0050.199.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 25.03.2024 r. w sprawie ustalenia na 2024 rok średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Opolu, **w 2024 roku średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w:**

- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Mój Dom” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka na Pasiece” w Opolu,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Dom Dziecka na Wyspie” w Opolu

został uśredniony i wyniósł 8 377,22 zł.

Świadczenia pieniężne na rzecz wychowanków z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych w 2024 roku

1) świadczenie pieniężne przyznane wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków z rodzin zastępczych	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
1.	na usamodzielnienie	12	12	84 817,00
2.	na kontynuowanie nauki	34	292	207 271,18
3.	na zagospodarowanie	16	16	34 255,00
Podsumowanie			320	326 343,18

2) świadczenie pieniężne przyznane wychowankom instytucjonalnej pieczy zastępczej:

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych	Liczba świadczeń	Koszt świadczeń w zł
1.	na usamodzielnienie	3	3	22 482,00
2.	na kontynuowanie nauki	16	96	71 169,69
3.	na zagospodarowanie	4	4	9 088,00
Podsumowanie			103	102 739,69

E) Rozwój placówek wsparcia dziennego

Placówki wsparcia dziennego funkcjonują od 1 stycznia 2012 roku na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w szczególności rozdziału 3 ustawy „Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka”. Celem powyższej ustawy jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka oraz przeciwdziałanie demoralizacji dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zaniedbanych wychowawczo. Ponadto w ramach wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Należy pamiętać, że zasadniczo pobyt w placówkach wsparcia dziennego będzie dobrowolny, jednak istnieje możliwość kierowania do nich dzieci przez sąd. Jednym z ważniejszych aspektów działalności placówek wsparcia dziennego w systemie wsparcia rodziny, poza oddziaływaniem opiekuńczym, wychowawczym i terapeutycznym wobec dzieci i młodzieży, jest praca z rodziną dziecka, problemów bowiem opiekuńczo-wychowawczych występujących u danego dziecka nie można rozpatrywać w oderwaniu od jego rodziny. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej;
- specjalistycznej;
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę poprzez działania animacyjne i socjoterapeutyczne;
- łączonej.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej powinna zapewniać dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Z kolei placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej, obok funkcji opiekuńczej opisanej powyżej, powinna realizować również zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne oraz realizować indywidualne programy korekcyjne, programy psychokorekcyjne lub psychoprofilaktyczne, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię. Placówka prowadzona w formie specjalistycznej powinna dostosować rodzaje specjalizacji, w tym rodzaj zajęć, do problemów dzieci, które są kierowane do tej placówki. Placówka wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizuje działania profilaktyczno - wychowawcze, w tym animacyjne i socjoterapeutyczne. Zajęcia realizowane są w środowisku otwartym – na ulicy, podwórku, boisku, w parku oraz w innych miejscach spotkań dzieci i młodzieży, tj. tam, gdzie w wolnym czasie funkcjonują nieformalne grupy dziecięce i młodzieżowe. Warto pamiętać, że placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w połączonych formach, i że struktura danej placówki powinna być określona w jej regulaminie. Wszystkie funkcjonujące na terenie miasta Opola placówki wsparcia dziennego działają na podstawie zezwolenia Prezydenta Miasta Opola.

Liczba placówek wsparcia dziennego:

Placówki wsparcia dziennego	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba placówek	14	13	13	13	12	11	11
Łączna liczba miejsc	280	250	250	250	235	220	220
Dofinansowanie ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zł)	1 115 000	1 125 000	1 139 400	1 139 400	1 275 194	1 387 952	1 475 339

Placówki wsparcia dziennego z podziałem na formy:

Placówki wsparcia dziennego z podziałem na formy	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Łączna liczba placówek, w tym w formie:	14	13	13	13	12	11	11
- opiekuńczej	5	5	5	5	5	6	6
- specjalistycznej	4	3	3	3	3	1	1
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę	5	5	5	4	4	4	4

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola prowadzi monitoring funkcjonowania placówek wsparcia dziennego m.in. w zakresie zgodności wykształcenia osób zatrudnionych placówce z wymaganymi kwalifikacjami określonymi w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z wykorzystania miejsc w placówce. Zgodnie z art. 28 ww. ustawy pod opieką 1 wychowawcy w placówce wsparcia dziennego w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15 dzieci. Maksymalna liczba dzieci mogących przebywać w danej placówce określona jest w opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Opolu. Podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego środki finansowe przeznaczone na bieżącą działalność placówek otrzymały w wyniku otwartego konkursu ofert przeprowadzanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Środki te pochodzą z opłat za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i przeznaczone są na realizację zadań ujętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na dany rok kalendarzowy. Najważniejsze funkcje (zadania) realizowane przez świetlice są następujące: opiekuńcza, wychowawcza, społeczna, a także terapeutyczna i profilaktyczna. Warto podkreślić, że są one ze sobą ściśle związane.

 Funkcja opiekuńcza wspiera rodzinę w zakresie zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i opieki na okres pobytu dziennego w placówce.

- ✚ *Funkcja wychowawcza* placówki obejmuje także pracę dydaktyczną z dzieckiem, czyli pomoc w odrabianiu zadań domowych i wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez np. organizowanie korepetycji prowadzonych przez wolontariuszy.
- ✚ *Funkcja społeczna* placówki realizowana jest poprzez szeroką współpracę placówki z rodzinami wychowanków oraz środowiskiem lokalnym, tj. podmiotami i instytucjami wspierającymi proces wychowania dziecka (są to m. in. ośrodki kultury, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, szkoły, poradnie rodzinne, ośrodki pomocy społecznej, sądy dla nieletnich i inne). Funkcja społeczna świetlic przejawia się zatem w działalności wspierającej funkcjonowanie społeczne całej rodziny. Dlatego też w świetlicach oprócz pomocy i wsparcia wychowankom często udziela się porad, konsultacji oraz doradztwa rodzicom i opiekunom dzieci przy współpracy z lokalnymi instytucjami pomocowymi.
- ✚ *Funkcja terapeutyczna* placówki obejmuje organizowane w placówce zajęcia psycho i socjoterapeutyczne. Mają one na celu korektę niewłaściwych postaw społecznych i wzorców zachowania oraz kształtowanie właściwego stosunku wobec samego siebie i otaczającego świata. Jednocześnie oddziaływania terapeutyczne stanowią istotną część ogólnego procesu wychowania w placówce.

W świetlicach świadczona jest pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna. Dzięki placówkom dzieci mają miejsca, gdzie mogą odrabiać lekcje, korzystać z pomocy korepetycyjnej świadczonej przez wolontariuszy, brać udział w różnorodnych zajęciach np. na basenie, chodzić do kina, teatru, czy uczestniczyć w organizowanych wycieczkach. Bardzo ważnym elementem funkcjonowania świetlic jest dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach, najczęściej w formie podwieczorków osobiście przez nie przygotowywanych. Udział w zajęciach jest bezpłatny. We wszystkich świetlicach opracowano plan wychowawczy, prowadzono dzienniki zajęć zawierające imienny rejestr beneficjentów, listy obecności, tematyczny plan zajęć oraz harmonogram zajęć.

F) Tworzenie nowych oraz wykorzystanie istniejących miejsc wypoczynku i rekreacji umożliwiających rozwój aktywnych form spędzania czasu wolnego

- 1) **W zasobie zarządzanym przez Miejski Zarząd Lokali Komunalnych w Opolu znajduje się 66 placów zabaw** wraz z terenami rekreacyjno-wypoczynkowymi. Na ww. placach zrealizowano niezbędne remonty, naprawy, uzupełniono bądź dokonano wymiany zużytych urządzeń zabawowych oraz elementów małej architektury na łączną kwotę **139.617,30 zł**.

W ramach zadań powierzonych do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego, środków przekazanych przez Rady Dzielnic oraz środków z budżetu Miasta Opola 2024 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- ✚ doposażenie placu zabaw dla dzieci przy ul. Spychalskiego wraz z wykonaniem ogrodzenia strefy dla malucha na kwotę **99.994,10 zł**;
- ✚ doposażenie placu zabaw przy ul. Wilsona na kwotę **24.477,00 zł**;
- ✚ doposażenie terenu rekreacyjno - wypoczynkowego przy ul. Szkolnej w Opolu - Winowie wraz z remontem ogrodzenia na kwotę **54.899,60 zł**;

2) Miejski Zarząd Dróg w Opolu wykonał w 2024 r. następujące inwestycje dotyczące rozbudowy infrastruktury pieszo-rowerowej:

- ✚ „Budowa dróg gminnych publicznych ul. Żytomierskiej i odcinek ul. Lwowskiej od skrzyżowania z ul. Kresową do ul. Wygonowej” – wybudowano drogę o łącznej długości 418 m, chodnik o długości 545 m oraz drogę dla rowerów o długości 140 m;
- ✚ „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu - w zakresie budowy drogi gminnej ul. Róży Wiatrów” – wybudowano drogę o długości 1 448 m, chodnik o długości 246 m oraz drogę dla pieszych i rowerów długości 1 401 m wraz z przejściami dla pieszych z pasami integracyjnymi po obu stronach;
- ✚ „Przebudowa ulicy Górnej w zakresie od ulicy Wygonowej do skrzyżowania z ulicą Leśną” – wybudowano drogę o długości 400 m i drogę dla pieszych i rowerów o długości 447 m;
- ✚ „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu” część 3 „Rozbudowa drogi publicznej ul. Krapkowickiej w rejonie skrzyżowania z linią kolejową” przebudowano odcinek drogi powiatowej o długości 693 m oraz wybudowano drogę dla pieszych i rowerów o długości 693 m;
- ✚ „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu w zakresie Poszerzenia ul. Krapkowickiej” – poszerzono jezdnię do 6,5 m, wybudowano chodnik o długości 108 m oraz wyniesione przejście dla pieszych z przejazdem rowerowym, z pasami integracyjnymi po obu stronach;
- ✚ „Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu - w zakresie budowy parkingu przy Wyspie Bolko” – wybudowano parking dla samochodów osobowych (346 miejsc), autokarów (8 miejsc), motocykli (11 miejsc) oraz 16 miejsc dla samochodów osobowych użytkowanych przez osoby niepełnosprawne, jak również 4 miejsca dla pojazdów elektrycznych z obniżonym krawężnikiem wzdłuż stacji ładowania.

5. Główne działania Miasta na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Opolu

Zgodnie z art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W dniu 28 stycznia 2021 roku Rada Miasta Opola uchwaliła Nr XXXV/721/21 przyjęła „Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021-2025”. Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest głównym dokumentem służącym realizacji polityki społecznej Miasta Opola ukierunkowanym na pomoc osobom, które w wyniku różnego typu niepełnosprawności doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Program skierowany jest do niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Opola i ich rodzin oraz instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się w mieście Opolu problematyką niepełnosprawności.

Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych i stanowi odpowiedź władz Miasta Opola na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Opola.

Kierunki działania w ww. Programie zostały skonstruowane w taki sposób, aby mogły objąć swoim zakresem całą zbiorowość osób niepełnosprawnych niezależnie od rodzaju dysfunkcji, stopnia niepełnosprawności oraz źródła jej powstania. Program skierowany jest zarówno do osób dorosłych jak i dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością. Ponadto program kieruje się także do rodzin osób niepełnosprawnych, gdyż ich zaangażowanie ma decydujące znaczenie dla rozwiązywania problemów tych osób.

Realizatorami działań zdefiniowanych w ww. Programie są:

- wydziały Urzędu Miasta Opola,
- jednostki organizacyjne Miasta Opola,
- organizacje pozarządowe,
- Powiatowa Społeczna Rada Do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Opolu.

Szczegółowy zakres działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Mieście Opolu na 2024 r. został określony w Zarządzeniu Nr OR-I.0050.105.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 13 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia Harmonogramu realizacji zadań na rok 2024 w ramach Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021– 2025.

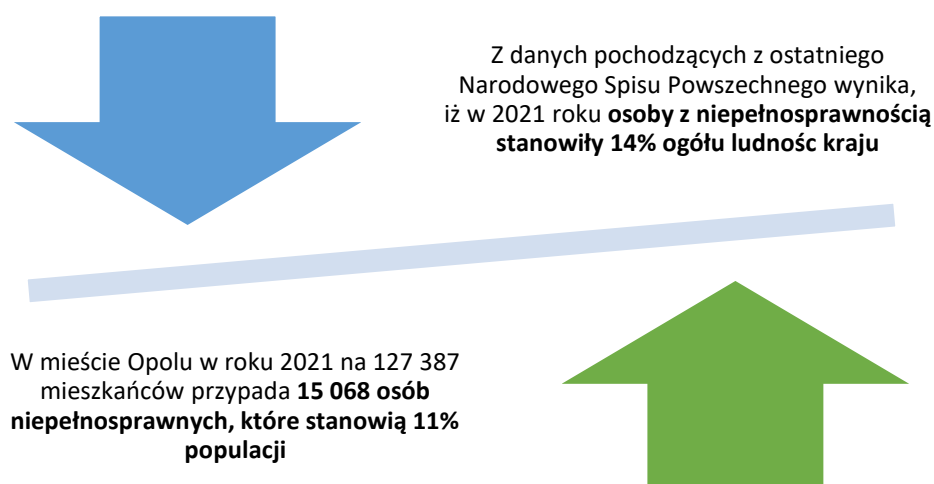
W Miejskim Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 zostało określonych **8 celów operacyjnych**:

- Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie właściwego postrzegania powszechnego problemu niepełnosprawności;
- Pomoc w zakresie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny;
- Likwidacja barier architektonicznych, technicznych, transportowych oraz w komunikowaniu;
- Wyrównywanie szans w dostępie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej do nauki;
- Zapewnienie podstawowych potrzeb socjalnych umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym;
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym szerszego dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki;
- Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

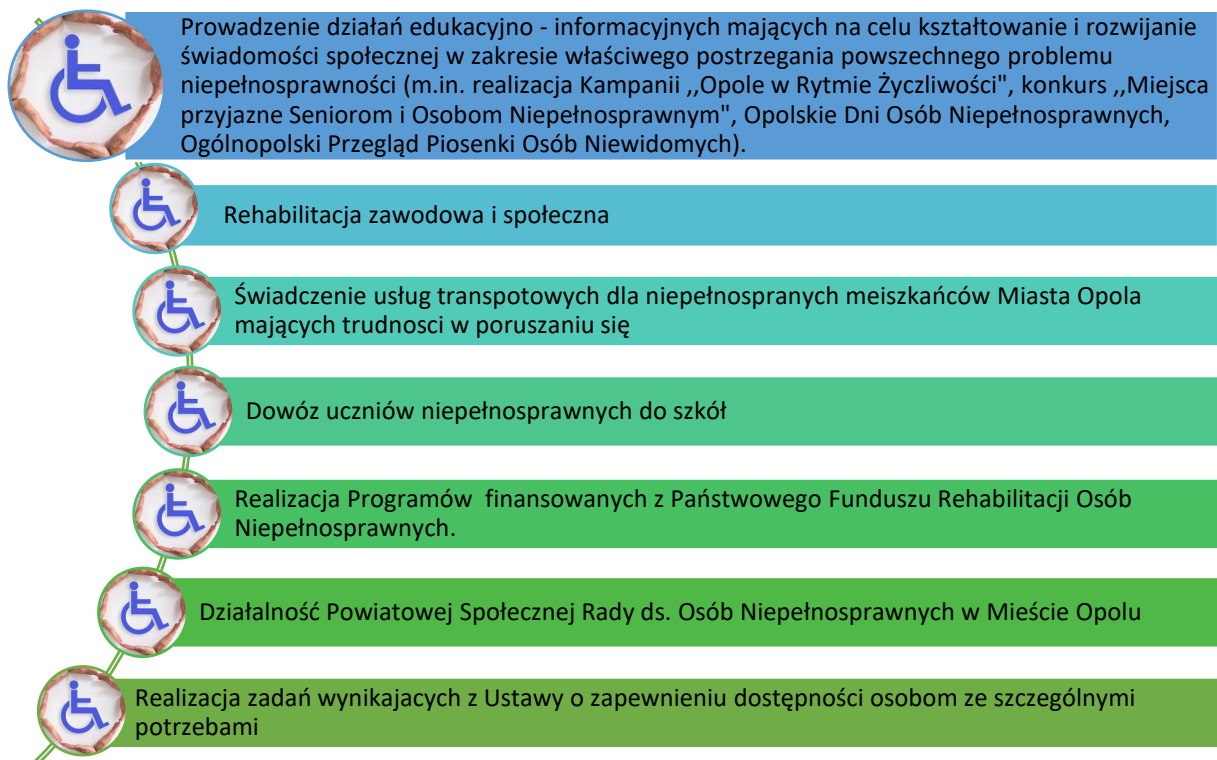
Każdy cel został dodatkowo uszczegółowiony zadaniami, których realizacja ma umożliwić osobom niepełnosprawnym pokonanie barier architektonicznych, funkcjonalnych czy w komunikowaniu się. Możliwość aktywnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym jest uwarunkowana uprzednią likwidacją istniejących barier.

Szczegółowa informacja dot. realizacji celów operacyjnych w 2024 r. znajduje się w informacji o realizacji zadań ujętych w **Miejskim Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021-2025**.

Liczba osób z niepełnosprawnościami – na podstawie danych pochodzących z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2021

Do głównych działań Miasta Opola na rzecz osób z niepełnosprawnościami można zaliczyć:

Osoby dotknięte niepełnosprawnością mogą korzystać ze wsparcia licznych podmiotów prowadzących działalność na terenie Miasta Opola, m.in.:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu,
- Domu Pomocy Społecznej w Opolu,
- Środowiskowego Domu Samopomocy „Magnolia”,
- Miejskiego Centrum Świadczeń w Opolu,
- Miejskiego Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu,
- Ośrodka Kompleksowej Rehabilitacji Fundacji Dom,
- Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji Dom,
- Warsztatu Terapii Zajęciowej Fundacji Dom,
- Zakładu Aktywizacji Zawodowej Fundacji Dom,
- Ośrodka Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Fundacji Dom,
- Centrum Rehabilitacji Osób z Dysfunkcją Wzroku INTEGRA,
- oraz innych organizacji pozarządowych, prowadzących kompleksową działalność wspierającą osoby z niepełnosprawnościami.

Określone do realizacji w Miejskim Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych cele operacyjne były realizowane w 2024 roku i są kontynuowane w 2025 r.

Główne dane statystyczne za 2024 r.:

A. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społecznym. Przez uczestnictwo w życiu społecznym rozumie się możliwość pełnienia ról społecznych oraz pokonywanie barier w szczególności psychologicznych, architektonicznych, urbanistycznych, transportowych i w komunikowaniu się.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, finansowane są w głównie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Środki przeznaczane są na dofinansowanie:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,
- usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika.

Podział środków PFRON na zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny w latach 2021-2024:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1.	2021	468	449	810 429,00 zł
2.	2022	454	374	768 665,83 zł
3.	2023	508	330	902 904,06 zł
4.	2024	715	636	1 268 444,15 zł

Podział środków PFRON na dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w latach 2021 -2024:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1.	2021	93	78	335 279,00 zł
2.	2022	87	76	358 069,00 zł
3.	2023	83	70	394 888,20 zł
4.	2024	96	77	496 498,80 zł

Dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych w latach 2021 - 2024:

Lp.	Rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1.	2021	10	6	59 878,00 zł
2.	2022	14	11	124 052,61 zł
3.	2023	9	8	131 063,06 zł
4.	2024	8	8	134 231,95 zł

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, w latach 2021 - 2024:

Lp.	Rok	Liczba wniosków złożonych	Liczba wniosków zrealizowanych	Kwota realizacji zadania
1.	2021	211	160	265 329,00 zł
2.	2022	170	131	257 064,00 zł
3.	2023	287	139	309 687,00 zł
4.	2024	259	166	397 363,36 zł

B. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobom z niepełnosprawnościami uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkoleń zawodowych i systemu pośrednictwa pracy.

Do osiągnięcia powyższego celu niezbędne jest:

- dokonanie oceny zdolności do pracy (przeprowadzanie badań lekarskich i psychologicznych oraz ustalenie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań),
- prowadzenie poradnictwa zawodowego,
- przygotowanie zawodowe uwzględniające perspektywy zatrudnienia,
- dobór odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenie,
- określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy.

Działalność Miasta Opola poprzez podległe jednostki oraz organizacje pozarządowe polega na:

- kierowaniu na szkolenia,
- kierowaniu na studia podyplomowe,
- kierowaniu na roboty publiczne,
- kierowaniu na prace społecznie użyteczne,
- kierowaniu na staże,
- dofinansowaniu podjęcia działalności gospodarczej,

- refundacji na utworzenie miejsc pracy,
- dofinansowaniu wynagrodzenia,
- tworzeniu miejsc reintegracji społecznej i zawodowej,
- prowadzeniu Warsztatów Terapii Zajęciowej,

W ramach programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2023 roku zrealizował następujące działania:

A. Pomoc finansowa w rozpoczęciu samodzielnej działalności gospodarczej

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymały **2 osoby z niepełnosprawnością**, w tym:

- ze środków EFS+ – 1 osoba;
- ze środków PFRON – 1 osoba.

B. Wsparcie readaptacji zawodowej osób niepełnosprawnych

 Na staże zawodowe skierowano **6 osób z niepełnosprawnością**, które nabywały umiejętności praktyczne na stanowiskach pracy w zawodach:

- pracownik biurowy,
- pomocnik magazyniera,
- recepcjonistka,
- księgowa,
- prawnik.

Wśród organizacji, które umożliwiły odbycie stażu zawodowego znalazły się m.in.: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Grupa Rybacka „Opolszczyzna”, Biuro Rachunkowe Cezary Wołczak, Alvanaeko Sp. z o.o., Kancelaria Radcy Pranego Krystian Klimas, czy WiW Sp. z o.o.:

- ze środków EFS+ – 6 osób,

 Z możliwości uzupełnienia kwalifikacji zawodowych na kursach skorzystały **4 osoby z niepełnosprawnością**, z czego jedna osoba skorzystała ze szkolenia w ramach bonu szkoleniowego, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 4 osoby.

 W ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej po 50 r. życia skierowano **1 osobę z niepełnosprawnością**, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 1 osoba.

 W ramach prac społecznie użytecznych skierowano **7 osób z niepełnosprawnościami**, które wykonywały prace społeczne na rzecz miasta Opola, w tym:

- ze środków Funduszu Pracy – 7 osób.

C. Poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych

W 2024 roku udzielono **23** osobom z orzecznym stopniem niepełnosprawności **34 indywidualnych porad zawodowych**, w ramach których wspierano klientów w rozwiązywaniu ich problemów zawodowych, dotyczących głównie wyboru/zmiany zawodu oraz doboru kierunku szkolenia/kształcenia, a także doboru najodpowiedniejszych form wsparcia realizowanych przez Urząd Pracy w Opolu. Ponadto motywowano do działania, monitorowano postępy w realizacji zaplanowanych działań zawodowych. Proces podejmowania decyzji zawodowych przez klientów wspierany był dostarczaniem przez doradcę zawodowego potrzebnych **informacji zawodowych** – z tej formy pomocy skorzystało **19** osób.

W zajęciach **grupowej porady zawodowej** wzięło udział **5** osób – tematyka zajęć: „Samopoznanie” (1 osoba), „Aktywnie szukam pracy” (1 osoba), „I ty możesz zdobyć swoją górę” (2 osoby), „Rozmowa kwalifikacyjna” (1 osoba).

Z zajęć **grupowej informacji zawodowej** skorzystało łącznie **46** osób z niepełnosprawnościami, w tym:

- ✓ 18 osób zapoznano z wszystkimi formami wsparcia realizowanymi przez urząd pracy,
- ✓ 1 osobę zapoznano szczegółowo z zasadami ubiegania się o dotację na założenie własnej działalności gospodarczej,
- ✓ 13 osób poznało ofertę pozyskania dodatkowego wsparcia w aktywizacji zawodowej i podjęciu zatrudnienia w Fundacji AKTYWIZACJA,
- ✓ 5 osób pogłębiło wiedzę o swoich prawach i obowiązkach wynikających z posiadania orzeczenia,
- ✓ 8 osób poznało stanowisko, a także zachętę ZUS, dotyczącą podejmowania pracy przez osoby z niepełnosprawnościami, nawet posiadającymi orzeczenie o „całkowitej niezdolności do pracy”,
- ✓ 1 osobie przybliżono zasady korzystania z programu ZUS „Aktywny rodzic”.

D. Promocja zatrudnienia osób niepełnosprawnych, działania:

- ✓ udzielanie informacji, rozpowszechnianie ulotek i broszur informacyjnych – na bieżąco;
- ✓ pracownicy PUP Opole aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach na rzecz osób z niepełnosprawnościami:
 - konferencja „Kierunek dostępne Opole” - 12.09.2024 r.
 - III Targi Dostępności (21-27.10.2024 r., PFRON Opole) – w ramach Targów zorganizowano w dniu 21.10.2024 r. „randki” z pracodawcami pod hasłem „Przystanek, Dostępna Praca”, wydarzenie miało na celu umożliwienie nawiązania relacji osób poszukujących zatrudnienia z pracodawcami,
 - konferencja „Dostępne Opole – spotkanie z samorzecznikami zorganizowane z okazji „Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych - 09.12.2024 r.”,

E. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy pracodawcy:

Jeden pracodawca otrzymał zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla jednej osoby z niepełnosprawnością na ogólną kwotę **37 798,49 zł** (ze środków EFS+).

F. Realizacja kompleksowego programu reintegracji społecznej i zawodowej „Centrum RE – Start”

Od początku 2024 r. Klub Integracji Społecznej kontynuuje realizację kompleksowego programu reintegracji społecznej i zawodowej „Centrum RE – Start”, który po zakończeniu finansowania z EFS realizowany jest w ramach budżetu Miasta Opola. Uczestnicy brali udział w treningu pracy w wymiarze 120 godzin miesięcznie, prowadzonym przez instruktorów reintegracji zawodowej w warsztacie krawieckim, stolarsko – tapicerskim i remontowo – budowlanym, nabywając nowych umiejętności zawodowych, odbudowując zdolność do samodzielnego świadczenia pracy i odpowiedzialności za nią. Osoby te pod nadzorem instruktorów wykonywały nieodpłatne usługi dla mieszkańców Opola w zakresie prac remontowych w ich mieszkaniach, napraw i przeróbek mebli, w tym tapicerowanych oraz drobnych przeróbek krawieckich. W ramach programu prowadzone były również działania aktywizacyjne w obszarach społecznym i zawodowym w formie warsztatów grupowych oraz sesji indywidualnych, prowadzonych przez specjalistów ds. aktywizacji społecznej i zawodowej. Uczestnicy korzystali również z konsultacji psychologicznych oraz prawniczych według indywidualnych potrzeb. Od początku stycznia 2024 r. podjęto działania rekrutacyjne i od 02.02.24r. do 28.06.2024 r. zrealizowano I edycję programu, w której uczestniczyło łącznie 16 osób bezrobotnych. 6 osób przerwało uczestnictwo w programie ze względu na złamanie regulaminu i zerwanie umowy dotyczącej treningu pracy, które zastąpione zostały przez kolejnych uczestników, zakwalifikowanych w trakcie rekrutacji na listę rezerwową. I edycję 2024 roku ukończyło 10 osób, 1 z nich podjęła staż zawodowy po zakończeniu programu, 4 osoby podjęły zatrudnienie na otwartym rynku pracy. Biorąc pod uwagę indywidualne możliwości i potrzeby reintegracyjne uczestników, 3 osoby wzięły udział w kolejnej edycji programu. Od 06.08.2024 r. do 31.12.2024 r. zrealizowano II edycję programu, do uczestnictwa zakwalifikowano 9 osób, 1 osoba przerwała uczestnictwo w programie bez podania przyczyny. 8 osób ukończyło II edycję, 2 z nich podjęły zatrudnienie w trakcie realizacji programu. Podsumowując dwie edycje w 2024 roku w programie uczestniczyły 22 osoby (3 osoby brały udział w dwóch edycjach), 15 osób ukończyło uczestnictwo w programie, 6 osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy.

W okresie od 02.02.2024r do 31.12.2024r, w ramach treningu pracy na warsztatach zawodowych wykonano nieodpłatnie **114** usług krawieckich, **41** stolarsko-tapicerskich oraz **10** remontowo-budowlanych, z których skorzystali opolscy seniorzy oraz osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Dodatkowo w ramach współpracy z komórkami MOPR w Opolu oraz organizacjami pozarządowymi i jednostkami Miasta Opola wykonano następujące usługi:

- Uszycie peleryn królewskich oraz sakiew na Opolskie Dni Seniora
- Uszycie woreczków dla ReUżytkowni na „Dzień bez opakowania foliowego”
- Uszycie klaunów promujących ideę Pieczy Zastępczej.
- Uszycie strojów na występy dla seniorów DDP „Nad Odrą”
- Wykonanie domku dla jeży oraz karmnika dla ORS Szansa
- Wykonanie 2 kwietników dekoracyjnych dla Galerii Biały Kruk.
- Wykonanie 22 statuetek dla stowarzyszenia „Opole na TAK” z okazji 10-lecia działalności.
- Naprawa sztalug malarskich dla Centrum „Senior w Opolu”.
- Renowacja krzeseł oraz wymiana tapicerki dla SOW w Opolu.
- Wymiana tapicerek w 50 krzesłach dla PUP w Opolu.
- Wykonanie 20 skrzynek prezentowych oraz nagród na wybory Miss i Mistera SENIOR w Opolu.

- Wykonanie produktów promocyjnych dla ROPS w Opolu.
- Malowanie pomieszczeń piwnicznych oraz rekuperacja ścian w kuchni w DDP „Złota Jesień”.
- Malowanie pomieszczeń biurowych w MOPR w Opolu.

W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej w trakcie programu dodatkowo zrealizowano następujące działania:

Wyjścia z zakresu aktywizacji zawodowej:

1. Spotkanie rekrutacyjne oraz nawiązanie stałej współpracy z PKP Intercity Remtrak w Opolu.
2. Wizyta w Cementowni „Odra” w Opolu.
3. Wizyta w Betoniarni „Odra” w Opolu.
4. Wyjście z uczestnikami do Zakładu Aktywności Zawodowej i „Galerii Biały Kruk” w Opolu.
5. Spotkanie motywacyjne z Panią Alicją Stelmaszczyk w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu.
6. Spotkanie z doradcą zawodowym z Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu Panią Ewą Parcej dotyczące celów zawodowych.
7. Udział uczestników w 3-dniowym cyklu zajęć organizowanym przez doradcę zawodowego z Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu.
8. Wizyta w warsztacie stolarskim „Kornik” w Opolu.

Wyjścia kulturalne i integracyjne:

1. Wyjście integracyjne do Muzeum Wsi Opolskiej.
2. Wyjście edukacyjno – integracyjne do Nadleśnictwa w Opolu – Grudziecach.
3. Wizyta edukacyjno-integracyjna w Stobrowskim Parku Krajobrazowego wraz z seniorami.
4. Uczestnictwo w warsztatach z tworzenia świec zapachowych zorganizowany przez „Galerię Biały Kruk”
5. Wyjście edukacyjne do ReUżytkowni w Opolu.
6. Warsztaty motywacyjne dotyczące radzenia sobie ze stresem z p. Agnieszką Bąkowską.
7. Wspólne oglądanie filmu „Jedną ręką nie widzę” oraz wyjście edukacyjne do „Niewidzialnej Przestrzeni” w Opolu.
8. Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu oraz zajęcia zorganizowane przez PCK w Opolu.
9. Wyjście do Muzeum Śląska Opolskiego i Kamienicy Czynszowej.
10. Zajęcia integracyjne.
11. Wolontariat: pomoc w organizacji Opolskiej Olimpiady Senioralnej w Stegu Arena w Opolu.
12. Spotkanie informacyjne z Panią Marią Jeleń - kierownikiem Centrum Zdrowia Psychicznego oraz pracownikami placówki dot. możliwości wsparcia i pomocy, z jakich można skorzystać.
13. Wyjście do kina Meduza.
14. Kafejka komputerowa – nauka podstaw obsługi komputera, tworzenia dokumentów oraz wykorzystania internetu do aktywnego poszukiwania pracy.
15. Zwiedzanie klasztoru Franciszkanów z Panią Ireną Krasicką.
16. Spotkanie z prawnikiem z Kliniki Prawa Uniwersytetu Opolskiego.
17. Spotkanie z komornikiem Panem Bartkiem Ciszakiem.
18. Andrzejkowe zajęcia integracyjne.
19. Mikołajki – zajęcia integracyjne.

20. Warsztaty wielkanocne i bożonarodzeniowe – wspólne tworzenie stroików i kartek okolicznościowych w Centrum RE-Start.
21. Uczestnictwo w pikniku „Opole w Rytmie Życzliwości”
22. Spotkanie informacyjne ze starszym sierżantem sztabowym, Panem Pawłem Kistelą.
23. Uczestnictwo w Opolskim Śniadaniu Wielkanocnym.
24. Spotkanie z opolską pisarką Agatą Suchocką.
25. Wyjście do Biblioteki Wojewódzkiej.
26. Wyjście edukacyjne do Narodowego Centrum Polskiej Piosenki.
27. Spotkanie wigilijne uczestników programu i pracowników Klubu Integracji Społecznej w Opolu.

Pracownicy Centrum RE-Start oraz uczestnicy programu brali udział w następujących wydarzeniach:

- 23.01.2024 r. - Uczestnictwo w „Dniu bez opakowań foliowych” organizowanym przez ReUżytkownię w Opolu. Prowadzenie warsztatów dla mieszkańców Miasta Opola z szycia woreczków na owoce i warzywa promującym ponowne wykorzystanie materiału.
- 23.01.2024 r. oraz 28.08.2024r – organizacja warsztatów stolarskich „Fabryka zabawek” dla dzieci z Ośrodka Readaptacji Społecznej Szansa.
- 10.02.2024 r. - Przekazanie na licytację przedmiotów wykonanych przez Centrum RE-Start dla Pawełka Korczaka w trakcie „Charytatywnego Turnieju Piłki Siatkowej „Gramy dla Pawełka” w Turawie.
- 27.03.2024 r. - uczestnictwo w VII Śniadaniu Wielkanocnym w Opolu. Prezentacja przedmiotów wykonanych przez uczestników w Centrum RE-Start, uczestnictwo w konkursie na palmę wielkanocną oraz prowadzenie warsztatów z tworzenia ozdób świątecznych z drewna oraz tkaniny.
- 4.04.2024r. - uczestnictwo pracowników KIS w spotkaniu regionalnym dotyczącym deinstytucjonalizacji usług społecznych w ramach projektu „Opolskie Spójne i Aktywne Społecznie” realizowanego jest w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, działania 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego, w ramach typu projektów pn. Działania ROPS w zakresie usług społecznych, pomocy społecznej, ES i aktywnej integracji, służące włączeniu społecznemu, realizowane na poziomie wojewódzkim.
- 11.05.2024 – uczestnictwo w Pikniku Rodzinnym w Turawie z okazji Dni Otwartych Funduszy Europejskich oraz 20 lat Polski w Unii Europejskiej organizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu oraz Samorząd Wojewódzki. Promocja produktów oraz działalności Centrum RE-Start.
- Przygotowanie i prowadzenie warsztatów stolarsko-krawieckich dla 30 seniorów w ramach inicjatywy lokalnej o nazwie „NIE wykluczaMY – działaMY”. Wspólne działanie komórek MOPR w Opolu: Centrum RE-Start oraz Centrum Senior w Opolu. Warsztaty odbywały się w trzech 10-osobowych grupach w terminach:
 - grupa 1: 13.05.2024 r. oraz 15.05.2024 r.
 - grupa 2: 27.05.2024 r. oraz 29.05.2024 r.
 - grupa 3: 17.06.2024 r. oraz 19.06.2024 r.
- 22.05.2023 r. - uczestnictwo oraz współorganizacja Rycerskiej Gry Miejskiej podczas 26 Opolskich Dni Seniora w Opolu.
- 1.06.2024 r. - Uczestnictwo w pikniku z okazji Dnia Dziecka organizowanym przez Radę Dzielnicy V oraz Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Jestem. Promowanie działalności Centrum RE-Start.
- 13.06.2024 r. - organizacja 5 urodzin Centrum RE-Start. Przygotowanie zaproszeń, prezentacji działalności oraz upominków dla gości – 30 drewnianych desek do serwowania.

- 22-23.06.2024 r. - Uczestnictwo w VIII Targach Ekonomii Społecznej w Grodzisku w ramach projektu „Opolskie Spójne i Aktywne Społecznie”. Promocja produktów i działalności Centrum RE-Start.
- 11.07.2024 r. - prowadzenie warsztatów stolarskich i krawieckich pn. „ZPT– trenuj z mistrzem”. Renowacja mebli i przeróbek krawieckich pod okiem instruktorów. Wspólne działanie Centrum „Senior w Opolu” i „Centrum RE-Start”.
- 12.08.2024 – uczestnictwo w spotkaniu sieciującym w Centrum Integracji Społecznej CISPOL w Polanowicach organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu. Szkolenia połączone z warsztatami pn. "Ekonomia Społeczna w gminie/powiecie w oparciu o ustawę o ekonomii społecznej i strategię rozwoju usług społecznych do roku 2030"
- 28-30.08.2024r. - uczestnictwo w wizycie studyjnej w podmiotach Ekonomii Społecznej z województwa Kujawsko-Pomorskiego organizowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu pn. "Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej" Współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 8 Integracja Społeczna, Działanie 8.3 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej
- 10.09.2024 r. - Udział w konferencji oraz pikniku „PoMOC dla zdrowia psychicznego” organizowanej pod patronatem Prezydenta Miasta Opola. Organizacja warsztatów stolarskich „Fabryka zabawek” oraz warsztatów krawieckich – malowanie toreb.
- 12.09.2024 r. – uczestnictwo w Jarmark niezwykłości – OPOLSKIE 2024. Przygotowanie stoiska z produktami wykonanymi przez uczestników i promocja działalności Centrum RE-Start.
- 4.12.2024 r. - warsztaty dla seniorów organizowane w Centrum „Senior w Opolu”. Tworzenie stroików świątecznych.
- 13.12.2024 r. - uczestnictwo w Opolskim Forum Ekonomii Społecznej w Opolu organizowanym w ramach projektu „Opolskie Spójne i Aktywne Społecznie. Promowanie działalności Centrum RE-Start, uczestnictwo w warsztatach tematycznych i prelekcjach dot. ekonomii społecznej.
- Pomoc w pracach organizacyjnych i porządkowych przy rozkładaniu i składaniu ław, stołów i namiotów w trakcie imprez plenerowych, współorganizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu.

Wymiernym efektem działań podejmowanych w KIS w okresie od dnia 01.01.2024 do dnia 31.12.2024 roku jest podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy przez 11 osób oraz stażu zawodowego przez 1 osobę objętą działaniami KIS. 30 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wykonywały prace społecznie użyteczne na terenie miasta Opola. 22 osoby otrzymały kompleksowe wsparcie w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej w ramach realizowanego programu „Centrum Re-Start”.

C. Program „Aktywny Samorząd”

W dniu 30 kwietnia 2018 r. pomiędzy Miastem Opole, a Opolskim Oddziałem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawarto umowę AS3/000013/08/D w sprawie kontynuacji realizowanego od 2012 r. pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Każdego roku podpisany jest aneks do umowy określający wysokość środków przyznawanych przez Fundusz na dany rok jego realizacji. W 2024 r. kontynuowano realizację programu. Celem Programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością

w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Informacja na temat warunków realizacji programu w 2024 r., w tym prezentacja programu, wzory druków i opisy poszczególnych obszarów programu, została zamieszczona na stronie internetowej www.opole.pl w zakładce sprawy społeczne/niepełnosprawni.

W ramach Modułu I i Modułu II programu osoby niepełnosprawne mogły uzyskać dofinansowanie do następujących obszarów wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, tym:

1. **Obszar A - likwidacja bariery transportowej:**
zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
zadanie 2 - pomoc w pozyskaniu prawa jazdy kategorii B.
2. **Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym:**
zadanie 1, 3 i 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
3. **Obszar C – likwidacja bariery w poruszaniu się:**
zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
zadanie 3 - pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
zadanie 4 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.
4. **Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej** Wnioskodawcy poprzez zapewnienie opieki dla dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką - dziennego opiekuna, niani, lub w ramach klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego.
5. **Obszar E – pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej**, adresowana do osób, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej.

W ramach Modułu I (Obszar A, B, C, D i E) pozytywnie zweryfikowano i zakwalifikowano do udzielenia dofinansowania **80 wniosków na łączną kwotę 534 063,21 zł.**

Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:

Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym adresowana jest do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- szkole policealnej,
- kolegium,
- szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/dziennym lub niestacjonarnym/wieczorowym/zaocznym lub eksternistycznym), a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W 2024 roku złożono **56 wniosków o dofinansowanie kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym. W ramach Modułu II zawarto 47 umów na łączną kwotę 156 241,90 zł.**

D. Realizacja zadań z zakresu programu: - „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Mieszkanie dla absolwenta, „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Dostępne mieszkanie finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Program „Samodzielność -Aktywność-Mobilność!” - Mieszkanie dla absolwenta

W dniu 2 sierpnia 2022 r. pomiędzy Miastem Opole, a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) zawarto **umowę SAA/000001/08/D** w sprawie realizacji programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – **Mieszkanie dla absolwenta**.

Celem programu jest wzrost niezależności Beneficjentów programu oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności osoby z niepełnosprawnością. Program skierowany jest do pełnoletnich absolwentów, którzy w ciągu ostatnich 3 lat ukończyli edukację. W ramach programu Beneficjent programu może skorzystać z dofinansowania do kosztów wynajmu mieszkania lub domu, wymienionych w umowie najmu, na okres poszukiwania pracy i rozpoczęcia zatrudnienia do 60 miesięcy. Wysokość dofinansowania zależy od lokalizacji wynajmowanego mieszkania. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Mieszkanie dla absolwenta realizowany będzie do wyczerpania środków finansowych zaplanowanych przez PFRON.

Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Dostępne mieszkanie.

W dniu 2 sierpnia 2022 r. pomiędzy Miastem Opole, a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) zawarto umowę **SAM/000001/08/D** w sprawie realizacji programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – **Dostępne mieszkanie**.

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. W ramach programu osoba z niepełnosprawnością poruszająca się na wózku inwalidzkim może uzyskać dopłatę do zamiany mieszkania z barierami architektonicznymi na mieszkanie pozbawione barier, znajdujące się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku do poziomu 0 przed budynkiem. Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego. PFRON publikuje kwartalne wartości maksymalnej kwoty dofinansowania w danym roku, w którym realizowany jest program. Beneficjent programu zamieszkały na terenie miasta Opola, mógł otrzymać w 2024 r. dofinansowanie do wysokości 98 241,00 zł. Informacja dot. warunków realizacji programu, w tym prezentacja programu i wzory druków, została zamieszczona na stronie internetowej www.opole.pl w zakładce: mieszkańcy/programy miejskie/programy społeczne. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” - Dostępne mieszkanie będzie realizowany do 2026 r.

E. Świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych – mieszkańców Miasta Opola mających trudności w poruszaniu się oraz dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół

Prowadzenie specjalistycznego transportu dla osób niepełnosprawnych

W dniu 29 grudnia 2023 r. pomiędzy Miastem Opole, a GROSZEK TRANS – Marcin Groszek została zawarta umowa o świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnościami - mieszkańców miasta Opola mających trudności w poruszaniu się (Umowa CRU 002180/23 zawarta na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.).

Usługa transportowa była świadczona pięcioma pojazdami przystosowanymi do przewozu osób z niepełnosprawnościami, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Osoby dowożone były m.in. do pracy, na uczelnię, rehabilitację, sklepów, restauracji, kina. W dni robocze, tj.: od poniedziałku do piątku w godz. od 06:00 do 18: 00 usługę świadczyło 5 pojazdów. Natomiast w godz. od 18:00 do 22:00 usługę świadczyły 2 pojazdy. W dni ustawowo wolne od pracy i soboty w godz. od 8:00 do 20:00 usługę świadczył 1 pojazd.

W 2024 roku do skorzystania z usługi transportu specjalistycznego **uprawnionych było 456 mieszkańców miasta Opola**, dla których **wykonano 26 842 kursów**.

Realizację zadania w latach 2021 - 2024 obrazuje szczegółowo poniższa tabela:

Liczba wykonanych kursów w ramach usługi transportu specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnościami - mieszkańców miasta Opola mających trudności w poruszaniu się

Miesiąc	Liczba kursów			
	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Styczeń	1 533	605	1592	2352
Luty	1 426	838	1556	2368
Marzec	786	1 243	1957	2697
Kwiecień	117	1 045	1757	2149
Maj	266	1 328	1844	2359
Czerwiec	1 205	1 391	1920	2324
Lipiec	1 604	1 581	1875	2314
Sierpień	1 086	1 074	1378	2114
Wrzesień	1 573	1 647	1973	2188
Październik	1 463	1 549	2011	2314
Listopad	634	1 494	2031	2316
Grudzień	614	1497	1917	1874
ŁĄCZNIE	12 307	15 292	21 811	27 369

Na realizację zadania pn. „Świadczenie usług transportu specjalistycznego dla osób z niepełnosprawnościami – mieszkańców miasta Opola mających trudności w poruszaniu się” w 2024 r. wydatkowano z budżetu miasta Opola środki w wysokości: **1 099 200,00 zł**.

Dowóz uczniów z niepełnosprawnością do przedszkoli, szkół i ośrodków, w tym poza Opole

Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe regulują organizację bezpłatnego dowozu lub zwrotu kosztów dowozu do placówek oświatowych dla dzieci/uczniów z niepełnosprawnością, a w szczególności:

- art. 32 ust. 6, który dotyczy dowozu dzieci przedszkolnych,
- art. 39 ust. 4, który dotyczy dowozu dzieci i młodzieży szkolnej.

Natomiast zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom z niepełnosprawnością, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia.

Lp.	Nazwa zadania	Liczba dowożonych dzieci	Liczba busów
1.	Dowożenie dzieci z niepełnosprawnością z autyzmem do NZSS w Kup	16	1
2.	Dowożenie dzieci z niepełnosprawnością do przedszkoli oraz dowożenie dzieci z niepełnosprawnością z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim do jednostek oświatowych	11	4
3.	Dowożenie uczniów z niepełnosprawnością do przedszkoli i szkół na terenie miasta Opola	56	9
4.	Dowożenie uczniów z niepełnosprawnością do Zespołu Placówek Oświatowych w Leśnicy	2	1
5.	Dowożenie uczniów z niepełnosprawnością do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nysie oraz uczennicy do Zespołu Szkół Medycznych w Prudniku	4	1
6.	Dowożenie uczniów z niepełnosprawnością do Zespołu Szkół Specjalnych w Krapkowicach	3	1
7.	Zwrot kosztów dowożenia uczniów z niepełnosprawnością zamieszkałych w Opolu do szkół, przedszkoli i ośrodków na terenie miasta Opola przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu	55	-
RAZEM		147 uczniów z niepełnosprawnością z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz z orzeczeniem o potrzebie uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych	

W 2024 roku na realizację zadania wydatkowano łącznie środki finansowe w wysokości 3 031 632,38 zł, w tym dokonano zwrotu kosztów dowożenia uczniów z niepełnosprawnością zamieszkałych w Opolu do szkół, przedszkoli i ośrodków na terenie miasta Opola przez opiekunów prawnych prywatnymi środkami transportu w wysokości: 274 960,82 zł.

Dostosowanie transportu miejskiego do potrzeb osób niepełnosprawnych

Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Opolu w 2024 r. realizował i kontynuował zadania i projekty:

1. Realizacja projektu pn.: „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi” w zakresie obejmującym dostawę 8 szt. fabrycznie nowych zeroemisyjnych autobusów miejskich niskopodłogowych (6 szt. - 12-metrowych oraz 2 szt. 18-metrowych) napędzanych silnikiem elektrycznym, z rampą dla wózków inwalidzkich i miejscem do ich przewożenia w pojeździe, wyposażonych w system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji osobom niewidomym i niedowidzącym, opisane językiem Braille'a przyciski „STOP” znajdujące się wewnątrz autobusu oraz przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz autobusu, a także tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących, w tym dodatkowa tablica umieszczona między I i II drzwiami na wysokości wzroku.
2. Realizacja projektu pn.: „Elektromobilne Opole – etap II” dostawa 9 szt. fabrycznie nowych autobusów miejskich niskopodłogowych klasy MAXI (12-metrowych) napędzanych silnikiem elektrycznym. Autobusy będą wyposażone w rampę dla wózków inwalidzkich oraz miejsce do ich przewożenia w pojeździe, system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji publicznej osobom niewidomym i niedowidzącym, opisane językiem Braille'a przyciski „STOP” wewnątrz autobusu, przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz pojazdu, tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących oraz dodatkowe oznakowanie piktogramem siedzeń pasażerskich z pierwszeństwem ich zajmowania przez osoby z niepełnosprawnością o ograniczonej zdolności ruchowej lub podróżujące z dziećmi.
3. Prace wdrożeniowe związane z uzyskaniem dofinansowania w ramach programu priorytetowego dział 03.02 Mobilność Miejska w ZIT na projekt pn.: „Bezpieczny Transport w Aglomeracji Opolskiej” w zakresie obejmującym dostawę 5 szt. fabrycznie nowych zeroemisyjnych autobusów miejskich niskopodłogowych (3 szt. - 12-metrowych oraz 2 szt. 18-metrowych) napędzanych silnikiem elektrycznym, z rampą dla wózków inwalidzkich i miejscem do ich przewożenia w pojeździe, wyposażonych w system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji osobom niewidomym i niedowidzącym, opisane językiem Braille'a przyciski „STOP” znajdujące się wewnątrz autobusu oraz przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz autobusu, a także tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących, w tym dodatkowa tablica umieszczona między I i II drzwiami na wysokości wzroku.
Ponadto, modernizacja pętli autobusowej przy ul. Pużaka między innymi poprzez dostęp do infrastruktury dla osób z niepełnosprawnością.
4. Realizacja nowego projektu prowadzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn.: „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi – etap II” w ramach inwestycji: G1.3.2 „Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy)”. Projekt obejmuje zakup 8 szt. nowych zeroemisyjnych autobusów miejskich z napędem elektrycznym typu MAXI o długości 12 - metrów. Autobusy będą w pełni dostosowane do przewozu osób z niepełnosprawnością. W ramach wyposażenia zaplanowano: rampę dla wózków inwalidzkich, miejsce do przewożenia wózków inwalidzkich wewnątrz autobusu, system zapowiedzi głosowych służący m.in. osobom niewidomym i niedowidzącym, przyciski „STOP” wewnątrz autobusu opisane językiem Braille'a, przyciski otwierania drzwi zamontowane na zewnątrz pojazdu,

tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących oraz piktogramy na siedzeniach pasażerskich z pierwszeństwem ich zajmowania przez osoby z niepełnosprawnością o ograniczonej zdolności ruchowej lub podróżujące z dziećmi.

5. Wprowadzenie dodatkowego oznakowania (kolorem żółtym) przycisku uruchamiającego głosowy odczyt informacji o odjazdach autobusów wyświetlanych na tablicach dynamicznej informacji pasażerskiej na przystankach autobusowych.
6. Udział w opiniowaniu miejskich projektów organizacji ruchu w ramach cyklicznych posiedzeń Komisji ds. Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w zakresie obejmującym projektowanie rozwiązań mających na celu m.in. ułatwienie osobom z niepełnosprawnością korzystanie z przystanków komunikacyjnych - prace wdrożeniowe oparte na wypracowanych i powszechnie stosowanych standardach odnoszących się do odpowiedniego doboru lokalizacji przystanków, a także budowy infrastruktury przystankowej, w tym dostosowania wysokości krawężników, długości peronów oraz zastosowania żółtych pasów integracyjnych dla osób niewidomych i niedowidzących.
7. Działania promocyjne dotyczące informowania o dostępności komunikacji miejskiej dla osób z niepełnosprawnością - bieżące informowanie za pośrednictwem mediów społecznościowych.
8. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej w autobusach – emisja komunikatów dźwiękowych zwracających uwagę pasażerów na niezajmowanie miejsc przeznaczonych (zwalnianie ich, jeżeli jest taka potrzeba) dla osób uprzywilejowanych (starszych, z niepełnosprawnością, kobiet w ciąży, opiekunów z dzieckiem i itd.).
9. Podjęcie prac nad wprowadzeniem zmian w treści Regulaminu Dworca Autobusowego Opole Główne i rozwiniecie jej o zapisy dotyczące obsługi pasażerów z niepełnosprawnością.
10. Rozpoczęcie organizacji stanowiska odpraw osób z niepełnosprawnością oraz systemu przywoławczego w Centrum Przesiadkowym.
11. Ujednolicenie przycisków samodzielnego otwierania drzwi w autobusach.

F. Wsparcie środowiskowe

Osoby z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym oraz osoby przewlekłe chore psychicznie, które nie są zdolne do samodzielnej, codziennej egzystencji korzystają ze wsparcia specjalistycznych ośrodków dziennego pobytu:

- **Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu jest usytuowany w dwóch budynkach:**
 1. Typ AB (w obiekcie przy ul. Dambonia 3) - oferta skierowana jest do osób przewlekłe psychicznie chorych oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie – liczba miejsc 60.
 2. Typ C (w obiekcie przy ul. Stoińskiego 8) – oferta skierowana jest do osób starszych z różnymi postaciami otępienia, demencją starczą, chorobą Alzheimera i innymi zaburzeniami czynności psychicznych – liczba miejsc 24.

ŚDS jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach: 08.00 – 16.00.

Do głównych usług realizowanych w ŚDS „Magnolia” należą: trening funkcjonowania w codziennym życiu; trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów; trening umiejętności komunikacyjnych; trening umiejętności spędzania czasu wolnego; poradnictwo i wsparcie psychologiczne; pomoc w załatwianiu spraw urzędowych; pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych; niezbędna opieka; terapia ruchowa, w tym: gimnastyka, zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja; ciepły posiłek; inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia. W ŚDS „Magnolia” znajduje się m.in:

- pracownia kulinarna, wyposażona w niezbędny sprzęt AGD, umożliwiający przygotowywanie przez uczestników ŚDS wraz z terapeutą zdrowych posiłków (treningi kulinarne),
- pracownia stolarska, wyposażona w sprzęt stolarski umożliwiający prace w drewnie i metaloplastykę oraz wykonywanie prac technicznych i naprawczych,
- pracownia ceramiczna, w której powstają przedmioty z gliny, w tym proste przedmioty codziennego użytku oraz elementy dekoracyjne,
- pracownia plastyczna, gdzie skupia się uwagę na nauce różnych technik plastycznych, m.in.: rysowania, kolorowania, malowania, papieroplastyki i origami,
- pracownia komputerowa, w której znajdują się stanowiska wyposażone w komputery i realizowane są zajęcia z wykorzystaniem tabletów multimedialnych i nowoczesnego projektora tzw. podłogi interaktywnej do edukacji i rehabilitacji,
- sala gimnastyczna, gdzie prowadzone są zajęcia usprawniające z wykorzystaniem m.in. drabinek i ławek rehabilitacyjnych, rotorów do ćwiczeń i tablic do ćwiczeń manualnych.

W 2024 r. Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” (ŚDS) świadczył usługi dla 111 osób (53 kobiet i 58 mężczyzn).

W ramach integracji społecznej uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” brali udział w różnych wydarzeniach organizowanych w społeczności lokalnej i ponadlokalnej, m.in.:

- Turnieju Sportowym w ŚDS w Nowych Gołuszowicach, Olimpiadzie Senioralnej w Stegu Arena w Opolu, „Igrzyskach bez barier” w Turawie i imprezie pn. „Sport Dostępny - Sportowa moc różnorodności” na Politechnice Opolskiej,
- plenerze artystyczno - sportowym w Sowczycach,
- „Pikniku Majowym” w ŚDS w Prudniku, w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Św. Jadwigi w Opolu i pikniku „Wrześniowe country” w ŚDS w Nysie,
- spotkaniu integracyjnym „Zdobynamy Paczków” w Paczkowie i wycieczce do ośrodka wypoczynkowego Małapanew w Turawie,
- warsztatach aktywizacji w Bierkowicach,
- Festiwalu Polskiej Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu,
- zwiedzaniu Wieży Piastowskiej w Opolu,
- wyjściu do Ogrodu Zoologicznego i do kina na film pt. „Akademia Pana Kleksa” oraz na spektakle teatralne w Teatrze Lalki i Aktora w Opolu.

W 2024 roku - 6 uczestników wzięło udział w kursie florystycznym, zorganizowanym przez Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego „Klucz” w Kolbarku, w ramach projektu współfinansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. 9 uczestników z chorobami otępiennymi uczestniczyło w warsztatach, organizowanych przez fundację „Wyspy pamięci”, które odbywały się w Muzeum Polskiej Piosenki

i Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu. Ponadto 11 uczestników przez okres 3 miesięcy brało udział w projekcie organizowanym na Politechnice Opolskiej, w ramach którego uczestniczyli popołudniami i w weekendy w zajęciach sportowych, artystycznych, korzystali z pływalni, wyjściu do kina oraz w wycieczce do Jarnołtówka. Od lutego 2024 r. w sali gimnastycznej ŚDS odbywały się zajęcia judo dla Uczestników, prowadzone przez trenerów z Klubu Judo Okay Opole.

Również w 2024 r. ŚDS „Magnolia” wraz z działającym przy nim Stowarzyszeniem Zwykłym Przyjaciół i Osób Niepełnosprawnych „Arkadia” był organizatorem XV Wojewódzkiego Przeglądu Twórczości Artystycznej Środowiskowych Domów Samopomocy pn. „Festiwal Opolskich Talentów”, który odbył się w Państwowej Szkole Muzycznej im. F. Chopina w Opolu.

W przeglądzie wzięło udział 15 placówek z województwa opolskiego, pracujących z osobami z niepełnosprawnością, tj.: 13 środowiskowych domów samopomocy i 2 domy pomocy społecznej.

Zadania realizowane przez Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” w Opolu ukierunkowane były na bezpośrednią pracę z osobami z zaburzeniami psychicznymi i stworzenie odpowiednich warunków do ich realizacji. Szczególny nacisk w pracy z uczestnikami ŚDS położono na ich integrację ze środowiskiem lokalnym i ponadlokalnym, poprzez organizację i udział w wielu imprezach integracyjnych oraz promujących działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. W ŚDS „Magnolia” zorganizowano też 2 spotkania integracyjne, tj.: „Dzień Rodziny” z występami teatralnymi, muzycznymi i tanecznymi oraz warsztaty bożonarodzeniowe z przygotowywaniem stroików. Dodatkowo raz w miesiącu, w godzinach popołudniowych odbywały się spotkania 2 grup wsparcia: dla opiekunów osób leczących się psychiatrycznie i dla opiekunów osób z demencją i chorobą Alzheimera.

W 2024 r. na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Magnolia” z budżetu państwa zostały przeznaczone i wykorzystane środki finansowe w wysokości: **2 664 649,94 zł**, w tym:

- dotacja podstawowa: **2 389 714,90 zł**,
- dotacja w ramach ustawy „Za życiem”: **139 936,08 zł**,
- dotacja na dodatki motywacyjne w pomocy społecznej: **134 998,96 zł**.

- **Środowiskowego Domu Samopomocy Fundacji DOM ul. Mielęckiego 4a:**

Na podstawie Zarządzenia Nr OR.I-0050.649.2021 Prezydenta Miasta Opola z dnia 26 listopada 2021 roku został ogłoszony otwarty konkurs ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego pn. **Prowadzenie w latach 2022 - 2024 ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi** przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z zakresu pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób.

W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursu została wybrana oferta Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu, która realizuje zadanie pn. „Prowadzenie w latach 2022 - 2024 ośrodka wsparcia dziennego – środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi” na podstawie zawartej umowy z dnia 31.12.2021 r. W roku 2024 z ośrodka wsparcia korzystały 42 osoby z niepełnosprawnością, w tym: 18 kobiet i 24 mężczyzn;

39 uczestników posiada orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wśród nich:

4 osoby – umiarkowany stopień niepełnosprawności,

35 osób - znaczny stopień niepełnosprawności,

3 osoby legitymują się wyłącznie orzeczeniem KIZ o niepełnosprawności.

U wszystkich osób uczestniczących w zajęciach ŚDS występuje upośledzenie intelektualne (ŚDS typu B).

Formy działalności ŚDS Fundacji Dom:

- a) Treningi funkcjonowania w życiu codziennym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny i zachowań prozdrowotnych, treningi umiejętności praktycznych w zakresie: nauki czynności porządkowych i prac domowych z wykorzystaniem pracowni – pokoju treningowego, zajęć kulinarnych, zajęcia fototerapii, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
- b) Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów: naukę przestrzegania norm zachowań społecznych, nawiązywania i prowadzenia rozmowy, naukę wyrażania emocji, radzenia sobie z negatywnymi emocjami i zachowania mi trudnymi.
- c) Trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
- d) Treningi umiejętności spędzania wolnego czasu.
- e) Terapia ruchowa: zajęcia ogólnousprawniające, rekreacyjne, fizjoterapia indywidualna.
- f) Terapia zajęciowa. Działania w zakresie arteterapii, zajęć teatralnych, zajęć muzycznych i wokalnych, zajęć stolarskich, fototerapii.
- g) Zajęcia reedukacji – podnoszenie poziomu wiedzy ogólnej.
- h) Niezbędna opieka – oferta adresowana do wszystkich podopiecznych, a w szczególności uczestników z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i umiarkowanym.
- i) Zajęcia przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej i podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej.
- j) Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
- k) Poradnictwo psychologiczne.

Zajęcia terapeutyczne w Środowiskowym Domu Samopomocy odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 - 15.30 w formie treningów grupowych i indywidualnych. Efektem pracy ŚDS jest ciągły, celowy proces wspierająco – aktywizujący realizowany u 40 podopiecznych zgodnie z ich indywidualnymi planami wspierająco – aktywizującymi uwzględniającymi potrzeby i możliwości uczestników. Dzięki codziennym zajęciom w ŚDS uczestnicy stają się bardziej aktywni i otwarci na nowe zadania. Poprawia się ich jakość życia oraz zyskują przestrzeń, gdzie mogą pokazać swoje możliwości i sprawdzić się w nowych sytuacjach. Uczestnicy nabywają też nowe umiejętności z zakresu czynności kulinarnych i porządkowych. Podczas zajęć hortiterapii uczestnicy wykonywali prace ogrodnicze. Dbają o ogród sensoryczny, grządki warzywne, kwiatowe i krzewy owocowe.

Wszyscy uczestnicy biorą udział w treningach umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów. Uczą się zachowania prawidłowych relacji społecznych, akceptowanych zachowań, radzenia sobie z emocjami itp. Ważnym efektem treningów komunikacyjnych jest poprawa kontaktów z terapeutami i innymi podopiecznymi.

U uczestników z upośledzeniem w stopniu umiarkowanym i lekkim znacząco poprawia się wiedza ogólna, umiejętności edukacyjne. U osób niżej funkcjonujących działania terapeutyczne skupiają się na utrzymaniu nabytych umiejętności i przeciwdziałaniu procesom demencyjnym i osłabienia procesów myślowych. Efektem działalności ŚDS jest rozwój pasji i zainteresowań uczestników. Prace

plastyczne uczestników są prezentowane w galerii „Biały kruk”, podczas wystaw, festynu Fundacji, konkursów plastycznych i przeglądów twórczości. Podopieczni ŚDS korzystają z wyjść do obiektów kultury, kawiarni i restauracji. Dla niektórych osób to jedyna możliwość by skorzystać z takiej formy spędzania czasu. Część rodzin nie ma możliwości, ze względu na wiek opiekuna lub ograniczenia finansowe, by zapewnić swoim niepełnosprawnym podopiecznym takich form aktywności. Bardzo ważnym efektem działalności ŚDS jest wsparcie rodziców/opiekunów prawnych w opiece nad niepełnosprawnymi podopiecznymi i pozwala na realizowanie ich w pracy zawodowej.

Na działalność ŚDS Fundacji „DOM” zostały przeznaczone i wykorzystane środki finansowe w wysokości: **1 359 196,44 zł**, w tym:

- otrzymana dotacja na działalność bieżącą: **1 182 112,40 zł**
- otrzymana dotacja w ramach ustawy „Za życiem”: **135 210,24 zł**
- otrzymana dotacja z rezerwy celowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przeznaczona na rozwój i utrzymanie sieci ośrodków wsparcia: **41 873,80 zł**.

Dodatkowo w 2024 r. ŚDS Fundacji DOM świętował 20-lecie swojej działalności i z okazji jubileuszu zorganizowano uroczystą galę. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa prac podopiecznych placówki i występ artystyczny w ich wykonaniu.

G. Warsztaty zajęciowe

Na terenie miasta Opola przy Fundacji Dom Rodzinnej Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym w Opolu działa Warsztat Terapii Zajęciowej dla 35 osób. W roku 2024 z zajęć terapeutycznych WTZ skorzystało ogółem 40 osób.

Udział uczestników w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej w 2024, z podziałem na:

- *stopień niepełnosprawności:*

Stopień niepełnosprawności	Liczba osób (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba osób ogółem w 2024 r.
Znaczny	18	20
Umiarkowany	17	20
Ogółem	35	40

- *rodzaj niepełnosprawności:*

Rodzaj niepełnosprawności	Liczba osób (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba osób ogółem w 2024 r.
Upośledzenie umysłowe	10	13
Niepełnosprawność ruchowa	1	1
Choroby psychiczne	4	3
Zaburzenia całościowe	2	2
Zaburzenia neurologiczne	1	2
Schorzenia sprzężone	15	16
Inne	2	2
Ogółem	35	40

- *wiek:*

Liczba uczestników WTZ w wieku	Liczba osób (stan na 31.12.2024 r.)	Liczba osób ogółem w 2024 r.
poniżej 19 lat	0	0
19 - 40 lat	29	33
41 - 60 lat	6	5
powyżej 60 lat	0	0
Ogółem	35	38

Głównym zadaniem Warsztatu jest prowadzenie kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz przygotowanie osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia i podjęcia pracy zawodowej. Podstawową formą przygotowania zawodowego była nauka uczestników Warsztatu prostych lub specjalistycznych czynności, które mogą stanowić zakres obowiązków zawodowych kandydata do zatrudnienia. W trakcie zajęć kształtowano uniwersalne i pożądane umiejętności i cechy osobowe potencjalnego pracownika tj. samodzielność, punktualność, odpowiedzialność, wytrwałość, terminowość.

Rozwijanie umiejętności odbywało się poprzez udział w zajęciach w 6 pracowniach Warsztatu Terapii Zajęciowej:

- Gospodarstwa domowego,
- Ceramicznej,
- Technicznej,
- Umiejętności zawodowych,
- Artystycznej,
- Krawieckiej.

Warsztat Terapii Zajęciowej (WTZ) w 2024 r. realizował zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę z niepełnosprawnością niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych możliwości oraz podjęcia pracy zawodowej. Zadania Warsztatu Terapii Zajęciowej realizowane były w pięcioosobowych grupach, w sześciu pracowniach warsztatu: technicznej, gospodarstwa domowego, artystycznej (dwie grupy), ceramicznej, umiejętności zawodowych, krawieckiej. Działania podejmowane w ramach obszaru rehabilitacji społecznej ukierunkowane były na kształtowanie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji ze społeczeństwem, włączeniu uczestników we wszystkie przejawy życia społecznego, motywujących do udziału w kulturze, rekreacji, aktywnego spędzania czasu wolnego. Natomiast działania podejmowane w ramach obszaru rehabilitacji zawodowej ukierunkowane były na rozwijanie psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, uczestnictwo w aktywizacji zawodowej i szkoleniu, z uwzględnieniem perspektywy zatrudnienia.

W 2024 roku 17 uczestników Warsztatu uczestniczyło w praktykach zawodowych organizowanych na terenie Warsztatu Terapii Zajęciowej i poza placówką. Praktyki odbywały się m.in. w Filharmonii Opolskiej, Palarni kawy Hard Beans, Bibliotece Miejskiej, Centrum Re-Start, Zakładu Aktywności Zawodowej, Archiwum Fundacji DOM, portierni Ośrodka Rehabilitacji Społecznej Zawodowej – siedziby WTZ. Jeden uczestnik WTZ po zakończeniu praktyk zawodowych podjął zatrudnienie na chronionym rynku pracy. Również w 2024 roku, uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej objęci byli wsparciem psychologa i rehabilitacją ruchową. W Warsztacie odbyły się spotkania z pracownikiem WSSE w Opolu, doradcą zawodowym z Mobilnego Centrum OHP, świąteczne warsztaty zdobienia ceramiki kalką ceramiczną. Z inicjatywy pracowni Umiejętności zawodowej WTZ zorganizowana została zbiórka artykułów spożywczych i codziennego użytku na rzecz bezdomnych – podopiecznych Domu Nadzieja w Opolu, pn. „Świąteczna pomoc WTZ”.

Roczny koszt pobytu jednego uczestnika WTZ, zgodnie z algorytmem przekazywania środków PFRON, w 2024 r. wynosił 33 696,00 zł. Dofinansowanie działalności WTZ Fundacji DOM, ze środków PFRON, w 2024 r., wynosiło **1 179 360,00 zł**, co stanowiło 90% ogólnych kosztów działalności WTZ. Dofinansowanie kosztów działalności WTZ, ze środków samorządu terytorialnego (10%) w 2024 r. wynosiło **131 040,00 zł** (10%).

H. Tworzenie warunków pełnej dostępności do usług opiekuńczych i specjalistycznych

Zapewnienie usług opiekuńczych osobie, która wymaga pomocy osób innych, samotnej, pozbawionej pomocy innych osób (również rodziny) w miejscu jej zamieszkania, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, jest zadaniem obowiązkowym gminy. Taka pomoc może być również przyznawana osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie jej udzielić. Realizacja tego świadczenia umożliwia przede wszystkim osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swoim środowisku zamieszkania. W 2024 roku pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania zorganizowano ogółem dla 325 osób. Liczba zrealizowanych godzin w 2024 roku wynosiła 78.309. Na pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób, wymagających takiego

wsparcia, Miasto Opole poniosło wydatki w kwocie 3.914.624 zł.

Na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu ich zamieszkania, udzielonych na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, przeznaczono 2.940 zł z dotacji celowej z budżetu państwa. Wsparciem objęto 1 osobę.

Mieszkańcy Opola w 2024 roku mieli również możliwość skorzystania z **całodobowej usługi opieki wytchnieniowej** w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Tą formą pomocy objęto rodziny 19 niesamodzielných osób legitymujących się znacznym stopniem niepełnosprawności. Usługa polegała na umieszczeniu, maksymalnie do 14 dni, w ośrodku (wpisanym do rejestru wojewody) świadczącym całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnością. Usługa w ramach Programu świadczona była bezpłatnie. Na realizację Programu ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowano 106.400 zł. Ponadto w ramach Programu **opieką wytchnieniową w formie dziennej** objęto 42 osoby. Na realizację Programu ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowano 480 000 zł.

I. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024

W dniu 06 marca 2024 roku Gmina Opole zawarła z Wojewodą Opolskim umowę w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2024 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadań w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1) dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,

2) osobami posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)

– poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Zaplanowane zadania do realizacji w ramach Programu:

Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz

orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej:

- w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- w formie pobytu całodobowego.

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w latach 2021-2024 r. i planowane działania w 2025 r. z podziałem na formy przedstawiają poniższe tabele.

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2021 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2021 r. z podziałem na formy:	Ilość osób	Ilość godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	15 osób niepełnosprawnych w tym: 5 dzieci, 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	2400 h	97 920,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 7000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	Specjalistyczne poradnictwo	15 członków rodzin lub opiekunów w tym: 8 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności, 7 członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności	300 h	30 600,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 2800 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
3	Pobyt całodobowy	15 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	210 dni	63 000,00 zł (środki Funduszu Solidarnościowego)

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2022 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2022 r. z podziałem na formy:	Ilość osób	Ilość godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	58 osób niepełnosprawnych w tym: 13 dzieci, 45 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	12 087 h	489 600,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 10 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
3	Pobyt całodobowy	15 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	207 dni	76 590,00 zł (środki Funduszu Solidarnościowego)

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2023 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2023 r. z podziałem na formy:	Liczba osób	Liczba godzin/dni	Środki finansowe
1	Pobyt dzienny	54 osób niepełnosprawnych w tym: 11 dzieci, 43 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	12 000 h	489 600 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 10 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2	Pobyt całodobowy	20 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	266 dni	119 700 zł (środki Funduszu Solidarnościowego).

Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2024 r. z podziałem na formy:

Lp.	Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2024 r. z podziałem na formy:	Liczba osób	Liczba godzin /dni	Środki finansowe
1.	Pobyt dzienny	42 osoby niepełnosprawne w tym: 10 dzieci, 32 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	9600	480 000 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 20 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2.	Pobyt całodobowy	19 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	266 dni	106 400 zł (środki Funduszu Solidarnościowego).

Planowana realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2025 r. z podziałem na formy:

Lp.	Planowana realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” w 2025 r. z podziałem na formy:	Liczba osób	Liczba godzin /dni	Środki finansowe
1.	Pobyt dzienny	29 osób niepełnosprawnych w tym: 9 dzieci, 20 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	6856 godzin	342 800,00 zł - środki Funduszu Solidarnościowego + 20 000 zł - środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2.	Pobyt całodobowy	Planuje się objęcie wsparciem 10 osób przez 14 dni oraz 1 osobę przez 13 dni.	153 dni	61 200,00 zł (środki Funduszu Solidarnościowego).

J. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024

W dniu 1 lutego 2024 roku Gmina Opole zawarła z Wojewodą Opolskim umowę w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2024 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla JST – edycja 2024. miał na celu zapewnienie dostępności do usługi asystenta, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Celem rozpowszechniania usług asystenta było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Świadczenie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, miało na celu pomoc uczestnikom w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym dla:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności:
 - a) o stopniu znacznym lub
 - b) o stopniu umiarkowanym albo
 - c) traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b

Zadanie realizowane było w formie zapewnienia usług asystenta osobistego polegających na pomocy asystenta osobom niepełnosprawnym (beneficjentom) w takich czynnościach jak:

- wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu;
- wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca;
- załatwianiu spraw urzędowych;
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- zaprowadzaniu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do placówki oświatowej lub przyprowadzaniu ich z niej.

W dniu 13 lutego 2024 r. Miasto Opole podpisało **umowę z Fundacją Przemijanie**, z siedzibą w Opolu na realizację w 2024 roku zadania publicznego pn.: **Usługa Asystencka jako wsparcie mieszkańców miasta Opola**.

Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” (rok)	Łączna liczba osób z niepełnosprawnością, którym przyznano usługi asystenta	Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenta dla osób	Środki finansowe
2021 r.	26 osób z niepełnosprawnością w tym: 9 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 17 dzieci w wieku do 16 r. życia spełniających zapisy Programu	4 616,50 godzin	197 920,64 zł w tym: 190 920,64 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 7 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2022 r.	103 osoby z niepełnosprawnością w tym: 11 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 65 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 27 dzieci w wieku do 16 r. życia spełniających zapisy Programu.	34 304 godziny	1 482 272 zł w tym: 1 462 272 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 20 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2023 r.	129 osób z niepełnosprawnością w tym: 14 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 88 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną), 26 dzieci w wieku do 16 r. życia spełniających zapisy Programu.	58 029 godzin	2 466 525,00 zł w tym: 2 436 525,00 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 30 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
2024 r.	150 osób z niepełnosprawnością w tym: 10 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 114 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną), 26 dzieci w wieku do 16 r. życia spełniających zapisy Programu.	33 270 godzin	1 789 665,24 zł w tym: 1 759 665,24 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 30 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)
Planowane działania w 2025 r.	73 osoby z niepełnosprawnością w tym: 6 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 46 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym z niepełnosprawnością sprzężoną), 21 dzieci w wieku do 16 r. życia spełniających zapisy Programu.	33 304 godziny	1 958 550,31 zł w tym: 1 898 550,31 zł środki Funduszu Solidarnościowego + 60 000 zł środki finansowe Miasta Opola przeznaczone na koordynację zadania (koszty administracyjne)

K. Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno - komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami

W 2019 roku do polskiego porządku prawnego weszła nowa, przełomowa ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Stwarza ona ramy prawno-organizacyjne do urzeczywistnienia idei dostępności w naszym kraju, nakładając na wszystkie podmioty publiczne obowiązek zapewnienia dostępności w aspekcie architektonicznym,

cyfrowym i informacyjno – komunikacyjnym.

Przepisy zawarte w ustawie mają na celu stworzenie osobom ze szczególnymi potrzebami, czyli osobom z niepełnosprawnościami, seniorom, kobietom w ciąży czy nawet osobie z dużym bagażem, warunków do bardziej samodzielnego i komfortowego korzystania z budynków i usług administracji publicznej, a także innych podmiotów publicznych (np. szkół, instytucji kultury, placówek służby zdrowia, i itp.).

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują:

1) w zakresie dostępności architektonicznej:

- a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
- b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,
- c) zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,
- d) zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- e) zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób.

2) w zakresie dostępności cyfrowej – wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.

3) w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

- a) obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2023 r. poz. 20), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- b) instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- c) zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,

- d) zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.

Zarządzeniem Nr OR-I.0050.131.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 26 lutego 2024 r. został wyznaczony Koordynator ds. dostępności. Do zakresu działania Koordynatora należy:

- 1) realizacja zadań służących zapewnieniu dostępności zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 2) monitorowanie działalności Urzędu Miasta Opola w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 3) podejmowanie działań prowadzących do zwiększania dostępności Urzędu Miasta Opola dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- 4) wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami w dostępie do usług świadczonych przez Urząd Miasta Opola,
- 5) przygotowanie i koordynacja wdrożenia planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 6) prowadzenie działań na rzecz promocji dostępności,
- 7) prowadzenie analiz i opracowań oraz określanie wytycznych w obszarze zapewniania dostępności,
- 8) rozpatrywanie wniosków o zapewnienie dostępności,
- 9) współdziałanie z komórkami organizacyjnymi Urzędu i miejskimi jednostkami organizacyjnymi w zakresie zadań, o których mowa w pkt. 1-8.

Dodatkowo Decyzją Nr OR-I.1.120.2.02.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 29 lutego 2024 r. został powołany zespół do spraw dostępności. Do zadań zespołu należy:

- 1) współpraca z koordynatorem do spraw dostępności w zakresie realizacji zadań zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 2) współpraca z koordynatorem do spraw dostępności przy monitorowaniu zadań związanych z wdrożeniem planu działania w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 3) przedstawianie propozycji zmian i opiniowanie aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
- 4) prowadzenie działań na rzecz promocji dostępności,
- 5) współpraca z koordynatorem ds. dostępności przy prowadzeniu analiz i opracowań oraz określanie wytycznych w obszarze zapewniania dostępności.

Zadania zrealizowane w 2024 r.

1. Wydział Administracyjno – Gospodarczy Urzędu Miasta Opola

Lp.	Opis zadania	Podjęte działania
1.	Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków	Monitoring dostępności architektonicznej budynków Urzędu Miasta Opola i bieżące korygowanie nieprawidłowości
2.	Oznakowanie zmian wysokości podłoża (progi) ostrzegawczym, kontrastowym kolorem.	W trakcie bieżących remontów w pomieszczeniach Urzędu Miasta usuwane są progi między pomieszczeniami, a w miejscach w których nie jest to możliwe progi są oznaczane taśmą w kolorze żółtym
3.	Oznakowanie szklanych drzwi kontrastowym pasem	Szklane drzwi w budynkach oznaczono widocznymi pasami na wysokości oczu
4.	Wprowadzenie pasa ostrzegawczego, przed początkiem i na końcu każdego biegu schodów	Oznakowano klatki schodowe w budynku przy Pl. Wolności 7-8 poprzez montaż wewnętrznych oznaczeń poziomych na stopniach schodowych.
5.	Wypożyczenie w plany tyflograficzne, czyli mapy dotykowe, które umożliwiają zapoznanie się z obiektem osobom z dysfunkcją wzroku.	Plany tyflograficzne zamontowano na każdej kondygnacji budynku przy Pl. Wolności 7-8.
6.	Poprawa warunków ewakuacji w budynkach Urzędu Miasta Opola poprzez zamontowanie krzesełek transportowych – płachtowych do bezpiecznej ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania	Krzesełka transportowo – płachtowe zamontowano w budynkach: Ratusz, Pl. Wolności 7-8, Damrota 1, Szpitalna 3b-5-7, Sienkiewicza 4-6, Budowlanych 4 – biurowiec, Budowlanych 4 – archiwum.
7.	Oznakowanie w kolorze kontrastowym drzwi wejściowych	Oznakowano pasami w kolorze żółtym drzwi na klatkach schodowych, drzwi do pomieszczeń biurowych i pomieszczeń technicznych oraz drzwi wejściowe do kabiny windy w budynku przy Pl. Wolności 7-8. Ponadto, nad drzwiami wejściowymi do windy, umieszczono informację z numerem kondygnacji, poprzez zastosowanie tablic z żółtym tłem i czarnymi literami.
8.	Dostosowanie tablicy informacyjnej oraz tabliczek informacyjnych przy drzwiach do pomieszczeń biurowych w budynkach Urzędu Miasta do potrzeb osób niedowidzących. Wdrożenie oznaczeń w alfabecie Braille’a w budynku Ratusza	Wymieniono tabliczki informacyjne przy drzwiach w budynkach Urzędu
9.	Zapewnienie dostępności osobom niedosłyszącym i głuchym	W budynkach Urzędu Miasta Opola zostały zamontowane pętle indukcyjne

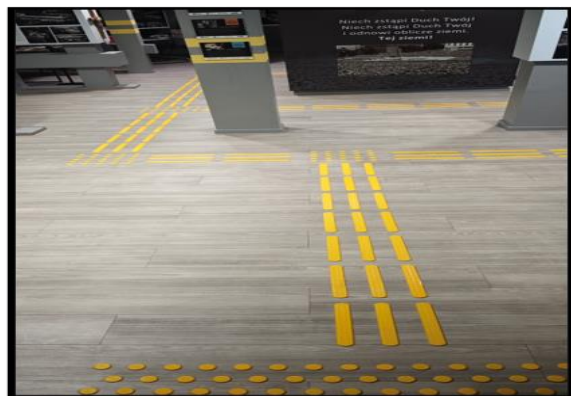
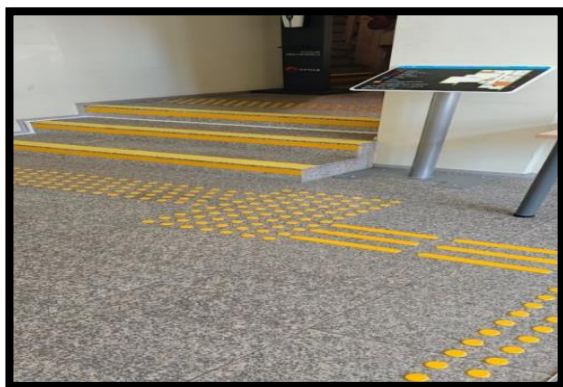
2. Centrum Dialogu Obywatelskiego

Centrum Dialogu Obywatelskiego jest Wydziałem Urzędu Miasta Opola, zajmującym się współpracą z organizacjami pozarządowymi, radami dzielnic Miasta Opola, a także wszystkimi mieszkańcami, którzy działają na rzecz rozwoju demokracji lokalnej i integracji społecznej. To tutaj utworzono przestrzeń dedykowaną mieszkańcom miasta Opola, którym idea dialogu oraz partycypacji społecznej, jest szczególnie bliska. W 2024 roku zostały zrealizowane zadania:

- dostosowanie budynku Centrum Dialogu Obywatelskiego w Opolu do wymagań określonych w art. 6 cyt. ww. ustawy, poprzez wykonanie tyflomapy (6 szt.) – (Mapa dotykowa, wypukła czytana

za pomocą zmysłu dotyku lub w ograniczonym stopniu (częściowo) wzrokiem, przeznaczona dla osób niewidomych lub słabowidzących);

- wykonanie fakturowych oznaczeń nawierzchni w budynku Centrum Dialogu Obywatelskiego. FON to rodzaj identyfikacji miejsc i korytarzy poruszania się, składający się z kombinacji faktur, które są możliwe do wykrycia przez osoby z dysfunkcjami wzroku.
- zamontowania znaczników dedykowanych osobom niewidomym lub słabowidzącym. System znaczników pozwala nawigować w budynkach przy pomocy nadajników iBeacon, a na zewnątrz przy pomocy GPS. Nawigacja pozwala na zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej, kulturowej, handlowej, biurowej, naukowej i itp.
- wykonanie tablic kierunkowych w budynku. Tablice główne informują i pozwalają na szybką orientację odnośnie do funkcji obiektu dla osób głuchych, słabosłyszących i z niepełnosprawnościami intelektualnymi.

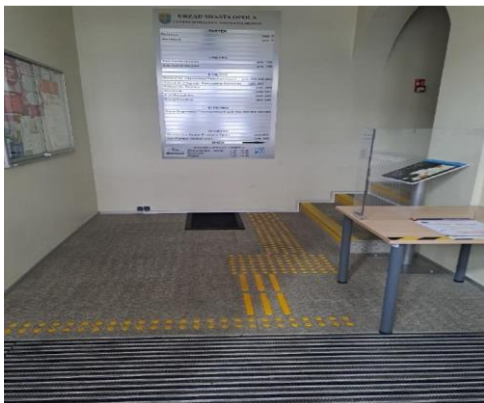

Udogodnienia w budynku

- przenośna pętla indukcyjna,
- tyflomapy na każdym piętrze,
- możliwość wejścia z psem asystującym,
- toaleta dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami na 1 piętrze,
- punkt informacyjny, ochrona przy wejściu alternatywnym,
- system nawigacji zewnętrznej i wewnętrznej z interfejsem głosowym Intonavi (znaczniki głosowe),
- kącik dla dzieci na poziomie 0 przy windzie oraz na 1 piętrze.

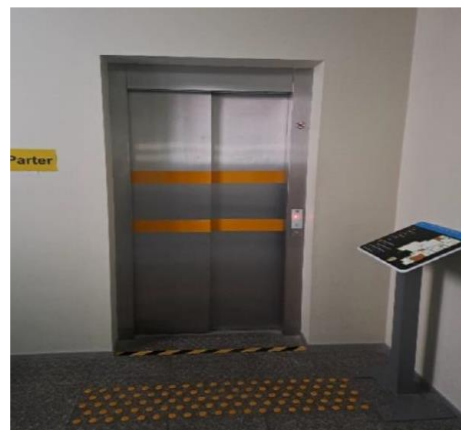
Wnętrze budynku

Przy wejściu głównym do budynku Centrum Dialogu Obywatelskiego, wejściu alternatywnym dla OzN oraz przy wejściu do Izby Pamięci Solidarności znajdującej się na 4 piętrze, zamontowano system nawigacji zewnętrznej i wewnętrznej z interfejsem głosowym Intonavi (znaczniki głosowe) dostępnym po uruchomieniu na smartphonie aplikacji Intonavi oraz komunikacji Bluetooth. Wejście główne: za drzwiami znajduje się duża wycieraczka systemowa. Na wprost wisi tablica informacyjna, która może odbijać światło, a po lewej stronie od wejścia wisi tablica ogłoszeń. Za wycieraczką znajduje się fakturowe oznaczenie powierzchni prowadzące do mapy dotykowej z topografią budynku (tyflomapy) oraz schodów.

Komunikacja pionowa

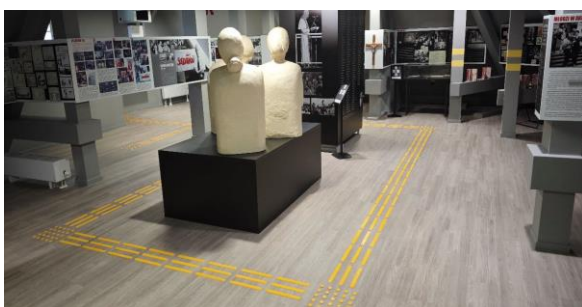
Winda znajduje się na końcu korytarza idąc od wejścia głównego, przycisk wezwania windy jest po prawej stronie (dotykowy bez wyczuwalnego przycisku, bez oznaczenia w alfabecie Braille'a). Przed windą znajduje się pole uwagi. Tabliczki kontrastowe informujące o piętrze, na którym się osoba znajduje (z oznaczeniem w alfabecie Braille'a), umieszczone są po lewej stronie windy. Obok windy po prawej stronie tyflomapa.

Komunikacja pozioma

Informacja wizualna jest dostępna na każdym piętrze w postaci tablic z numerem piętra oraz strzałkami wskazującymi kierunek poruszania się (bez oznaczenia w alfabecie Braille'a).

Przy wszystkich drzwiach znajdują się tabliczki z numerem pokoju (z oznaczeniem w alfabecie Braille'a) i informacją o pracowniku, który w danym pomieszczeniu biurowym pracuje.

Izba Pamięci Solidarności znajduje się na 4 piętrze. W Izbie dostępne jest fakturowe oznaczenie powierzchni wokół wystawy.

3. Dostosowanie budynku Urzędu Miasta Opola przy Placu Wolności 7-8

Kolejnym z budynków, w którym Miasto Opole prowadzi swoją działalność jest budynek przy Pl. Wolności 7-8, w którym funkcjonuje m.in.: Biuro Urbanistyczne, Wydział Dochodów Budżetowych, Wydział Finansowo-Księgowy – kasa, Wydział Geodezji i Kartografii, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Zarządzania i Gospodarowania Odpadami, Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Wydział Podatków i Opłat Lokalnych, Wydział Rozliczeń i Windykacji, Wydział Architektury i Budownictwa. W 2024 r. zostały zrealizowane następujące zadania:

- zakup i montaż kontrastowych pasów oznaczających krawędzie stopni rozpoczynających i kończących bieg schodowy w głównej klatce schodowej w budynku przy Pl. Wolności 7-8, w formie aplikacji żywicy metakrylowej na powierzchni schodów;
- zaprojektowanie i wykonanie zestawu planów tyflograficznych dla osób niewidzących i słabowidzących obrazujących rozmieszczenie pomieszczeń w budynku przy Placu Wolności 7-8 w Opolu w formie plansz tyflograficznych wraz z opisami w piśmie Braille'a;
- oklejenie drzwi oraz wind żółtymi pasami ułatwiającymi poruszanie się osób ze szczególnymi potrzebami w budynku przy Pl. Wolności 7-8

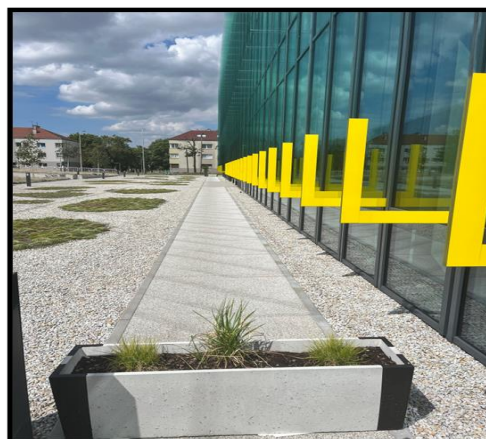
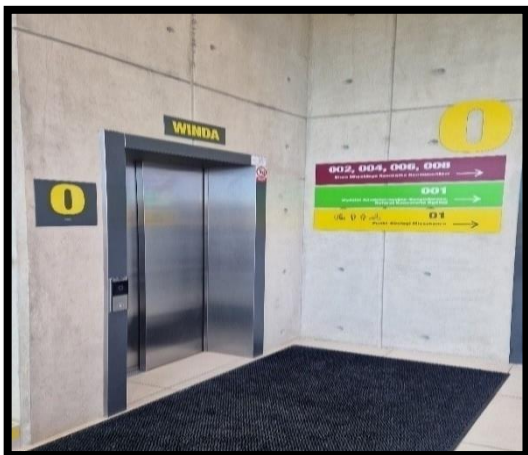

4. Dostosowanie budynku Centrum Usług Publicznych, ul. płk Witolda Pileckiego 1, 45-331 Opole

W Centrum Usług Publicznych, w którym funkcjonuje: Biuro ds. Dostępności, Biuro Obsługi Obywatela - Punkt potwierdzania profilu zaufanego, Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów, Wydział Lokalowy, Wydział Polityki Społecznej, Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Urząd Stanu Cywilnego, Wydział Administracyjno-Gospodarczy – punkt kancelaryjny.

W 2024 r. zostały zrealizowane następujące zadania:

- Oznaczenie kontrastowe wind.
- Oznaczenie kontrastowe elementów małej architektury przed budynkiem CUP.
- Wykonanie - oznakowania pięter przy wejściach do windy (wypukła cyfra + informacja w alfabecie Braille'a).

5. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie (MOPR) w Opolu

Również w budynkach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu oznakowane zostały ciągi komunikacyjne. Przeprowadzone zostały również oględziny wszystkich placówek pod kątem ich bieżącego funkcjonowania w zakresie dostępności architektonicznej – w celu udoskonalenia aktualnych standardów. Na stronie internetowej jednostki umieszczono również informacje dot. Projektów realizowanych ze stowarzyszeniami w postaci nagrania treści w polskim języku migowym i informacje w tekście łatwym do czytania. Dodatkowo w 2024 r. Dom Dziennego Pobytu „Malinka” wyposażony został w tyflomapę.

6. Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób

Decyzją Nr OR-I.120.2.09.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 10 maja 2024 r. zostały wprowadzone wytyczne do ewakuacji z zagrożonych obiektów. W przedmiotowym dokumencie zostały określone m.in. zasady ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.

W dniu 18 czerwca 2024 r. zostało przeprowadzone szkolenie dla pracowników Urzędu Miasta Opola z wytycznych do ewakuacji z zagrożonych obiektów. Jednocześnie zakupiono 43 szt. krzesełek transportowo – płachtowych TRM-71 do ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami.

7. Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych.

Wdrożono wytyczne - Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych. Ponadto informacja o psie asystującym w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych została przygotowana w postaci filmu z transkrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy.

Biuro ds. Dostępności Urzędu Miasta Opola w dniu 19.10.2024 r. zaprosiło mieszkańców do siedziby opolskiego Ratusza na wydarzenie kulturalne, integrujące społeczność lokalną. Najmłodsi mieszkańcy miasta wraz z opiekunami wzięli udział w rodzinnych warsztatach literacko-plastycznych pn. „Czy pies przewodnik ma pchły?”. Spotkanie miało na celu zwrócenie uwagi mieszkańców na przyjazność i otwartość miasta Opola na wizyty psów asystujących w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych. Gośćmi specjalnymi byli Pan Waldemar Oppelt, właściciel psa przewodnika oraz Laba, pies przewodnik.

Natomiast książka o psie przewodniku dostępna jest w Internecie pod adresem:

<https://linktr.ee/emilia.piatek.illustration>
(ebook, audiobook z tekstem alternatywnym).

W 2024 r. Urząd Miasta Opola **zajął II miejsce w Konkursie Idol** organizowanym przez Fundację Szansa – Jesteśmy Razem. Do konkursu zgłaszane są osoby, firmy i instytucje, które swoją działalnością wybitnie przyczyniają się do poprawy jakości życia osób niewidomych i słabowidzących.

Opole doceniono w kategorii „**Produkt roku**” za opracowanie wytycznych pn. Pies asystujący w budynkach Urzędu Miasta Opola i miejskich jednostkach organizacyjnych oraz za przeprowadzenie zajęć edukacyjnych promujących to działanie. Dokument ten stanowi kompendium wiedzy w zakresie wizyt psów asystujących w budynkach użyteczności publicznej, którego adresatami są pracownicy urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, w szczególności tzw. pracownicy pierwszego kontaktu.

Dodatkowo Urząd Miasta z Opola został uhonorowany **II miejscem** również w kategorii „**Firma roku**” za realizację działań na rzecz szeroko rozumianej Dostępności +.

8. Działania w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:

1) Urząd Miasta Opola zapewniał usługę tłumacza języka migowego przy załatwianiu spraw urzędowych poprzez:

a) wirtualnego tłumacza języka migowego

Dostęp do zdalnego tłumacza języka migowego zapewniał był poprzez stronę internetową pod adresem: <https://tlumacz.migam.org/y3N1WlZv4EDUIOJN0xOR>.

Usługa umożliwia połączenia wideo z tłumaczem języka migowego za pośrednictwem urządzenia z kamerą.

Z tłumacza języka migowego online można było skorzystać podczas wizyty w Urzędzie bądź można połączyć się z dowolnego miejsca w godzinach urzędowania przez stronę internetową. Ponadto jest dedykowany videophone zainstalowany w Biurze Obsługi Klienta w budynku Urzędu Miasta Opola – Ratusz.

b) tłumacza języka migowego na wniosek

Realizując zapisy ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się Urząd Miasta Opola, bezpłatnie zapewniał wszystkim osobom uprawnionym przy załatwianiu spraw urzędowych, świadczenie usługi tłumacza języka migowego w zakresie polskiego języka migowego PJM oraz systemu językowo – migowego SJM.

Na podstawie zawartej umowy CRU-001523/24 z dnia 26.07.2024 r. pomiędzy Miastem Opole a Polskim Związkiem Głuchych Oddziałem Opolskim była możliwość skorzystania z usługi tłumacza języka migowego w zakresie polskiego języka migowego, oraz systemu językowo-migowego, polegającej na udzieleniu pomocy osobom z dysfunkcją słuchu podczas załatwiania spraw w Wydziałach i Biurach Urzędu Miasta Opola zlokalizowanych przy ulicach: Rynek 1 A, płk. Witolda Pileckiego 1 A, Placu Wolności 7-8, Szpitalnej 3B - 5-7, Damrota 1, Piastowskiej 17, Henryka Sienkiewicza 4-6, Mały Rynek 14 i Budowlanych 4.

c) możliwość dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności. Usługę tłumacza języka migowego, finansowaną ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, może wykonywać osoba, która jest tłumaczem wpisanym do rejestru Wojewody. Wysokość dofinansowania do usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnika nie może być wyższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę świadczenia usługi. Wnioski o dofinansowanie na usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika są rozpatrywane niezwłocznie, do 7 dni od momentu złożenia kompletnego wniosku.

2) Pętle indukcyjne

Biuro ds. Dostępności Urzędu Miasta Opola zakupiło dodatkowo 7 pętli indukcyjnych (Urządzenie Geomarc LoopHEAR LH102 V), które zostały zamontowane w budynkach, w których Urząd Miasta Opola prowadzi swoją działalność.

Wykaz pętli indukcyjnych w budynkach Urzędu Miasta Opola:

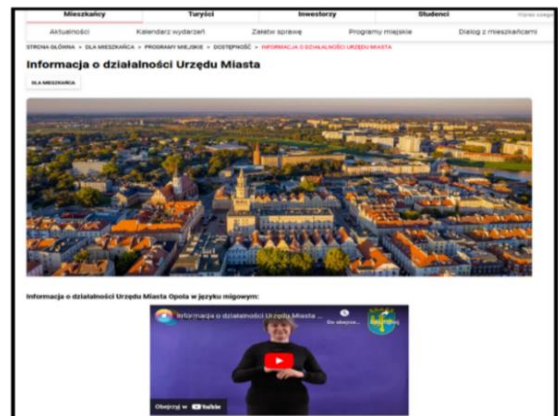

- Wydział Organizacyjny, ul. Rynek 1A, Biuro Obsługi Obywatela;
- Biuro ds. Dostępności, ul. płk. W. Pileckiego 1, pok. 6 i 8;
- Wydział Spraw Obywatelskich, ul. płk. W. Pileckiego 1, sala obsługi, stanowisko 43;
- Urząd Stanu Cywilnego, ul. płk. W. Pileckiego 1, pok. 178;
- Wydział Organizacyjny, ul. płk. W. Pileckiego 1, hol;
- Wydział Podatków i Opłat Lokalnych, Plac Wolności 7-8, sala obsługi nr 1;
- Centrum Dialogu Obywatelskiego, ul. Ks. K. Damrota 1, pok. 206;
- Wydział Polityki Społecznej, ul. płk. W. Pileckiego 1, hol, stanowisko 34;
- Wydział Administracyjno – Gospodarczy, ul. Rynek 1A, Kancelaria i przy ul. płk. W. Pileckiego 1, Kancelaria;
- Stanowisko ochrony - ul. Rynek 1A, Dyżurka ochrony przy wejściu;
- Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów - ul. płk. W. Pileckiego 1, pok. nr 4;
- Wydział Oświaty, ul. Sienkiewicza 4-6, Dyżurka ochrony.

3) Strona internetowa

Na stronie Internetowej Miasta Opola www.opole.pl została umieszczona informacja o zakresie działalności Urzędu Miasta Opola w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania (www.opole.pl/dla-mieszkanca/informacja-o-dzialalnosci-urzedu-miasta).

Dodatkowo została przygotowana informacja o działalności Biura ds. Dostępności w postaci filmu z transkrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy.

4) Procedura

Zarządzeniem NR OR - I.120.1.35.2024 Prezydenta Miasta Opola z dnia 24 kwietnia 2024 r. została ustalona procedura przyjmowania, rejestrowania i realizacji wniosków o zapewnienie dostępności, która jest dostępna na stronie Internetowej Miasta Opola (www.opole.pl/dla-mieszkanca/wnioski-o-zapewnienie-dostepnosci). Ponadto cała procedura została przygotowana w postaci filmu z transkrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy oraz w tekście łatwym do czytania.

9. Pozostałe zadania zrealizowane w 2024 r.

a) Porozumienia o współpracy

W 2024 r. Miasto Opole podpisało porozumienia o współpracy przy wdrażaniu w Urzędzie Miasta Opola i nadzorowanych miejskich jednostkach organizacyjnych zapisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z: Fundacją Aktywizacja, Fundacją Szansa - Jesteśmy Razem, Polskim Związkiem Niewidomych – Okręgiem Opolskim oraz jednostkami kultury Miejską Biblioteką Publiczną w Opolu, Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu, Opolskim Teatrem Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu, Galerią Sztuki Współczesnej w Opolu, Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu.

b) Realizacja projektu/warsztatów „Dostępne Opole – Zobacz! Dotknij! Poczuj! – witajcie w naszym Świecie”

Biuro ds. Dostępności w ramach działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie potrzeb i wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami w okresie od czerwca do października 2024 r. przeprowadziło warsztaty w Niewidzialnej Przestrzeni w Opolu m.in. dla uczniów ze szkół z terenu miasta Opola. Niewidzialna Przestrzeń to miejsce, gdzie każdy może poczuć się jak osoba niewidoma, doświadczyć ciemności. Celem warsztatów było podjęcie działań informacyjnych na temat konieczności i form wsparcia osób z dysfunkcją wzroku.

Celem projektu było też przeprowadzenie innowacyjnych warsztatów – symulacje niepełnosprawności m.in. dla grup dzieci dostosowane do wieku odbiorców, budujące empatię i zrozumienie wobec osób z niepełnosprawnościami wzroku. W trakcie symulacji uczestnicy mogli zobaczyć, jak wygląda świat osób z niepełnosprawnością wzroku z wykorzystaniem m.in: symulatorów wad wzroku (wąskie pole widzenia, niedowidzenie połowiczne, odklejona siatkówka, retinopatia, widzenie tunelowe, i itp.).

c) Szkolenia z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

W dniach 15 maja 2024 r. i 19 czerwca 2024 r. Fundacja „Flexi Mind” przeprowadziła w Centrum Dialogu Obywatelskiego w Opolu szkolenia pn. „Dostępne Opole”. Zakres merytoryczny szkolenia obejmował:

1. Projektowanie uniwersalne – zasady.
2. Minimalne wymogi w zakresie dostępności: (informacyjno-komunikacyjnej, architektonicznej, cyfrowej).
3. Przygotowanie informacji/pisma:
 - a) językiem prostym,
 - b) jako tekst łatwy do czytania i rozumienia (ETR).
4. Zasady opracowania materiałów dostępnych na strony www.
5. Standardy organizacji spotkania dostępnego.

W ww. szkoleniach wzięło udział łącznie 49 osób (pracowników Urzędu Miasta Opola oraz pracownicy placówek oświatowych).

Natomiast w dniu 23 września 2024 r. odbyło się szkolenie dla Instytucji Kultury pt. „Jak opowiadać o kulturze prostym językiem?” poprowadzone przez Fundację Aktywizacja Oddział w Opolu.

Szkolenie miało charakter teoretyczno-warsztatowy. W szkoleniu uczestniczyły miejskie jednostki kultury:

- Opolski Teatr Lalki i Aktora;
- Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu;
- Narodowe Centrum Polskiej Piosenki w Opolu;
- Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu,
- Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu.

Biuro ds. Dostępności wraz z Wydziałem Informatyki zorganizowało w dniu 21 listopada 2024 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej szkolenie z opisów alternatywnych. Spotkanie miało charakter teoretyczno – praktyczny.

Do różnych zdjęć uczestnicy przygotowywali własne opisy alternatywne na podstawie zdobytej wiedzy, a następnie sprawdzono jak z tym tematem radzą sobie narzędzia sztucznej inteligencji. W szkoleniu udział wzięli: przedstawiciele z miejskich jednostek organizacyjnych i instytucji kultury oraz Wydziału Promocji Urzędu Miasta Opola.

d) Konferencje i inne wydarzenia

Konferencja Kierunek: Dostępne Opole

Biuro ds. Dostępności Urzędu Miasta Opola było organizatorem również konferencji pn. „Kierunek: Dostępne Opole” w ramach XXIII Opolskich Dni Osób z Niepełnosprawnościami, która odbyła się w dniu 12 września 2024 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Opolu. Wydarzenie kierowane było do naczelników wydziałów Urzędu Miasta Opola, dyrektorów miejskich jednostek organizacyjnych, koordynatorów dostępności oraz osób zawodowo związanych z zapewnieniem dostępności w jednostkach i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Program konferencji obejmował tematykę:

„Standardy dostępności dla miast” – po co, jak i kiedy je opracować?”,

„Relacja Lider/Organizator a Partner/Organizacja - jak współpracować w dostępności” na przykładzie działań Fundacji Kultury bez Barier,

„Czym jest pismo punktowe Braille’a i czy jeszcze jest potrzebne?”.

e) Współorganizacja przez Biuro ds. Dostępności w Konferencji REHA FOR THE BLIND 2024 w Opolu

W dniu 27 sierpnia 2024 roku odbyła się jubileuszowa konferencja z okazji 20-lecia Fundacji Szansa - Jesteśmy Razem na Opolszczyźnie. Fundacja jest organizacją, która wspiera i doradza osobom niewidomym i słabowidzącym jak aktywnie żyć i odnosić sukcesy. Ich beneficjenci biorą udział w profesjonalnych szkoleniach i warsztatach. Wspierają także otoczenie osób z niepełnosprawnością wzroku, doradzają w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej, architektonicznej i cyfrowej, promują nowoczesną rehabilitację.

f) Konferencja Dostępność architektoniczna w przestrzeni miejskiej

Biuro ds. Dostępności wraz z Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych w mieście Opole w dniu 22 października 2024 r. w Toyota Park współorganizowali konferencję pn. Dostępność architektoniczna w przestrzeni miejskiej w ramach III Targów Dostępności, organizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) - Oddział w Opolu. Partnerami konferencji również byli: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Wojewódzkie Towarzystwo Walki z Kalectwem w Opolu, Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski, Fundacja Aktywizacja Oddział w Opolu, Fundacja Rozwoju Edukacji Empatycznej, Fundacja Geko i Politechnika Opolska.

Zakres tematyczny konferencji:

- „Zrozumieć potrzebę. Stan dostępności architektonicznej w administracji publicznej”,
- „Budując bariery zamiast mostów. Jak niski wzrost wpływa na postrzeganie dostępności architektonicznej”,
- „Inkluzywność miejskiej przestrzeni publicznej w województwie Opolskim w kontekście ustanawiania miejskich standardów”,
- Konsultacje społeczne: dostępność w Opolu – założenia.

g) Spotkanie z samorzecznikami – „Kierunek: Dostępne Opole”

W dniu 9 grudnia 2024 r. w opolskim Ratuszu odbyło się również spotkanie z cyklu „Kierunek: Dostępne Opole”, podczas którego pracownicy miejskich jednostek organizacyjnych we współpracy z samorzecznikami pracowali nad rozwiązaniami w zakresie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Spotkanie było podzielone na dwie części. W pierwszej części odbył się panel dyskusyjny z samorzecznikami, podczas którego rozmawiano o tym, kim jest samorzecznik, jak należy rozumieć

Dostępność+. Następnie odbyły się warsztaty, gdzie uczestnicy pracowali w różnych grupach tematycznych w zakresie dostępności (samorzecznicy razem z pracownikami urzędnikami

i pracownikami instytucji publicznych). Na koniec wypracowano dobre praktyki w zakresie dostępności, jeśli chodzi o funkcjonowanie urzędów i instytucji publicznych.

Partnerami konferencji byli:

- Polski Związek Głuchych Oddział Opolski,
 - Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski,
 - Fundacja Szansa – Jesteśmy Razem,
 - Opolskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci z Trisomią 21 – TRISO,
 - Wojewódzkie Towarzystwo Walki z Kalectwem.
- Spotkanie zostało zorganizowane przez Biuro ds. Dostępności z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

10. Miejskie jednostki kultury

a) Opolski Teatr Lalki i Aktora w Opolu

Zdjęcie ze spektaklu „Brzechwatorium” z tłumaczem

W 2024 r. na Małej Scenie Opolskiego Teatru Lalki i Aktora w Opolu dla osób ze szczególnymi potrzebami w ramach „I Przystanku Dostępności”, zaprezentowany został spektakl pt. „Brzechwatorium” z audiodeskrypcją, napisami i tłumaczeniem na Polski Język Migowy. Zaoferowano również zniżkową cenę na spektakl dla osób z niepełnosprawnością.

Również w 2024 r. zaprezentowany został spektakl pt. „Ja, Hamlet” z audiodeskrypcją, napisami i tłumaczeniem na Polski Język Migowy. Po raz pierwszy odbył się także touch – tour, czyli dotykowe zwiedzanie scenografii spektaklu skierowany do osób z niepełnosprawnością (niewidzących i niedowidzących). Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość zapoznania się z topografią sceny, dotknięcia rekwizytów i poznania poprzez dotyk lalek i ich kształtów. Dodatkowo po prezentacji spektaklu odbyło się spotkanie z reżyserką spektaklu, które tłumaczone było na Polski Język Migowy.

b) Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu

Działania Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami polegały m.in. na oprowadzaniu po wystawach z tłumaczem PJM i oprowadzania po wystawach z audiodeskrypcją.

Linki do wydarzeń:

<https://galeriaopole.pl/angelika-markul-gardlo-diabla>

<https://galeriaopole.pl/dyplomy-2024>

<https://www.facebook.com/reel/1098228805097988>

<https://www.facebook.com/reel/907298627817244>

<https://galeriaopole.pl/festiwal-sztuki-w-nowej-wsi-krolewskiej>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=1069890531803631&set=a.536692261790130>

Dodatkowo wspomagano wszystkie opisy i informację do wystaw poprzez system YourWay i sukcesywnie opracowywano napisy do filmów (YT) w zakresie dostępności. Pracownicy Galerii Sztuki Współczesnej brali też udział w szkoleniach i poszerzali wiedzę w zakresie dostępności.

W grudniu 2024 r. Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu złożyła wniosek na realizację projektu pn. Wzmocnienie potencjału i zwiększenie dostępności do obiektów kultury w Aglomeracji Opolskiej, złożonego w trybie konkurencyjnym do działania 10.1 Dziedzictwo kulturowe i kultura, rozwój turystyki na obszarach miejskich – Aglomeracja Opolska FEO 2021-2027. Projekt zakładał:

- Rozbudowę i przebudowę budynku Galerii Sztuki Współczesnej wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.
- Zakup sprzętu i wyposażenia w zakresie obszaru czucia, słyszenia i poruszania się.
- Sprzęt do tworzenia tyflografik (wypukłych rycin do poznania dotykowego); Systemy wspomaganie słyszenia; przenośne rampy podjazdowe i progowe. Rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym poprawa dostępności poprzez likwidację barier dla osób z niepełnosprawnościami.
- Stworzenie przed/przewodnika w języku łatwym do czytania i rozumienia ETR.
- Audiodeskrypcja do filmów.
- Tłumaczenie tekstu filmowego na PJM.

Obecnie wniosek jest w trakcie oceny.

c) Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

Kierunek Dostępne Opole fot. E Waliczek

W 2024 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu zorganizowała wiele ciekawych akcji i wydarzeń, na które zapraszano osoby z niepełnosprawnością. Współdziałała z różnymi organizacjami i instytucjami na rzecz osób z niepełnosprawnościami m.in. z Biurem ds. Dostępności Urzędu Miasta Opola. Wspólnie zorganizowano konferencję pn. „Kierunek: Dostępne Opole” i rodzinne warsztaty literacko - plastyczne w ramach 12. Festiwalu Kultury bez Barier.

Miejska Biblioteka Publiczna zorganizowano też szereg spotkań autorskich z jednoczesnym tłumaczeniem na PJM i z transmisją na żywo z widocznym tłumaczem. Dodatkowo zorganizowano kurs nauki Polskiego Języka Migowego i lekcje biblioteczne dla uczniów szkół specjalnych i grup przedszkolnych integracyjnych. Była też możliwość udziału w „Neurofiteness - Fitness Mózgu” (treningi funkcji poznawczych). Podczas zajęć ćwiczone były procesy poznawcze takie jak: uwaga, pamięć i spostrzeganie. W 2024 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu realizowała projekt pn. „Rezapis jako ocalenie”, na który otrzymała dofinansowanie w ramach Krajowego Planu Odbudowy finansowanego ze środków Unii Europejskiej mający na celu podkreślenie znaczenia papieru w kontekście ekologicznym i promowanie ochrony zasobów naturalnych, skierowany do szerokiej grupy odbiorców, w tym osób z niepełnosprawnością.

Realizowano też inne projekty m.in. z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na które także pozyskano dodatkowe środki, tj.:

- SYNERGIE „Mamy wspólny język – język sztuki”, Kultura dostępna „Pokolenia w dialogu – biblioteka bez progu”, EtnoPolska „Ślōnskie klachy we Opolu”,

- Infrastruktura kultury „Nowoczesne warunki i innowacyjne obszary w działalności MBP w Opolu”,
- Promocja czytelnictwa „23. Opolska Jesień Literacka”, Partnerstwo dla książki „Słowo w ruch”,
- Partnerstwo dla książki „Komiks i książka: na styku światów”, Edukacja kulturalna „Biblioteka po stronie natury”.

W jednostce zdobywano wiedzę w zakresie dostępności, o którym mowa w ustawie z 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej brali udział m.in. w szkoleniach, tj.:

- „Planowanie wdrażania do dostępności w instytucji kultury w oparciu o Model dostępnej kultury”.
- „Wdrożenie dostępności krok po kroku – dobra praktyka”.
- „Partycypacja: angażowanie osób ze szczególnymi potrzebami w działania i budowanie relacji z osobami ze szczególnymi potrzebami”

oraz w innych konferencjach i szkoleniach o tematyce związanej z niepełnosprawnością, m.in.:

- „Projektowanie uniwersalne: Język inkluzywny w instytucji kultury”;
- „Przepis na dostępne wydarzenie kulturalne”;
- „EY Voices: O neuroroznorodności”;
- „Strategie i polityki równościowe. Jak budować inkluzywne instytucje?”;
- „Szansa dla turystyki bez barier?”;
- WspółKongresie Kultury: panel Kultura (nie)dostępna w Warszawie i w III Targach Dostępności w Opolu.

d) Narodowe Centrum Polskiej Piosenki (NCP) w Opolu

Narodowe Centrum Polskiej Piosenki (NCP) w Opolu dla osób z niepełnosprawnością zorganizowało/współorganizowało m.in.:

- „Festiwal Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych”,
- Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Słowem malowane” wspólnie z Zespołem Szkół Specjalnych,
- Festiwal Piosenki Osób Niepełnosprawnych „mocART”.

Wydarzenia te miały na celu m.in. promocję muzycznych i recytatorskich talentów osób z niepełnosprawnością.

Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Słowem malowane”

Festiwal Piosenki i Twórczości Osób Niepełnosprawnych

Festiwal Piosenki Osób Niepełnosprawnych „mocART

Dodatkowo Narodowe Centrum Polskiej Piosenki (NCPPI) w Opolu przy współpracy z Opolskim Oddziałem Polskiego Związku Głuchych przygotowało wizytówki instytucji w Polskim Języku Migowym. Również przygotowało i umieszczało na stronie internetowej instytucji informacje o jednostce w języku łatwym ETR oraz dbało o wprowadzanie tekstów alternatywnych na stronie internetowej jednostki.

Pracownicy nabywali wiedzę w obszarze dostępności i brali udział w konferencjach i szkoleniach m.in.:

- w Muzeum Wsi Opolskiej „Postęp w dostępności kultury. Poprawa dostępności do kultury oraz aktywizacja osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie” zorganizowana przez Fundację Widzimy Inaczej we współpracy z Politechniką Warszawską i Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu,
- „Model dostępnej kultury - kluczowe założenia” - szkolenie w Narodowym Centrum Kultury,
- „Kierunek: Dostępne Opole” i „Dostępność cyfrowa: opisy alternatywne” organizowane przez Biuro ds. Dostępności w Opolu.

e) Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu

Pracownicy Muzeum Polskiej Piosenki - Koordynator ds. dostępności i pracownik Działu Wystaw i Edukacji wzięli udział w Konferencji pt. „Postęp w dostępności kultury” realizowanej w Muzeum Wsi Opolskiej (link do wydarzenia):

<https://muzeumwsiopolskiej.pl/wydarzenia/postep-w-dostepnosci-kultury-konferencja-w-muzeum/>
Działania na rzecz dostępności, zrealizowane w ramach Projektu Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent: Odporność i konkurencyjność gospodarki; Inwestycja A2.5.1: Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju oraz środków Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu.

Również na stronie internetowej Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu opublikowano cztery materiały edukacyjne pt. „Mała Akademia Instrumentów – Jazz” w postaci plików audio-wideo z tłumaczeniem na Polski Język Migowy (link do materiałów audio-wideo na stronie):

https://muzeumpiosenki.pl/o-muzeum/projekty/d2024/mala-akademia-instrumentow---jazz---premiery-materiaLOW-edukacyjnych_1069.html

Dodatkowo linki do materiałów audio-wideo na kanale YouTube:

Odcinek 1. <https://www.youtube.com/watch?v=FhKJaZbckc4>

Odcinek 2. <https://www.youtube.com/watch?v=p0fbD-bkdLc>

Odcinek 3. <https://www.youtube.com/watch?v=tCoHy4G5egc>

Odcinek 4. <https://www.youtube.com/watch?v=-DrkHFs3uM8&t=5s>

Zrealizowano również warsztaty pt. „Aktywne słuchowisko” dla uczniów uczęszczających do Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu oraz ich opiekunów.

Dodatkowo Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu realizowało projekt „Masz świat u stóp. Łączące warsztaty muzyczne” ze współpracą z Fundacją Pełni Kultury z Krakowa, w którym udział wzięły również osoby z niepełnosprawnością (wzroku i ruchu).

W skład projektu wchodziły warsztaty stacjonarne i on-line, szkolenia i webinaria. Zrealizowano m.in. 3 webinaria tłumaczone na Polski Język Migowy o tematyce skupionej wokół polskiego rynku muzycznego, edukacji muzycznej oraz organizacji

wydarzeń dostępnych dla artystów i artystek z niepełnosprawnościami. Dodatkowo przygotowano i opublikowano na stronie internetowej nowe materiały dla osób z niepełnosprawnością wzroku, tj.: audiodeskrypcja wybranych części ekspozycji stałej. Projekt zrealizowano w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności Komponent: Odporność i konkurencyjność gospodarki; Inwestycja A2.5.1: Program wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju. Linki do webinarów na stronie:

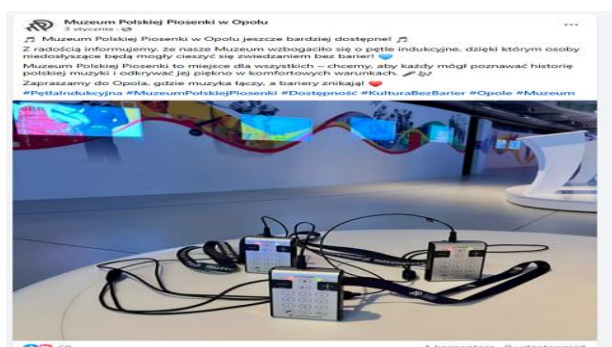
- https://muzeumpiosenki.pl/aktualnosci/za-nami-pierwszy-webinar-z-cyklu-masz-swiat-u-stop-laczace-warsztaty-muzyczne_1056.html
- https://muzeumpiosenki.pl/aktualnosci/transmisja-drugiego-webinaru-w-ramach-projektu-masz-swiat-u-stop-laczace-warsztaty-muzyczne_1059.html
- https://muzeumpiosenki.pl/o-muzeum/projekty/kpo-dla-kultury/d2024/ostatni-webinar-w-ramach-projektu-masz-swiat-u-stop-laczace-warsztaty-muzyczne-juz-dostepny_1062.html

i link do audiodeskrypcji ekspozycji stałej:

<https://muzeumpiosenki.pl/dla-zwiedzajacych/dostepnosc.html>

Pracownicy Muzeum Polskiej Piosenki wzięli również udział w jednodniowym szkoleniu z dostępności w siedzibie instytucji kultury - obsługa zwiedzających z niepełnosprawnością (wzroku i ruchu). W ramach szkolenia odbył się również spacer diagnostyczny po Muzeum z osobą niewidomą i osobą poruszającą się na wózku.

Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu wzbogaciło się również o zakup 5 pętli indukcyjnych, dzięki któremu osoby z niepełnosprawnością będą mogły cieszyć się zwiedzaniem bez barier.

11. Konkursy:

Ogłoszono konkursy ofert z zakresu działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt. 1 - 32a (Dostępność Plus). Celem zadań zleconych do realizacji NGO była realizacja zasad „DOSTĘPNOŚĆ PLUS” w sektorze pozarządowym. Działania przewidziane do realizacji w ramach zadania publicznego to wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie dostosowania ich funkcjonowania do zasad „DOSTĘPNOŚCI PLUS” w zakresie dostępności cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej.

❖ Centrum Dialogu Obywatelskiego

Konkurs na powierzenie realizacji przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie określonym w pkt 1 - 32a tej ustawy (Realizacja zasad Dostępność Plus w sektorze pozarządowym) w 2024 roku. Działania realizowane w ramach otrzymanych dotacji dotyczyły wsparcia organizacji pozarządowych w zakresie dostosowania ich funkcjonowania w zakresie zasad „DOSTĘPNOŚCI PLUS” tj.: dostępności cyfrowej oraz informacyjno - komunikacyjnej.

Opolskiemu Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych zlecono realizację zadania pn. Silne NGO - Dostępność Plus. Zadaniem wyłonionego stowarzyszenia jako operatora projektu, było zlecenie 8 organizacjom (realizatorom projektów) wykonanie zadań z zakresu „Realizacji zasad Dostępności Plus w sektorze pozarządowym”. W ramach otrzymanej dotacji operatorzy projektów w większości przypadków dostosowali strony internetowe na potrzeby osób z niepełnosprawnością, zrealizowano oznaczenia kontrastowe oraz zakupiono tabliczki dotykowe. Przeprowadzono również szkolenia z zakresu podstaw dostępności cyfrowej.

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji (w zł)
			55.000,00 zł
1.	Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Silne NGO – Dostępność Plus	55.000,00 zł

❖ Wydział Polityki Społecznej

Konkurs na powierzenie realizacji zadań publicznych z zakresu działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami) skierowany do organizacji pozarządowych lub innych uprawnionych podmiotów wskazanych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Działania, na które przeznaczono środki, dotyczyły prowadzenia kursów, warsztatów, konferencji, audytów i realizacji działań zmierzających do zwiększenia dostępności przestrzeni publicznej dla osób z różnymi potrzebami, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Beneficjentami zadania byli mieszkańcy miasta Opola.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na powierzenie realizacji zadań w 2024 roku **wynosiła 30 000,00 zł**. Poniżej zestawienie przyznanych dotacji:

Lp.	Podmiot	Nazwa zadania	Przyznana kwota dotacji (w zł)
30.000,00 zł			
1.	Fundacja „Geko” i Fundacja Rozwoju Edukacji Empatycznej „FREE”	Konsultacje społeczne: dostępność w Opolu	25.000 zł
2.	Fundacja „Flexi Mind”	Dostępne Opole	5.000 zł

- Fundacja „Geko” i Fundacja Rozwoju Edukacji Empatycznej „FREE” (oferta wspólna) w ramach otrzymanej dotacji przeprowadziły konsultacje społeczne i sporządziły raport. Łącznie w raporcie zebrano 118 uwag zgłoszonych w toku konsultacji. Najwięcej uwag dotyczyło ogólnej dostępności architektonicznej przestrzeni publicznej miasta z uwzględnieniem uszkodzeń dróg i chodników, ale także barier tymczasowych (źle zaparkowane samochody, hulajnogi). Przedstawiony materiał uzupełnia dokumentacja fotograficzna powiązana z geoankietą umieszczoną na stronie www.opolerozmawia.pl. Dodatkowo w dniu 22 października 2024 r. Fundacje zorganizowały briefing prasowy, który odbył się w toku Targów Dostępności w Opolu. Tego samego dnia podczas konferencji w Toyota Park w Opolu przedstawione zostały założenia i rezultaty przeprowadzonych działań konsultacyjnych.
- Fundacja „Flexi Mind” w ramach otrzymanej dotacji przeprowadziła 2 warsztaty dla pracowników instytucji publicznych oraz dla członków organizacji pozarządowych (każdy warsztat trwał 8 godzin). Tematyka warsztatów dla pracowników instytucji publicznych i organizacji pozarządowych:
 - Jak realizować przedsięwzięcia dostępne.
 - Język prosty i tekst łatwy do czytania i rozumienia.
 - Podstawy dostępności cyfrowej.

12. Działalność Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Podstawą prawną działającej Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 r. w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych. Zarządzeniem OR. -I.0050.90.2023 Prezydenta Miasta Opola z dnia 15 lutego 2023 r. została powołana Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w mieście Opolu. Rada jest organem opiniodawczo – doradczym i do jej zakresu działania należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - integracji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnością;
 - realizacji praw osób z niepełnosprawnością,
- opiniowania projektów powiatowych programów działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- ocena realizacji programów;
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób z niepełnosprawnością.

W 2024 r. dodatkowo Rada opracowała Plan pracy, który zawierał opis zadania, sposób realizacji i przewidywalny termin jego wykonania.

W 2024 r. Rada kontynuowała współpracę z różnymi instytucjami. Współdziałała przy organizacji konkursu pn. „OPOLE BEZ BARIER im. Adama Pieszcuka” - edycja 2024, skierowanej

do instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, podmiotów i osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Opola - otwartych na potrzeby osób z niepełnosprawnościami i którzy przyczyniają się do przełamywania barier (architektonicznych, komunikacyjno-informacyjnych i społecznych) z jakimi borykają się osoby ze szczególnymi potrzebami.

W dotychczasowych edycjach konkursu nagrodzono w sumie 42 miejsca (w tym przyznano 2 tytuły jako nagrodę specjalną).

Laureaci konkursu „Opole bez barier – konkurs imienia Adama Pieszcuka” – **edycja 2024:**

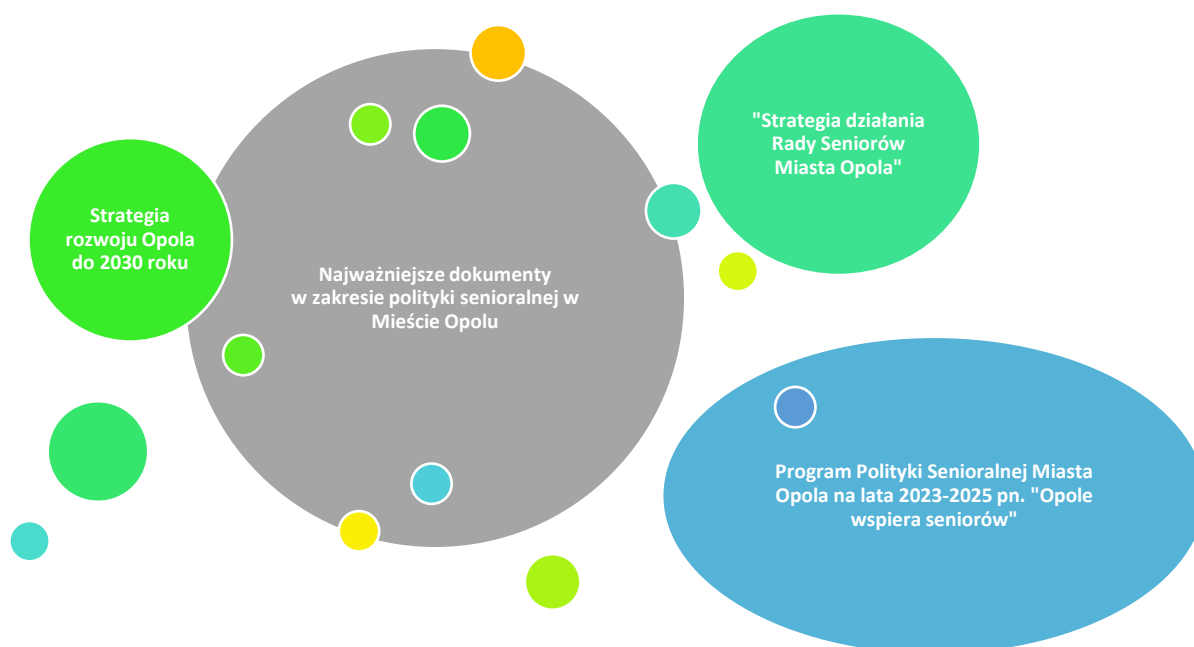
1. Kategoria usługi Publiczne - Fundacja Rozwoju Edukacji Empatycznej Free;
2. Kategoria Zdrowie – Niewidzialna Przestrzeń;
3. Kategoria Kultura i Sztuka – Fundacja Opolskie Dziouchy;
4. Kategoria Sport i Rekreacja – Uni Opole;
5. Kategoria Usługi Różne – Agra;
6. Kategoria Usługi Różne – Bank Żywności
7. Nagroda Specjalna – Centrum Aktywizacji Społecznej w Opolu.

Rada wspierała też uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w innych wydarzeniach kulturalnych i edukacyjnych realizowanych na terenie miasta Opola. Działania na rzecz osób z niepełnosprawnością to także działania, które zmierzają do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym.

6. Główne działania Miasta Opola na rzecz seniorów w 2024 r.

Uchwałą Rady Miasta Opola z dnia 26 stycznia 2023 r. został przyjęty **Program Polityki Senioralnej miasta Opola na lata 2023-2025 pn. „Opole wspiera seniorów”**, który jest dokumentem ujmującym w sposób kompleksowy kwestie senioralne. Polityka senioralna Miasta to skoordynowany system działań, realizowanych we współpracy ze środowiskiem lokalnym, którego celem jest samodzielne i godne życie starszych mieszkańców miasta. Bezpośrednim adresatem Programu są seniorzy - osoby które ukończyły 60 lat i które mieszkają w Opolu.

Zasady Polityki Senioralnej Miasta Opola

Za sytuację osób starszych w pierwszej kolejności odpowiada ich rodzina, a samorząd pełni funkcję wspierającą (zasada pomocniczości)

Traktowanie osób starszych: podmiotowe, a nie przedmiotowe. Seniorzy nie są tematem do załatwienia, problemem do rozwiązania, lecz są partnerami władz samorządowych, aktywnie uczestniczą w opracowaniu i realizacji polityki senioralnej Miasta Opola

Polityka senioralna rozumiana jako polityka dla osób starszych i polityka wobec osób starszych, przełamująca stereotypy dot. starości i promująca koncepcję aktywnego starzenia się w obszarach: zatrudnienie, aktywność społeczną, niezależność, bezpieczne mieszkanie, zdrowie i profilaktyka (uświadomienie zasad zdrowego stylu życia: ruch, zdrowe odżywianie) oraz zdolność i przygotowanie otoczenia do wykorzystania potencjału starzejącego się społeczeństwa.

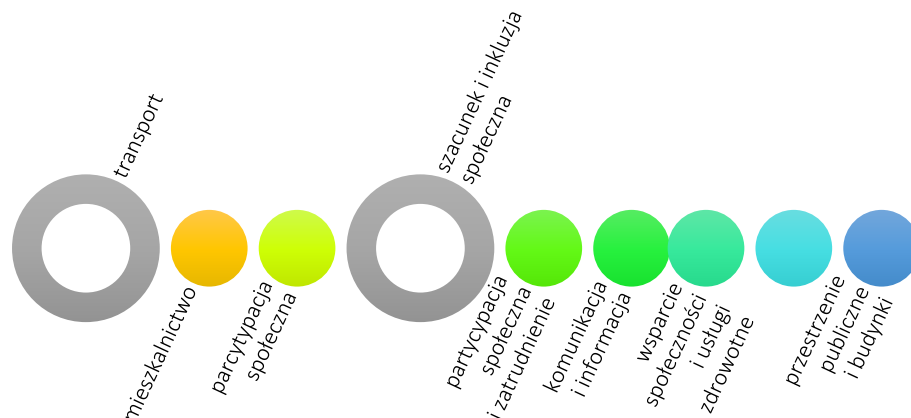
Planowanie oferty dla seniorów musi uwzględniać specyfikę, złożoność oraz zróżnicowanie potrzeb i problemów osób starszych.

Postrzeganie starszej populacji jako potencjał, a nie jako barierę, co przełoży się na proponowanie rozwiązań pozwalających na wykorzystanie możliwości seniorów – nastawienie na aktywizację społeczną i zawodową seniorów.

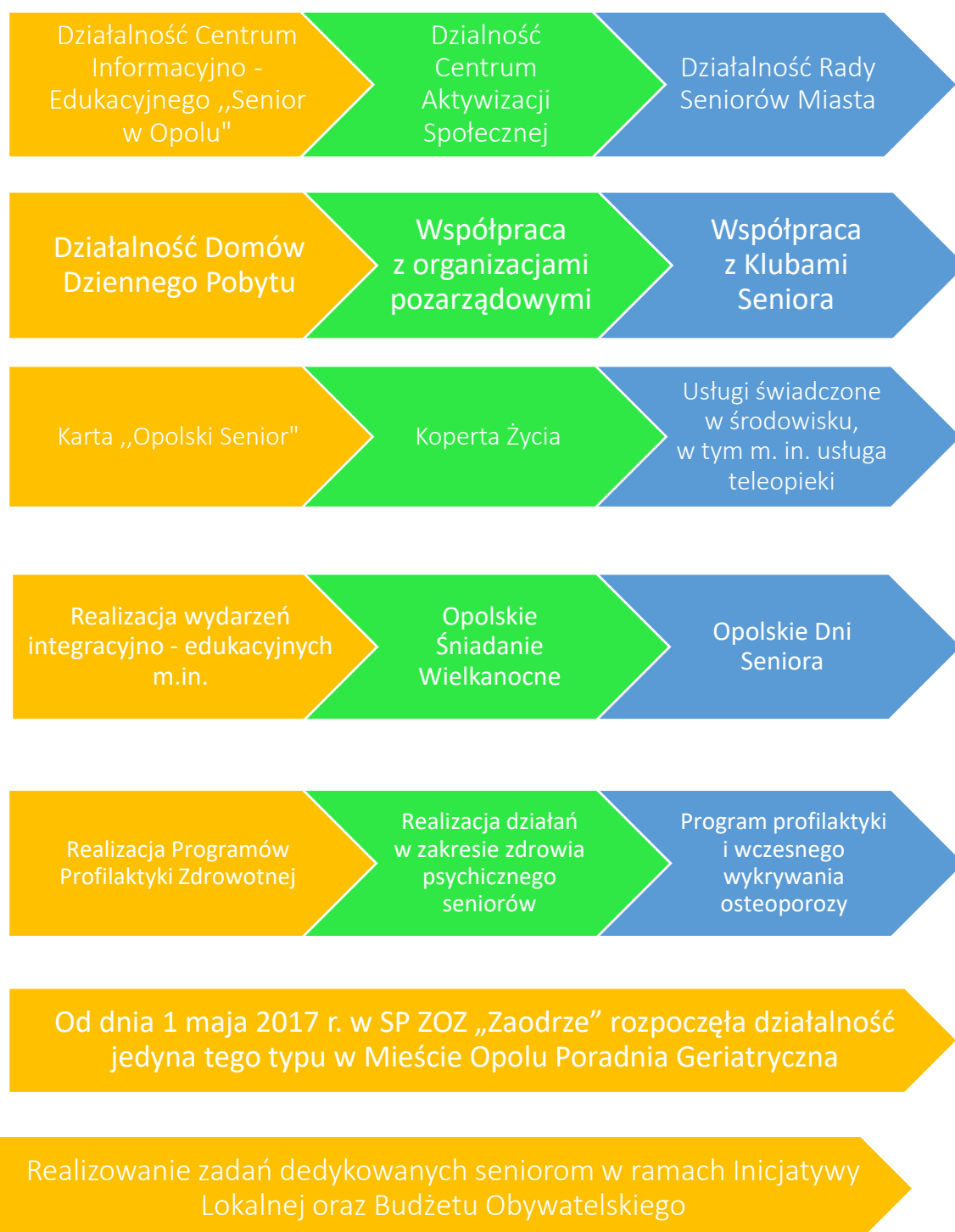
Starzenie się społeczności to kwestia, która dotyczy wszystkich organizacji i instytucji działających na terenie miasta, stąd by osiągnąć pozytywną zmianę niezbędna jest współpraca samorządu z partnerami gospodarczymi, społecznymi, publicznymi, pozarządowymi.

Miasto Opole w 2019 r. otrzymało certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) „Miast przyjaznych starzeniu”.

Światowa Sieć „Miast Przyjaznych Starzeniu” skupia miasta różnej wielkości, znajdujące się w różnych częściach świata. Miasta łączy podobne podejście do polityki senioralnej – realizują szeroko rozumiane działania, mające na celu podniesienie jakości życia Seniorów. W 2007 roku ukazał się przewodnik Miast Przyjaznych Starzeniu (*Global Age-friendly Cities: A Guide*). Zostały w nim wskazane obszary, które według samych seniorów wymagają zmian, by udoskonalić w miastach proces aktywnego starzenia się społeczeństw. Wyróżniono osiem obszarów związanych z życiem w mieście przyjaznym starzeniu się - należą do nich:

Główne działania Miasta Opola w zakresie polityki senioralnej:

Działalność Centrum Informacyjno – Edukacyjnego „Senior w Opolu”

W ramach polityki senioralnej miasta Opola istotnym działaniem mającym na celu poprawę jakości życia seniorów, było powołanie do działania w 2016 r. Centrum Informacyjno – Edukacyjnego „Senior w Opolu” gdzie można otrzymać aktualne informacje o tym co ciekawego dzieje się w mieście, jakie wydarzenia są planowane w najbliższym czasie. W styczniu 2020 r. Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu” zostało przeniesione do nowej siedziby przy ul. Krakowskiej 32 do budynku Centrum Aktywizacji Społecznej. Duże przestrzenne sale pozwoliły na rozwinięcie działalności Centrum Seniora. W Centrum prowadzona jest strona internetowa www.seniorwopolu.pl, gdzie zamieszczane są informacje i aktualności dla seniorów. Centrum koordynuje dystrybucję Kopert Życia i Karty „Opolski Senior. W 2024 r. wydano 1710 Kart „Opolski Senior” i 231 Kopert Życia. Z inicjatywy Centrum powołano do życia „Telefon Życzliwości”, który obsługują wolontariusze i w ramach, którego seniorzy mogą uzyskać różnego rodzaju porady i informacje. Centrum Seniora to miejsce, w którym pracuje Opolska Rada Seniorów. W ramach działalności Centrum prowadzone jest Studio Filmowe Seniora, Sekcja Turystyczna, Studio Wiedzy Fotograficznej. W ramach zajęć rekreacyjnych cyklicznie odbywają się:

- zajęcia „Zdrowy Kręgosłup”,
- Nordic Walking,
- Aqua Zomba dla Seniora,
- zajęcia ze smoovey,

Jednocześnie w ramach przedsięwzięć cyklicznych prowadzone są zajęcia edukacyjne:

- pogotowie komputerowe,
- Zespół muzyczny Opolanie,
- spotkania z przedstawicielami policji zwiększające bezpieczeństwo seniorów.

Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu” realizuje zadania z zakresu wsparcia najstarszych mieszkańców miasta Opola w organizacji i aktywizacji życia poprzez integrację ze środowiskiem lokalnym, umożliwia realizację potrzeb kulturalnych, rekreacyjnych i towarzyskich.

Pozostałe zadania realizowane przez Centrum Seniora:

- 1) kursy językowe (angielski, niemiecki, hiszpański),
- 2) warsztaty taneczne, florystyczne, fotograficzne, teatralne i kulinarne,
- 3) szkolenia (w zakresie obsługi komputerów, tabletów i smartfonów),
- 4) organizowanie konkursu pn. „Opole bez Barrier”,
- 5) działania na rzecz rozwoju i aktywizacji środowisk senioralnych.

W strukturze organizacyjnej Centrum Seniora funkcjonuje Biuro Pośrednictwa Pracy dla Wolontariuszy.

Działalność Centrum Aktywizacji Społecznej

Centrum Aktywizacji Społecznej (CAS) powstało w ramach projektu „Aktywizacja części obszarów śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i obszarów przyległych w Opolu – etap II”, jest komórką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu i znajduje się przy ul. Krakowskiej 32 w Opolu. W budynku CAS na czterech kondygnacjach znajdują się m.in mieszkania chronione i interwencyjne, pomieszczenia dla organizacji pozarządowych, sale konferencyjne oraz podziemny parking.

W budynku CAS znajduje się również Centrum Informacyjno-Edukacyjne „Senior w Opolu”, stanowiące odrębną komórkę Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu. W CAS swoje siedziby ma również wiele znanych opolskich organizacji pozarządowych m.in. Towarzystwo Przyjaciół Opola, Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”, Fundacja „Opolskie Dziouchy”, Fundacja Psychoedukacji i Psychoterapii INTRA. Na parterze budynku działa klubokawiarnia społeczna OPO prowadzona przez Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”. Jest to lokal, w którym regularnie odbywają się koncerty, spotkania autorskie, projekcje filmowe, warsztaty, wieczory taneczne czy quizy tematyczne.

Działania CAS skierowane są do wszystkich grup społecznych, od najmłodszych po najstarszych mieszkańców naszego miasta.

W 2024 r. w Centrum Aktywizacji Społecznej zostały podjęte m.in. następujące działania skierowane do:

a) mieszkańców miasta Opola, niezależnie od wieku:

- Konferencja „O pomocy dla zdrowia psychicznego” – edycja II, realizowana w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, mająca na celu promocję zdrowia psychicznego oraz zwrócenie uwagi ludzi na całym świecie na problemy natury psychicznej dedykowana uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom. Organizatorem wydarzenia były Miasto Opole, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu, Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ oraz Opolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża;
- Warsztaty psychologiczne oraz indywidualne spotkania z psychologiem w ramach projektu „Czas dla Ciebie”, dedykowane mieszkańcom Opola powyżej 14 r. ż. doświadczającym trudności w życiu osobistym, społecznym i zawodowym. Projekt realizowany przez Fundację psychoterapii i psychoedukacji INTRA;
- Warsztaty malarskie – sekcja malarska prowadzona przez Pana Jana Gruszkę przy Towarzystwie Przyjaciół Opola;
- Warsztaty malowania wzoru opolskiego – realizowane przez Fundację „Opolskie Dziouchy”;
- Opolskie Kobiecte Kręgi – warsztaty dla kobiet realizowane przez Fundację „Opolskie Dziouchy”;
- Warsztaty dla kobiet realizowane przez Radę Dzielnicy Stare Miasto;
- Klub Ojca – spotkania w ramach klubu ojcowskiego;
- Warsztaty jogi, integracyjne polsko – ukraińskie, realizowane przez Fundację GRINGO;
- Fotoklub – spotkania miłośników fotografii realizowane przez Związek Polskich Artystów Fotografików, Oddział Opolski przy Towarzystwie Przyjaciół Opola;
- Zajęcia zumbi dla kobiet pochodzących z Ukrainy, realizowane przez Fundację Human Doc;
- Salon Opolskiej Nauki. Spotkania z opolskimi naukowcami oraz specjalistami różnych dziedzin. Projekt realizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Opola;
- Sekcje gier planszowych, brydża i warcabów realizowane przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu” oraz Fundacją psychoterapii i psychoedukacji INTRA
- Songwriters festiwal – projekt realizowany w klubokawiarni OPO, w miesiącach wrzesień – październik przez Stowarzyszenie „Kulturalne Opole”;
- „Empatyczna i relacyjna drugiego planu bohaterka” – warsztaty dla rodzin zastępczych realizowane przez Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Jestem;
- Festiwal Wolontariatu IMPULS – projekt realizowany przez Opolskie Centrum Wolontariatu ISKRA;
- Warsztaty ekologiczne, realizowane przez Klub Ochrony Środowiska Śląska Opolskiego;
- Spotkania dla kobiet pochodzenia ukraińskiego, realizowane przez Radę Kobiet Ukrainy;

- Spotkania działkowców realizowane przez Polski Związek Działkowców;
- Warsztaty tańca GROOVE i choreoterapii realizowane przez Stowarzyszenie „Czas na ruch”;
- „Jestem, zobacz mnie” – warsztaty dla osób z niepełnosprawnością intelektualną uczące poruszania się w Internecie i korzystania m.in. z Facebooka realizowane przez Fundację L’arche;
- Spotkania o tematyce zdrowotnej w ramach działalności Koła Naturalnej Pomocy Życia;
- Spotkania Mniejszości Białoruskiej zamieszkującej Miasto Opole;
- Spotkania Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- Spotkania Polskiego Związku Diabetyków;
- Spotkania dla kobiet mające na celu wzmacnianie kobiet w budowaniu ich własnej ścieżki w życiu, relacjach i pracy realizowane przez Fundację Laboratorium Zmiany;
- Statutowe spotkania Rady ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Statutowe spotkania Rady Kobiet Miasta Opola;
- Warsztaty dla wolontariuszy organizowane przez Fundację „Dr Clown” oraz stowarzyszenie „Hospicjum Opolskie”

b) seniorów:

- „CAS miejscem aktywności seniorów” – projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Społecznego SPINACZ przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu”;
- Przychodzi medyk do seniora - cykl spotkań realizowany przez Fundację PRO HOSPITAL przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu”;
- Taniec intuicyjny i Tańce w kręgu, realizowane przez Europejskie Stowarzyszenie Promocji Aktywności Ruchowej 50+;
- Klub sensu życia – projekt autorski grupy seniorów realizowany przy współpracy z Centrum Informacyjno – Edukacyjnym „Senior w Opolu”;
- Próby amatorskiego chóru Gold Singers;
- Spotkania w ramach klubów seniora ECHO, Śródmieście, Insulinki, Miss i Mister Opola 60+;

Ponad powyższym, w 2024 r. Centrum Aktywizacji Społecznej współpracowało przy organizacji wydarzeń integracyjnych:

- Pikniku "PoMOC" dla zdrowia psychicznego, odbywającego się na Rynku w Opolu. Piknik dedykowany dzieciom i młodzieży z miasta Opola, organizowany w ramach miesiąca dla zdrowia psychicznego w Opolu przy współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola, Fundacją Rozwoju Społecznego Spinacz oraz Organizacją Humanitarną Polski Czerwony Krzyż;
- VII Opolskiego Śniadania Wielkanocnego, organizowanego przez Miasto Opole, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu oraz Polski Czerwony Krzyż;
- XXIII Opolskie Dni Osób z Niepełnosprawnościami, organizowane przez Miasto Opole oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;
- Marszu Mikołajów, X edycja, organizowanego przez Stowarzyszenia Opolska Pozytywka.

Pozostałe formy działalności na rzecz seniorów

- Od 2020 r. Kluby Seniora z terenu miasta Opola otrzymują wsparcie finansowe ze środków budżetu miasta na realizację działań m. in. z zakresu: profilaktyki zdrowego trybu życia, w tym rehabilitacji „po covidowej”, związanych z edukacją społeczną i zdrowotną, upowszechnianiem

kultury fizycznej i sportu, organizacji interdyscyplinarnych wydarzeń na rzecz społeczności lokalnej tj.:

- w 2020 r. - łącznie 48.000 zł dla 23 Klubów Seniora;
- w 2021 r. - łącznie 25.000 zł dla 25 Klubów Seniora;
- w 2022 - łącznie 75.000 zł dla 28 Klubów Seniora;
- w 2023 - łącznie 43.000 zł dla 29 Klubów Seniora;
- w 2023 - łącznie 43.000 zł dla 29 Klubów Seniora;
- w 2024 - łącznie 59.434,10 zł dla 30 Klubów Seniora.

✚ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu wspierał mieszkańców miasta Opola poprzez kierowanie osób niesamodzielnych do placówek dziennego pobytu oraz do placówek opieki całodobowej. W 2024 r. z działalności prowadzonej przez domy dziennego pobytu w Opolu – DDP „Magda-Maria”, DDP „Złota Jesień”, DDP „Malinka” oraz Filii „Nad Odrą”, **skorzystało 773 osób starszych i niepełnosprawnych.**

✚ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu przy współudziale podmiotów spoza sektora finansów publicznych realizował usługę pomocy alarmowej dla mieszkańców Opola. System Teleopieki oparty na urządzeniach telefonicznych, pozwala, za pomocą odpowiedniego przycisku, w ciągu kilku sekund, połączyć się z całodobowym centrum operacyjnym. Na podstawie wcześniej podanych informacji, osoba wzywająca pomocy, jest identyfikowana i operator dyżurujący powiadamia odpowiednie osoby lub służby alarmowe. Wsparcia w formie usługi wspomagającej, jaką jest teleopieka w 2024 r. udzielono dla 1 osoby.

✚ W 2024 r. realizowany był Miejski Program Ośłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” w ramach Programu Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej, mających problemy w samodzielnym funkcjonowaniu ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa, możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Świadczenie usług wynikało z rozeznaczonych potrzeb na terenie miasta Opola, wpisujących się we wskazane w Programie obszary.

Realizacja Programu obejmowała swoim zakresem dwa moduły:

a) celem realizacji Modułu I było organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich dla seniorów w wieku 60 lat i więcej, z terenu miasta Opola, przez min.:

1) usługi gospodarcze:

- a) zakupy artykułów spożywczych, higienicznych i innych niezbędnych w gospodarstwie domowym,
- b) pomoc przy przygotowaniu posiłków,
- c) dostarczenie jednego gorącego posiłku,
- d) utrzymanie w czystości pomieszczeń użytkowanych przez podopiecznego, w tym pomieszczeń i urządzeń sanitarnych,
- e) utrzymanie w czystości sprzętów gospodarstwa domowego służących podopiecznemu,
- f) dbanie o czystość bielizny i odzieży używanej przez podopiecznego,
- g) pomoc przy paleniu w piecu,

- h) zgłaszanie usterek, awarii odpowiednim służbom,
- i) odśnieżanie posesji w zakresie dojścia do budynku;
- 2) usługi higieniczne:
 - a) mycie, czesanie, obcinanie paznokci, golenie,
 - b) zmiana bielizny osobistej i pościelowej,
 - c) prześcielenie łóżka,
 - d) pomoc przy ubieraniu się;
- 3) usługi społeczne:
 - a) podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań,
 - b) towarzyszenie podczas spacerów, w drodze do najbliższego sklepu, apteki,
 - c) zamawianie wizyt lekarskich, towarzyszenie przy wizytach w przychodni na terenie gminy,
 - d) pomoc przy dokonywaniu stałych opłat,
 - e) prowadzenie ewidencji wydatków i rozliczanie pieniędzy otrzymanych od podopiecznego,
 - f) pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych;
- 4) usługi pielęgnacyjne:
 - a) pomoc przy spożywaniu posiłków lub karmienie podopiecznego,
 - b) pomoc przy przyjmowaniu leków,
 - c) pomoc przy załatwianiu potrzeb fizjologicznych,
 - d) układanie podopiecznego w łóżku, pomoc przy zmianie pozycji ciała, oklepywanie, pomiar temperatury ciała lub ciśnienia krwi.

Z oferowanej pomocy skorzystało 11 osób.

b) celem realizacji Modułu II jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w co najmniej trzy z następujących funkcji:

- przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- detektor upadku,
- czujnik zdjęcia opaski,
- lokalizator GPS,
- funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Z oferowanej usługi skorzystały 43 osoby.

Domy pomocy społecznej

Miasto Opole podobnie jak inne jednostki samorządu terytorialnego w ramach polityki senioralnej i zadań o charakterze obowiązkowym zapewniają pobyt w całodobowych placówkach wsparcia osobom, które ze względu na swój stan zdrowia, wiek i niepełnosprawność wymagają całodobowej, stałej opieki i wsparcia w życiu codziennym. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne w celu zapewnienia godnych warunków życia mieszkańców.

W celu umożliwienia wszystkim osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, która nie pozwala im na pozostanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania, Miasto Opole:

- prowadzi **Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów przy ul. Chmielowickiej 6** - z dniem 6 czerwca 2024 r., na mocy decyzji zmieniającej PS.I.9423.1.01.2024.AKB2 Wojewody Opolskiego – **Dom Pomocy Społecznej w Opolu przy ul. Chmielowickiej 2**,
- zleca **Zgromadzeniu Sióstr Św. Jadwigi** prowadzenie **Dom Pomocy Społecznej** przy Placu Klasztorным 2,
- zleca **Prowincji Polskiej Zgromadzenia Sióstr Pielęgniarek Trzeciego Zakonu Regularnego św. Franciszka** prowadzenie Domu **Pomocy Społecznej** w Opolu przy ul. Szpitalnej 17 – **od 1 lipca 2024 r.**
- kieruje do domów pomocy społecznej poza Opolem.

W 2024 roku sfinalizowano inwestycję – budowę nowego obiektu Domu Pomocy Społecznej, prowadzonego przez Miasto Opole, o wartości 30,8 mln zł, współfinansowaną ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład. W nowym budynku przy ul. Chmielowickiej 2 funkcjonuje 90 pokoi mieszkalnych z łazienkami, w tym: 74 pokoje 1-osobowe, 10 pokoi 2-osobowych i 2 pokoje 3-osobowe. Nowy DPS posiada 100 miejsc całodobowej opieki oraz 4 miejsca opieki krótkoterminowej w formie całodobowej, z których mogą korzystać okresowo osoby będące na co dzień pod opieką rodzin w ramach tzw. „opieki wytchnieniowej”. Nowy obiekt DPS w sposób kompleksowy poprawił komfort życia mieszkańców i zapewnia mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa oraz zapewnia usługi opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne i rehabilitacyjne na wysokim poziomie.

Do domów pomocy społecznej skierowano w 2024 r. łącznie 140 osób, w tym do 3 domów na terenie Opola - 69 osób i do domów poza Opolem - 71osób. Analiza danych w latach 2021 - 2024 wskazuje na wzrost liczby osób skierowanych do DPS z 92 osób w 2023 r. do 140 osób w 2024 r. Dla porównania według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na przyjęcie do DPS oczekiwały 53 osoby, a na dzień 31 grudnia 2024 r. na liście osób oczekujących było 77 osób.

W 2024 roku wydatki z tytułu odpłatności gminy Opole za pobyt w domu pomocy społecznej, opłat wnoszonych zastępczo, w przypadku niewywiązywania się mieszkańców z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej wyniosły **ogółem 14.938.354 zł.**

Rada Seniorów

W związku z art. 5c ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dającym możliwość tworzenia gminnej Rady Seniorów, a tym samym sprzyjając solidarności międzypokoleniowej oraz chcąc tworzyć warunki do pobudzania aktywności obywatelskiej osób starszych, w dniu 27 lutego 2014 r. Rada Miasta Opola przyjęła Uchwałę nr LV/820/14 w sprawie utworzenia Rady Seniorów Miasta Opola zmieniona Uchwałą nr XXXVI/692/16 Rady Miasta Opola oraz Uchwałą nr II/24/18 Rady Miasta Opola z dnia 6 grudnia 2018 r.

Celem działania ww. Rady jest integracja, wspieranie i reprezentowanie środowiska osób starszych poprzez:

- współpracę z władzami miasta przy rozstrzyganiu istotnych spraw seniorów,
- integrację i wspieranie środowiska osób starszych oraz reprezentowanie zbiorowych potrzeb osób starszych,
- przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetów i działania na rzecz seniorów,
- zgłaszanie uwag do przekazanych do zaopiniowania aktów prawa miejscowego,

- wspieranie różnorodnych form działalności kulturalnej i edukacyjnej,
- dążenie do odtwarzania i umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych,
- współdziałanie i współpraca z organizacjami i instytucjami działającymi na terenie Miasta Opola,
- wydawanie opinii, formułowanie wniosków służących rozwojowi działalności na rzecz seniorów, czynne uczestnictwo w tworzeniu długofalowej polityki senioralnej miasta,
- upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach, a przede wszystkim wzmacnianie wpływu seniorów na decyzje podejmowane przez władze lokalne w tym na jakość usług przeznaczonych dla tej grupy wiekowej.

7. Zdrowie

A. Programy polityki zdrowotnej:

Wydział Polityki Społecznej kontynuował realizację i finansowanie programów polityki zdrowotnej. Głównym ich celem było zmniejszenie zachorowalności i umieralności mieszkańców miasta Opola poprzez wykonywanie badań przesiewowych. W ramach profilaktyki chorób w mieście Opolu w 2024 roku były realizowane następujące programy polityki zdrowotnej:

1. **Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy,**
2. **Program wczesnego wykrywania wad słuchu i wzroku u dzieci zamieszkujących miasto Opole.**

Ogółem na realizację programów polityki zdrowotnej w mieście Opolu w 2024 roku wydatkowano z budżetu miasta Opola środki w wysokości **510.800,00 zł** (w tym środki w wysokości 139.980,00 zł pozyskane na ten cel z Narodowego Funduszu Zdrowia). Łącznie w programach polityki zdrowotnej uczestniczyło **3.092** mieszkańców miasta Opola.

Prezydent Miasta Opola obejmuje honorowym patronatem **liczne akcje promujące zdrowy tryb życia**, konferencje oraz konkursy dotyczące problematyki promocji zdrowia. Prezydent Miasta Opola obejmuje honorowym patronatem liczne akcje promujące zdrowy tryb życia, konferencje oraz konkursy dotyczące problematyki promocji zdrowia.

Miasto Opole na wniosek Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Opolu sfinansowało cykl warsztatów oraz materiały promocyjne. Głównym celem warsztatów było pogłębienie wiedzy na temat problemów wynikających z epidemii HIV/AIDS oraz kształtowanie postaw tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS wśród uczniów szkół ponadpodstawowych. Na ww. cel wydatkowano środki finansowe w wysokości 4922,04 zł.

B. Ochrona zdrowia psychicznego:

Miasto Opole bardzo aktywnie realizowało także działania w obszarze zdrowia psychicznego, ujęte w **Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023-2030**, przyjętego Uchwałą nr LXVII/1196/23 Rady Miasta Opola z dnia 26 stycznia 2023 r.

Wydział Polityki Społecznej w ramach otwartego konkursu ofert powierzył organizacjom pozarządowym realizację zadania publicznego pn. „Ochrona i promocji zdrowia, w tym działalności

lecniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – ochrona zdrowia psychicznego”.

W konkursie zostały wyłonione oferty dwóch organizacji pozarządowych:

1. *Centrum Zdrowia Sp. z o.o.* w zadaniu pn. „**Prewencja kryzysów emocjonalnych**” podjęto działania zmierzające do wzrostu świadomości wśród adolescentów i ich opiekunów na temat kryzysów emocjonalnych pojawiających się w procesie rozwojowym dzieci i młodzieży, ich wczesne rozpoznanie i podejmowanie odpowiedniej interwencji. Celem projektu było podejmowanie działań zapobiegających wejście w fazę kryzysu adolescenta poprzez psychoedukację zarówno młodzieży jak i opiekunów, sposobów radzenia sobie z lękami stresem, wsparcie psychologiczne indywidualne poszczególnych uczestników i rodzin oraz grupowe poprzez tematyczne warsztaty. Podczas realizacji zadania przeprowadzono:

- konsultacje psychologiczne indywidualne (141 h)
- psychoedukacja grupowa dla dzieci i młodzieży (144h)
- psychoedukacja grupowa dla dorosłych (36h)
- konsultacje specjalistyczne psychiatryczne (6h)

Na ww. zadanie wydatkowano środki finansowe w wysokości 89 893,63 zł.

2. **Fundacja Rozwoju Społecznego SPINACZ wraz z Opolskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża** zorganizowali kampanię społeczną dotyczącą profilaktyki zdrowia psychicznego w mieście Opolu, działania podczas kampanii polegały na:

- **Organizacji pikniku "MOC dla zdrowia psychicznego",** piknik był wydarzeniem otwartym dla mieszkańców miasta i rozpoczął w Opolu "Miesiąc dla Zdrowia Psychicznego".

- **Organizacji drugiej edycji dwudniowej konferencji metodycznej pt. "O poMOCy dla zdrowia psychicznego",** która skierowana była do wszystkich mieszkańców Opola - w tym w szczególności - uczniów opolskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, nauczycieli, specjalistów pracujących na co dzień z dziećmi i młodzieżą. Celem konferencji oraz kampanii było zwiększenie świadomości mieszkańców miasta Opola w zakresie przyczyn, skutków oraz skali kryzysu psychicznego wśród dzieci i młodzieży. Do współorganizacji konferencji zaproszeni zostali jako formalni partnerzy przedstawiciele (studenci i wykładowcy) Uniwersytetu Opolskiego, lokalnych NGO-sów na co dzień pracujący z dziećmi i młodzieżą oraz Centrum Dialogu Obywatelskiego i opolskiego oddziału Polskiego Związku Głuchych.

Na ww. zadanie wydatkowano środki finansowe w wysokości 19.441,49 zł

Miasto Opole zorganizowało w 2024 r. „**Miesiąc dla Zdrowia Psychicznego**” pn. „Zadbaj o siebie – Zadbaj o swoje zdrowie psychiczne!”, który rozpoczął się 10 września – W Dzień Zapobiegania Samobójstwom i trwał do dnia 10 października – Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

Dla mieszkańców miasta przygotowano szereg działań wspierających, tj.

- Dyżury psychologów i prawników w **Centrum Handlowym Solaris Center**,
- sensoryczne warsztaty chemiczne dla dzieci w **Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Jana Pawła II przy ul. Minorytów 4;**
- warsztaty rękodzielnicze w **Galerii Sztuki Współczesnej w Opolu;**

- wystawa prac pacjentów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu oraz Specjalistycznego Szpitala w Branicach „Twórczość znaczeń – symbole i kolory” **Galeria WuBePe**;
- warsztaty oraz seanse filmowe zorganizowane przez **Kino Meduza**;
- wystawa prac plastycznych, które wzięły udział w konkursie **”Oswajamy zdrowie psychiczne”**;
- projekcja filmu „Wieloryb” reż. Darren Aronofsky w **Kinie HELIOS – Centrum Solaris**;
- „Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego na sportowo” w **Toyota Park, przy Oleskiej 70**.

W zajęciach sportowo – rekreacyjnych udział wzięli uczniowie opolskich przedszkoli, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

- **Warsztaty Edukacyjne w Centrum Aktywizacji Społecznej.** Warsztaty odbyły się 3 sekcjach, a ich tematyka dotyczyła stresu w pigułce, emocji i ich rola w codziennym życiu oraz osobistego potencjału.

Mieszkańcy miasta Opolu w roku 2024 mogli wziąć udział **w bezpłatnych konsultacjach w zakresie doradztwa dietetycznego** pod opieką specjalistów w Centrum Zdrowia w Opolu Sp. z o.o. Zadanie miało na celu promocję zdrowia oraz pomoc osobom z nadwagą i chorobami układu krążenia, nadciśnieniem, cukrzycą, osteoporozą, próchnicą i niektórymi nowotworami.

W ramach projektu w miejskiej przychodni dyżurowali dietetycy, którzy zlecali szczegółowe badania pacjentom i ustalali zalecenia żywieniowe. Bezpłatne porady dietetyczne składały się z pakietu do pięciu konsultacji. Na realizację zadania przeznaczono 250.000,00 zł, kwota ta została wydatkowana w wysokości 198.200,00 zł. Łącznie z konsultacji dietetycznych skorzystało 756 osób (372 kobiety i 384 mężczyzn)

W ramach zadania wykonywano bez skierowania bezpłatne konsultacje w zakresie doradztwa dietetycznego dla dzieci i młodzieży w wieku 7 – 18 lat mieszkających na terenie miasta Opolu. Pakiet 5 wizyt obejmował:

- Pierwsza wizyta:
 - a) przeprowadzenie szczegółowego wywiadu zdrowotnego i żywieniowego polegającego na ocenie przez dietetyka ogólnego stanu zdrowia, omówienie trybu życia, udziału wysiłku fizycznego oraz ocenę nawyków żywieniowych,
 - b) badanie analizatorem składu ciała,
 - c) pomiar wzrostomierzem,
 - d) zlecenie wykonania badań laboratoryjnych w tym morfologii krwi (morfologia z rozmazem, glukoza na czczo, HbA1c, lipidogram, TSH, fT3, fT4, Anty-TPO, Anty-TG, TRAB, żelazo, ferrytyna, D3(OH)25, ASO), badanie moczu,
 - e) edukacja żywieniowa.
- Druga wizyta: omówienie wyników badań krwi, opracowanie zaleceń żywieniowych korygujących wyniki, przekazanie materiałów edukacyjnych.
- Trzecia wizyta: monitorowanie oraz ocena osiągniętych efektów, badanie analizatorem składu ciała. Wydanie i omówienie indywidualnej diety uwzględniającej badania krwi.
- Czwarta wizyta: badanie analizatorem składu ciała, podsumowanie osiągniętych wyników przez pacjenta oraz przekazanie zaleceń na przyszłość w celu wprowadzenia trwałych zmian w żywieniu.

C. Wsparcie rodzin z problemami uzależnień i przemocy:

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026

W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 zostały określone cele i zadania do realizacji. Zadania ujęte w Programie realizowane były przez Wydział Polityki Społecznej, jednostki organizacyjne Miasta Opola, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opolu oraz organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty w oparciu o obowiązujące przepisy.

Nadrzędnym celem w 2024 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 było tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących.

Główny cel Programu został osiągnięty w 2024 r. poprzez realizację zadań w n.w. obszarach:

- 1) zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i wsparcia dla osób uzależnionych/ współuzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej oraz wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i innych uzależnień (w tym behawioralnych), w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych, kulturalno-oświatowych i oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych, opóźnianie inicjacji alkoholowej i narkotykowej, w tym wzrost świadomości społecznej w obszarze uzależnień,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) monitorowanie problematyki uzależnień.

W ramach tych zadań realizowano szereg działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu Miasta Opola m.in.:

1. Udzielano pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym poprzez dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego ~~powodnych~~ w formie:
 - ✓ opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych, specjalistycznej,
 - ✓ pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę,
 - ✓ łączonej.

Podczas realizacji zadania zostało dofinansowanych 11 placówek wsparcia dziennego, potocznie nazywanych „świetlicami”, gdzie świadczona była pomoc psychologiczna i socjoterapeutyczna. Dzięki placówkom dzieci mają miejsca w których mogą odrabiać lekcje, korzystać z pomocy korepetycyjnej świadczonej przez wolontariuszy, brać udział w różnych zajęciach np. na

basenie, chodzić do kina czy teatru, uczestniczyć w organizowanych wycieczkach. Udział w zajęciach jest bezpłatny.

Na realizację zadania wydatkowano łącznie kwotę 1 475 339,00 zł (1 443 911,00 zł w ramach konkursu oraz 31 428,00 zł – świetlica Szansa w MOPR).

2. W ramach zadania wsparcie działań kształtujących postawy społeczne wobec problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy ogłoszono otwarte konkursy ofert na **prowadzenie zajęć rekreacyjno-sportowych** dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Opola. Na realizację ww. zadania wydatkowano środki finansowe na łączną kwotę **519 180,00 zł**. Dofinansowanie otrzymało **27 klubów** sportowych/stowarzyszeń.
3. W ramach otwartych konkursów ofert organizacje pozarządowe, stowarzyszenia realizowały wśród mieszkańców Miasta Opola następujące programy profilaktyczne:
 - ✓ „Wybieram siebie”,
 - ✓ Program pn. „Archipelag Skarbów”
 - ✓ Maski zostawiamy na scenie
 - ✓ Zrozumieć Dziecko z FASD
 - ✓ Unplugged Rekomendowany Program Profilaktyczny
 - ✓ Program profilaktyczny „Nowa perspektywa”
 - ✓ Program „Ratownicy Marzeń” w Opolu
 - ✓ Rekomendowany program profilaktyczny „Debata”
 - ✓ Pomoc jest możliwa 2024
 - ✓ Program psychoterapeutyczny
 - ✓ Wsparcie psychologiczne i terapeutyczne 2024
 - ✓ Program Strzyżyna 2024
 - ✓ Prowadzenie Klubu Abstynenta
 - ✓ Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej

Głównym celem realizowanych zadań było poszerzenie oferty programów pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla mieszkańców miasta Opola i ich rodzin, uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na realizację programów przeznaczono łącznie kwotę: **550 000,00 zł**.

Ponadto 30 Publicznych Szkół Podstawowych oraz Ponadpodstawowych z terenu miasta Opola złożyły wnioski do Urzędu Miasta Opola o sfinansowanie działań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026. Wnioski te dotyczyły m.in. wsparcia działań kształtujących postawy społeczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. W ramach realizacji zadania przeprowadzono m.in.: rekomendowany program profilaktyki zintegrowanej pn. „Archipelag Skarbów” w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 33 w Opolu. W Publicznej Szkole Podstawowej nr 31 w Opolu przeprowadzono rekomendowany program profilaktyczny pn. „Debata” mający na celu zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu, towarzyszącym temu konsekwencjom oraz promowanie postaw trzeźwości. W 4 szkołach z terenu miasta Opola tj. Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi, Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15, Publicznej Szkole Podstawowej Nr 29 oraz Zespole Szkół Budowlanych realizowany był program profilaktyki zintegrowanej „Ratownicy Marzeń”. W 10 szkołach z terenu miasta Opola tj. Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1, 2, 20, 25, 26, 32, Zespole Szklono Przedszkolnym Nr 1 Publicznej

Szkole Podstawowej Nr 28 oraz Publicznym Liceum Ogólnokształcącym Nr 3, Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Szkół Elektrycznych, realizowany był Program Optymalizacji Atmosfery Klasowej realizowany przez Pracownię Profilaktyki Pozytywnej Sławomir Kania w Opolu. Głównym celem programu było ograniczenie zainteresowaniem używania substancji psychoaktywnych, zwiększenie motywacji do trzeźwej zabawy, wzmocnienie poczucia własnej wartości, zdrowia i czasu, zwiększenie motywacji do asertywnych postaw względem picia alkoholu.

W działaniach profilaktycznych wzięło udział 2528 uczniów ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych, 178 rodziców oraz 447 nauczycieli z terenu Miasta Opola. W celu realizacji ww. zadań w szkołach podstawowych na terenie miasta Opola przekazano kwotę: **95 236,00 zł**.

4. Sfinansowano **organizację wypoczynku letniego oraz zimowego o charakterze rekreacyjno-profilaktycznym** dla dzieci i młodzieży żyjących w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz w rodzinach dotkniętych wykluczeniem społecznym lub nim zagrożonych. W ramach akcji „Zima 2024” wypoczynkiem półkolonijnym zostało objętych **44** uczniów klas I – III szkół podstawowych z terenu Miasta Opola. Na realizację zadania wydatkowano kwotę: **76 521,71 zł**. W ramach akcji „Lato 2024” wypoczynkiem kolonijnym objętych zostało łącznie **210** uczniów z szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych z terenu Miasta Opola. Na realizację zadania przeznaczono kwotę: **371 019,98 zł**.

5. We współpracy ze Strażą Miejską w Opolu realizowano działania o charakterze profilaktycznym oraz interwencyjnym skierowane do dzieci i młodzieży:

- ✓ „Wolny od używek,
- ✓ „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpiecznie nad wodą”,
- ✓ „Alkohol i papierosy mówię NIE”,
- ✓ „Bezpieczna Kobieta – Samoobrona dla Pań”.

Na realizację działań realizowanych przez Straż Miejską wydatkowano kwotę **22 589,98 zł**.

6. W ramach zadania pn. „Organizowanie i wspieranie działań służących promocji abstynencji i zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci, młodzieży i dorosłych wydatkowano środki finansowe na:

- Program profilaktyczny pn. Jestem (U) Ważny w Branżowej Szkole I Stopnia w Opolu. W ramach działań uczniowie uczestniczyli w warsztatach, podczas których ćwiczili różne techniki asertywności, w tym umiejętność odmawiania, przyjmowania, krytyki oraz pochwał, zapoznali się z konsekwencjami prawnymi i społecznymi spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie. W programie wzięło udział **50 uczniów**. W ramach zadania wydatkowano kwotę: 3 000,00 zł
- **Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo -Wychowawczych** w Opolu realizowało program pt. „Wybieraj marzenia, a nie uzależnienia”, w ramach którego zorganizowano m.in.: wycieczkę z programem terapeutyczno - profilaktycznym dla **20 wychowanków** placówek opiekuńczo – wychowawczych. Ponadto zadanie było realizowane poprzez udział dzieci w indywidualnych zajęciach terapeutycznych. Przeprowadzono również szkolenie kadry – **39 wychowawców** i specjalistów.
- **Międzyszkolny Ośrodek Sportowy** w Opolu realizował szereg imprez rekreacyjno sportowych dla dzieci i młodzieży z Miasta Opola m.in.:

- ✓ program edukacyjno – profilaktyczny „Profilaktyka przez sport” skierowany do dzieci i wychowawców klas szkół podstawowych - 350 uczestników
- program edukacyjno – profilaktyczny „Samobrona dla dziewcząt”. W realizacji programu wzięło udział 10 szkół ponadpodstawowych z miasta Opola - **1536** uczennic.

Wszystkie ww. zadania zrealizowane zostały na łączną kwotę: **36 000,00 zł.**

- **Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Opolu** realizował:

- ✓ akcję profilaktyczną pn. „Mam prawo odmówić – Chroń swój mózg”. W zajęciach uczestniczyło **464 uczniów, 28 nauczycieli oraz 18 rodziców** ze szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w mieście Opolu. Na zadanie wydatkowano kwotę: **20 000,00 zł.**
- ✓ akcję profilaktyczną pn.: „Jestem bezalkoholowy – działam”. W akcji profilaktycznej wzięło udział **172 uczniów** oraz **38 rodziców**. Na zadanie wydatkowano kwotę: **33 955,49 zł**

7. W ramach zadania pn. **Organizowanie i udział w kampaniach edukacyjnych**, w tym **zakup i wydawanie materiałów edukacyjnych** i informacyjnych zakupiono materiały edukacyjne (książki specjalistyczne) do przeprowadzenia działań profilaktycznych i terapeutycznych z dziećmi i młodzieżą na terenie następujących szkół:

- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 7
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 8
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 20
- Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 24
- Zespołu Szkłono – Przedszkolnego, Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 16
- Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr 8
- Publicznego Liceum Ogólnokształcącego Nr 9
- Zespołu Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Wyszyńskiego, Publicznego Liceum Ogólnokształcącemu Nr 5

We współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakupiono materiały profilaktyczne dot. odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych dla sprzedawców, które rozpropagowywane były nieodpłatnie sprzedawcom napojów alkoholowych podczas wizytacji placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

W ścisłej współpracy Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Opola z m.in. Komendą Miejską Policji w Opolu oraz Strażą Miejską zakupione zostały elementy odblaskowe, które rozdawane były mieszkańcom miasta Opola podczas działań edukacyjno - prewencyjnych mających na celu poprawę bezpieczeństwa.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę: **30 771,00 zł.**

8. W ramach zadania pn. **Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu lub zażywania narkotyków**, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych wydatkowano środki finansowe na:

- Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych.

W celu wyeliminowania złych praktyk w punktach sprzedaży alkoholu, Miasto Opole wraz z firmą Domeritum Sp. z o.o. zorganizowało dla przedsiębiorców sprzedających napoje alkoholowe oraz pracowników tych punktów bezpłatne szkolenie dotyczące obowiązujących przepisów związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych, a także kontrolą ich sprzedaży, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności prawnej oraz procedur związanych z odmową sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz nietrzeźwym. Pakiet szkoleniowy obejmował: audyt terenowy, szkolenie stacjonarne organizowane w Urzędzie Miasta Opola, audyt końcowy przeprowadzony w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Do szkolenia zostało wytypowanych 25 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

- Szkolenie nowego członka MKRPA. W szkoleniu wzięła udział 1 osoba.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę: 6.250,00 zł

W ramach otwartego konkursu ofert Ośrodek profilaktyki i Edukacji „Lider” z Morągowa realizował szkolenie przygotowujące wychowawców, pedagogów, psychologów do pracy rekomendowanym programem wychowawczo – profilaktycznym „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”. Zadanie polegało na przeprowadzeniu 14 godzin szkolenia dla jednej 20 - osobowej grupy realizatorów programu. Program wpisywał się w nurt profilaktyki uniwersalnej koncentrował się na rozwoju umiejętności psychospołecznych oraz uwzględniał wiele czynników ryzyka i czynników chroniących przez zachowaniami ryzykownymi, w tym alkoholu. Uczestnicy szkolenia oprócz wiedzy teoretycznej i praktycznej otrzymali również pakiety materiałów szkoleniowych.

Na realizację szkolenia wydatkowano środki finansowe w wysokości: 25.000 zł.

Na realizację w 2024 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026 wydatkowano środki finansowe w łącznej wysokości: 5 726 972,99 zł.

Szczegółowe informacje o realizacji w 2024 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026 ujęte zostały w Raporcie z wykonania w 2024 roku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 – 2026, a także efektów jego realizacji.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030

Rada Miasta Opola w dniu 30 listopada 2023 r. przyjęła uchwałę Nr LXXX/1380/23 w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023-2030. Głównym celem Programu jest ograniczenie na terenie miasta Opola rozmiaru i następstw zjawiska przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej oraz zintensyfikowanie działań profilaktycznych i interdyscyplinarnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających

przemocy domowej,

- zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc domową,
- zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Program realizowany jest w rocznej perspektywie, a zawarte w nim cele i obszary działań nakładały obowiązek na poszczególne podmioty realizacji długofalowych zadań w celu zmniejszenia zjawiska przemocy domowej. Osiągnięcie tego celu było procesem wymagającym czasu, zaangażowania wszystkich służb, środków finansowych, a także zmiany świadomości społecznej. Program skorelowany był z wieloma miejskimi programami i strategiami, a w szczególności z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026, Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2023-2030 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025.

Dla osiągnięcia zamierzonych celów w Programie określono cztery priorytetowe obszary działań tj.:

- Obszar I – Profilaktyka i edukacja społeczna;
- Obszar II - Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej;
- Obszar III - Oddziaływania skierowane do osób stosujących przemoc;
- Obszar IV – Współpraca podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

W 2024 r. w ramach Obszaru I :

- przeprowadzono 132 programów profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych – wzięło w nich udział 2.500 osób,
- promowano konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, w tym mediacji – liczba podjętych inicjatyw 40 dla około 1.150 osób,
- przeprowadzono 56 warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją dla 1150 osób,
- przeprowadzono 10 kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – liczba odbiorców około 3.500 osób.

W 2024 r. w ramach Obszaru II:

- zapewniano osobom doznającym przemocy miejsca całodobowe w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej – liczba dostępnych miejsc 15, liczba osób które skorzystały z miejsc schronienia 57, oraz w Domu samotnej Matki i Dziecka: liczba miejsc -25, z pomocy tej skorzystało 49 osób.
- organizowano interwencje kryzysowe w sytuacji przemocy domowej – liczba udzielonego wsparcia psychologicznego, prawnego, medycznego, pedagogicznego i socjalnego 3.000,
- zwiększano dostępność do informacji w zakresie możliwości i form pomocy – liczba opublikowanych informacji 250, liczba podmiotów upowszechniających te informacje 10,
- tworzone i rozwijano nowe formy wsparcia (warsztaty, zajęcia, programy profilaktyczne) dla osób doświadczających przemocy domowej – liczba takich form wsparcia 21,
- doskonalono wdrażanie procedury „Niebieskie Karty” – liczba założonych kart 274, liczba

posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych: 269, liczba działań podnoszących kompetencje osób realizujących procedurę „Niebieskie Karty” (szkolenia, warsztaty): 20.

W 2024 r. w ramach Obszaru III:

- realizowano działania korekcyjno-edukacyjne dla 30 osób i psychologiczno-terapeutyczne adresowane do sprawców przemocy 28 osób,
- izolowano osoby stosujące przemoc domową od osób doświadczających przemocy – liczba odizolowanych sprawców przemocy 15 osoby,
- propagowano postawy mające na celu natychmiastowe reakcje osób żyjących w najbliższym środowisku na zauważone przejawy przemocy domowej

W 2024 r. w ramach Obszaru IV:

- zorganizowano 12 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego
- opracowano i upowszechniano materiały informacyjne oraz ulotki dotyczące instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,
- wymieniano doświadczenia na forum ogólnopolskim, podczas wizyt studyjnych, współpracowano z organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym – liczba wizyt studyjnych 1, liczba współpracujących instytucji i organizacji 60,
- podnoszono kompetencje osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy domowej – 720 osób (psychologowie, wychowawcy, pedagodzy, dzielnicowi) podniosło swoje kompetencje,
- zorganizowano 10 warsztatów, szkoleń i konferencji dotyczących problematyki przemocy dla 400 osób,
- na bieżąco monitorowano działania podejmowane w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Zestawienie danych liczbowych dotyczących realizacji procedury „NIEBIESKA KARTA”

Niebieskie Karty	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty A – ogółem:	176	326	383	211	254	287	272	197	196	157	220	274
w tym przez przedstawicieli:												
jednostek pomocy społecznej	49	63	70	54	53	50	45	26	29	37	25	66
Policji	108	240	302	142	179	227	215	166	153	110	174	164
Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	10	9	3	3	9	0	3	2	1	1	0	0
oświaty	8	9	6	10	10	6	7	1	12	5	18	37
ochrony zdrowia	1	3	2	2	3	3	2	2	2	5	3	7
wobec:												
Kobiet	134	223	280	161	211	233	228	168	148	110	176	145
Mężczyzn	22	27	55	29	21	37	30	25	22	23	15	37
Dzieci	20	29	48	21	22	17	14	4	26	24	29	92

Porównując liczbę wszczętych procedur Niebieskie Karty na przestrzeni tj. od 2023 do 2024 r. można zauważyć tendencję wzrostową ilości realizowanych procedur Niebieskie Karty. W roku 2024 r. ilość wszczętych procedur NK gwałtownie wzrosła, co wyjaśniać można zapisami wynikającymi z nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, większą świadomością społeczną dot. przemocy domowej oraz wzrostem efektywności oddziaływań profilaktycznych.

8. Zatrudnienie

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2024 roku rozwijał efektywne formy aktywizacji zawodowej i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz realizował projekty współfinansowane z Unii Europejskiej (PO WER i FEO). W ramach programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaktywizowano **647 osób** z miasta Opola, w tym:

- na szkolenia skierowano **144 osoby**, w tym:
 - 4 z niepełnosprawnością,
 - 20 do 25 roku życia,
 - 24 powyżej 50 roku życia;
 - bon szkoleniowy przyznano **2 osobom**;
- na studia podyplomowe skierowano **1 osobę**, w tym:
 - 1 powyżej 50 roku życia;
- na prace interwencyjne skierowano **29 osób**, w tym:
 - 1 z niepełnosprawnością,
 - 5 do 25 roku życia,
 - 1 powyżej 50 roku życia;
- na roboty publiczne skierowano **5 osób**, w tym:
 - 1 do 25 roku życia;
- na prace społecznie użyteczne skierowano **30 osób**, w tym:
 - 7 z niepełnosprawnością,
 - 20 powyżej 50 roku życia;
- nostryfikację dyplomu sfinansowano **7 osobom**, w tym:
 - 1 powyżej 50 roku życia;
- na staż skierowano **229 osób**, w tym:
 - 6 z niepełnosprawnością,
 - 69 do 25 roku życia,
 - 20 powyżej 50 roku życia;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (dotacje) przekazano **93 osobom**, w tym:
 - 2 z niepełnosprawnością,
 - 11 do 25 roku życia,
 - 7 powyżej 50 roku życia;
- na refundowane miejsca pracy skierowano **33 osoby**, w tym:
 - 2 z niepełnosprawnością,

- 5 do 25 roku życia,
- 3 powyżej 50 roku życia.
- bon na zasiedlenie przyznano **46 osobom**, w tym:
 - 7 do 25 roku życia;
- bon zatrudnieniowy przyznano **14 osobom**, w tym:
 - 6 do 25 roku życia;
- w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia skierowano **14 osób**, w tym:
 - 1 z niepełnosprawnością,
 - 14 powyżej 50 roku życia.

Na realizację ww. form wsparcia przeznaczono **8 410 998,69 zł**, z czego 6 474 815,28 zł było wydatkowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021 – 2027 (FEO).

Rok 2024 charakteryzował się ustabilizowaniem poziomu bezrobocia, na koniec grudnia 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zarejestrowane były 4 193 osoby bezrobotne (2 248 osób bezrobotnych z Opola i 1 945 osób bezrobotnych z powiatu opolskiego) tj. o 24 osoby więcej niż 31.12.2023 r. i o 133 osoby bezrobotne mniej w porównaniu do końca grudnia 2022 roku. Oprócz osób bezrobotnych, na koniec grudnia 2024 r. w PUP w Opolu zarejestrowanych było 117 osób poszukujących pracy. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2024 r. osiągnęła 2,9 % dla miasta Opola i 5,7 % dla powiatu opolskiego, a dla województwa opolskiego w analogicznym okresie wynosiła 5,9 %, a dla kraju 5,1 %, należy tu podkreślić, iż ww. stopy bezrobocia miały identyczny wynik w 2023 r.

W 2024 roku realizowane były:

Indywidualne porady zawodowe – **775 osób**, w tym dla:

- 146 osób długotrwale bezrobotnych;
- 99 osób powyżej 50 roku życia;
- 23 osoby z niepełnosprawnością.

Indywidualna informacja zawodowa – **252 osoby**, w tym dla:

- 44 osoby długotrwale bezrobotne;
- 26 osób powyżej 50 roku życia;
- 19 osób z niepełnosprawnością.

Grupowe porady zawodowe – **154 osoby**, w tym dla:

- 30 osób długotrwale bezrobotnych;
- 22 osoby powyżej 50 roku życia;
- 5 osób z niepełnosprawnością.

Grupowa informacja zawodowa – **527 osób**, w tym dla:

- 40 osób długotrwale bezrobotnych;
- 68 osób powyżej 50 roku życia;
- 46 osób z niepełnosprawnością.

Zakres realizowanych tematów z osobami korzystającymi z usługi poradnictwa zawodowego:

- określenie potencjału zawodowego (w tym także predyspozycji oraz kompetencji zawodowych) jako baza do precyzowania celu zawodowego w kontekście specyfiki obecnego rynku pracy,
- wybór odpowiedniego miejsca pracy,
- dobór formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zmiana kwalifikacji zawodowych - wybór odpowiedniego kierunku kształcenia lub szkolenia zawodowego,
- zasady profesjonalnego przygotowywania dokumentów aplikacyjnych,
- zasady aktywnego, skutecznego, a także bezpiecznego poszukiwania pracy,
- formy wsparcia realizowane przez partnerów rynku pracy dla osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych oraz z niepełnosprawnościami.

Zatrudnienie podjęły łącznie **2 202 osoby** z miasta Opola, w tym:

- **395** osób długotrwale bezrobotnych;
- **367** osób powyżej 50 roku życia;
- **87** osób z niepełnosprawnością.

Podobnie jak w latach poprzednich, tak i w 2024 roku Powiatowy Urząd Pracy w Opolu, uwzględniając potrzeby osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, dostosował swoje działania do aktualnych potrzeb wskazanej grupy. Wszystkie formy pomocy dobierane były zgodnie z Indywidualnym Planem Działania, który opracowywany był w porozumieniu z osobą bezrobotną. W 2024 roku osoby długotrwale bezrobotne aktywizowane zawodowo były poprzez skierowania na staże, prace społecznie użyteczne, szkolenia oraz zatrudnienie subsydiowane i niesubsydiowane. Istotnym jest, iż trudności w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych wynikają z oddalenia od rynku pracy, braku motywacji oraz niechęci do zmiany sytuacji życiowej.

Sytuacja na rynku pracy w Opolu i powiecie opolskim w 2024 roku nie ulegała znaczącej zmianie. Pracodawcy, podobnie jak w roku ubiegłym, sygnalizowali problemy z rekrutacją pracowników w zawodach deficytowych między innymi z uwagi na odpływ pracowników z Ukrainy (mężczyzn, którzy powrócili na Ukrainę w związku z wojną). Warto również nadmienić, iż braki kadrowe w ww. zawodach spowodowane są niejednokrotnie nieatrakcyjnymi wynagrodzeniami, specyfiką pracy oraz zmniejszającą się ilością wykwalifikowanych kadr.

Skuteczna aktywizacja zawodowa osób po 50 roku życia uwarunkowana jest wieloma czynnikami. Stan zdrowia i związane z tym przeciwwskazania do podjęcia pracy w dużym stopniu ograniczają możliwości zatrudnienia. Kolejnym czynnikiem jest ograniczona mobilność zawodowa rozumiana jako gotowość do zmiany miejsca zatrudnienia, podniesienia kwalifikacji oraz do podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania, czyli akceptacja dojazdów do miejsca zatrudnienia.

9. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, gmina może tworzyć na swoim terenie jednostki pomocnicze, takie jak dzielnice. Miasto Opole w okresie sprawozdawczym podzielone było na trzynaście dzielnic. W wyniku wyborów przeprowadzonych w dniach od 18 do 28 października 2019 roku powołano dwanaście Rad Dzielnic. Rada Dzielnicy VIII nie została utworzona z uwagi na fakt, iż liczba zgłoszonych kandydatów była mniejsza niż liczba mandatów przewidzianych dla tej jednostki pomocniczej. Tym samym, Dzielnica VIII została pozbawiona możliwości kontynuowania działań na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, integracji mieszkańców oraz realizacji inicjatyw lokalnych i inwestycji dzielnicowych. W odpowiedzi na wniosek mieszkańców, złożony na podstawie § 48 ust. 3 Statutu Dzielnicy VIII (w brzmieniu nadanym uchwałą nr XXXI/643/20 Rady Miasta Opola z dnia 29 października 2020 r.), Prezydent Miasta Opola zarządził wybory do Rady Dzielnicy VIII. Zgodnie z zarządzeniem nr OR-I.0050.727.2022 z dnia 21 listopada 2022 r., wybory odbyły się w terminie od 6 do 16 lutego 2023 r. Ponieważ liczba zgłoszonych kandydatów była równa liczbie mandatów, głosowanie nie zostało przeprowadzone. Zgodnie z zapisami statutu, wszystkie osoby, które zgłosiły kandydatury, zostały uznane za członków Rady Dzielnicy VIII. W roku 2024 wszystkie trzynaście Rad Dzielnic funkcjonowało w pełnym składzie. Łącznie podjęły one 137 uchwał o zróżnicowanym charakterze, obejmujących m.in. sprawy społeczne, inwestycyjne oraz działania na rzecz lokalnych społeczności. Kadencje Rad zakończyły się w październiku 2024 roku. W grudniu 2024 roku ogłoszono nowe wybory do Rad Dzielnic. Głosowanie odbyło się w lutym 2025 roku. Z satysfakcją należy odnotować, że po raz pierwszy od czasu powołania jednostek pomocniczych we wszystkich trzynastu dzielnicach zgłosiła się wystarczająca liczba kandydatów, co pozwoliło na utworzenie pełnych składów Rad Dzielnic bez konieczności przeprowadzania wyborów uzupełniających. Zjawisko to świadczy o rosnącym zaangażowaniu społecznym mieszkańców oraz zwiększonej świadomości znaczenia jednostek pomocniczych w kształtowaniu lokalnej wspólnoty i wpływaniu na jakość życia w mieście.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					
		2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba dzielnic	29 / 13	13	13	13	13	13
2	Liczba podjętych uchwał przez Rady Dzielnic	241	146	154	146	163	137

Źródło: opracowanie własne

Obszar zadań realizowanych dla Rad Dzielnic

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało również zadania w obszarze przedsięwzięć lokalnych (dzielnicowych). Często były to zadania o mniejszym budżecie, ale istotne z punktu widzenia mieszkańców. Były to zarówno zadania o charakterze projektowym (przygotowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje), jak i realizacyjnym.

W obszarze realizacyjnym Dzielnice przeznaczyły środki na: remonty, budowy, przebudowy, rozbudowy dróg; chodników; zakupu i rozmieszczenia m.in. obiektów małej architektury; oświetlenia; ławek; śmietników; rozbudowy oraz uzupełnienia wyposażenia m.in. placów zabaw; terenów zielonych, a także w zakresie wsparcia placówek oświatowych, w tym zrealizowano m.in. budowę ogrodzenia strefy dla maluchów na placu zabaw przy ul. Spychalskiego – Dzielnicą X; wykonanie systemu nawodnienia boiska sportowego we Wrzosek – Dzielnicą XII; doposażenie parku sensorycznego przy ul. Tarnopolskiej – montaż osłon typu żagiel – Dzielnicą V; nasadzenie drzew na Starym Mieście - Dzielnicą IX; Remont drogi wewnętrznej oraz podwórka przy ul. Kośnego i ul. Katowickiej – Dzielnicą VIII; doposażenie siłowni na powietrzu przy PSP 1 – Dzielnicą VIII; .

• Budżet Obywatelski

W 2024 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2025 roku. Kwota budżetu na 2025 r. wzrosła do rekordowych 7,3 mln zł. Projekty można było składać **od 14 maja 2024 roku** (elektrycznie – poprzez platformę internetową). Aby zaznajomić mieszkańców z ideą Budżetu Obywatelskiego oraz zachęcić ich do składania wniosków zrealizowano kampanię informacyjną na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, w mediach społecznościowych, prasie oraz radiu. W tej edycji Budżetu Obywatelskiego kontynuowano model podziału projektów oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. Model ukierunkowany był na międzydzielnicową współpracę mieszkańców, tworzenie lokalnych strategii i partnerstw oraz optymalny podział środków, w celu zwiększenia udziału mieszkańców w tym instrumencie partycypacji społecznej, a także w celu równomiernego rozłożenia inwestycji na mapie Opola. Głosować na wybrane projekty mógł każdy mieszkaniec Opola, przy czym osoby poniżej 18 roku życia za zgodą opiekuna prawnego. Mieszkańcy Opola w XI edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosili 116 projektów. W poszczególnych kategoriach rozkład złożonych projektów przedstawiał się następująco

Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2024 r. wg obszarów tematycznych)

Obszar tematyczny złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
Drogi, chodniki, ścieżki rowerowe:	45	38,79%
Sport, w tym architektura sportowa	9	7,76%
Tereny rekreacyjne, place zabaw, mała architektura	24	20,69%
Edukacja i kultura	12	10,34%
Oświetlenie i bezpieczeństwo	7	6,03%
Tereny zielone i nasadzenia	7	6,03%
Inne	4	3,45%
Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych	3	2,59%
Działania na rzecz seniorów	0	0,00%
Komunikacja miejska	5	4,31%
SUMA	116	100%

Spośród złożonych projektów, 20 nie uzyskało wymaganego progu poparcia (minimum 20 osób) oraz jeden projekt nie posiadał zgody dyrektora placówki oświatowej. Tym samym nie były dalej procedowane. Do dalszej oceny zostało skierowanych 95 projektów. Na etapie oceny formalnej 95 ze złożonych projektów zostały ocenione pozytywnie. Następnie oceniano je pod względem merytorycznym. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostały ogłoszone ostateczne listy projektów: na liście do głosowania znalazło się 68 projektów, w tym: 19 projektów ogólnomiejskich o łącznej wartości 13,3 mln zł oraz 49 projektów dzielnicowych (50,2 mln zł).

Głosowanie na projekty przeprowadzono wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem dedykowanej platformy, pozwalającej mieszkańcom na pełne zapoznanie się z projektami oddanymi pod głosowanie, a także gwarantującej transparentność samego głosowania, jak i wiarygodność uzyskanego wyniku. W celu wsparcia mieszkańców w tej formule głosowania, utworzono punkty wsparcia głosowania, w których mieszkańcy mogli uzyskać pomoc oraz dodatkowy instruktaż w zakresie procedury głosowania. Łącznie zagłosowało 12,05 tys. osób. Wśród głosujących 53% stanowiły osoby w wieku 26-45 lat.

- Inicjatywa Lokalna**

W 2024 r. zrealizowano 10 zadań zgłoszonych w ramach Inicjatywy Lokalnej, której procedura przeprowadzana była w roku poprzednim.

W 2024 r. odbyła się również procedura wyboru wniosków do realizacji w 2024 roku. Na realizację zadań w 2024 r. zabezpieczono środki w wysokości 95 tys. zł. W ramach Inicjatywy Lokalnej można było zgłaszać zadania, których szacunkowy koszt wsparcia ze strony Miasta nie przekraczał 10 tys. zł, a termin ich naboru trwał od 1 stycznia do 15 września 2024 r. W minionej edycji Inicjatywy Lokalnej złożono 30 wniosków. Do realizacji skierowano 10 zadań, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej otrzymały najwyższą liczbę punktów, według przyjętych kryteriów. Na tej podstawie Prezydent zdecydował o przyznaniu wsparcia i realizacji w 2025 r. niżej wskazanych przedsięwzięć.

- **Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2024**

Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania potrzeb mieszkańców, w tym rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego opartego na szacunku, zaufaniu oraz odpowiedzialności. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę 23 308 944, 38 zł, z tego 22 391 959,88 zł w formie dotacji na realizację 321 zadań publicznych oraz 916 984,50 zł na wypłatę stypendiów i nagród.

Prezydent Miasta Opola ogłosił 39 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 425 ofert.

Prezydent podpisał **297 umów**, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych **169** oraz wsparcie **128**. Całkowita wartość, zrealizowanych przez organizacje pozarządowe, zadań w ramach programu wyniosła **24 606 568,41 zł** z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie **22 391 959,88 zł** oraz wkład własny oferentów w łącznej wysokości **2 214 608,53 zł**.

Podczas roku sprawozdawczego, 144 organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zrealizowały 321 zadań publicznych.

Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację:

- ✓ 18 zadań w obszarze pomocy społecznej – ogółem **10 478 272,61 zł**,
- ✓ 82 zadań w obszarze kultury fizycznej - ogółem **7 119 071,90 zł**,
- ✓ 20 zadań w obszarze wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - ogółem **1 448 411,00 zł**
- ✓ 51 zadań w obszarze kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa narodowego – ogółem **1 008 605,60 zł**.

Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym (m.in. Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Społeczna Rada Konsultacji, Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej, Zespoły robocze ds. Programu współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2025, Rada Sportu, Rada Seniorów, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Opolu, udostępnianie w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, przekazanie organizacjom pozarządowym niemal 22 tysięcy sztuk materiałów promocyjnych, organizacja szkoleń, konferencji, współorganizowanie przedsięwzięć na rzecz mieszkańców Opola (m.in. Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu, Szlakiem Opolskich Legend, Noc Kultury, Piknik Rodzinny), objęcie patronatem honorowym Prezydenta 39 inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” dla Pani Barbary Chyłki oraz „Pozytek Roku” dla Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych Jestem za Wsparcie Rodzin

w Kryzysie realizowane, a także nagradzanie wolontariuszy i organizacja Gali Wolontariatu, podczas której po raz trzeci przyznano nagrodę im. Danuty Sokołowskiej - nagrodę otrzymali: Lucyna Białek, Edmund Wajde, Damian Wójcik. Po raz pierwszy została podczas Gali wręczona Nagroda Publiczności. Nagrodę otrzymała Julia Kłak.

PODSUMOWANIE

Przyjęta Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola to odpowiedź Miasta na zidentyfikowane problemy i potrzeby społeczne. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, ale także wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, rozwinięcie infrastruktury wsparcia, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem. W ramach wypracowanej Strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na: wzmocnienie postaw aktywnych, wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej, partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu rozwiązywania problemów społecznych.

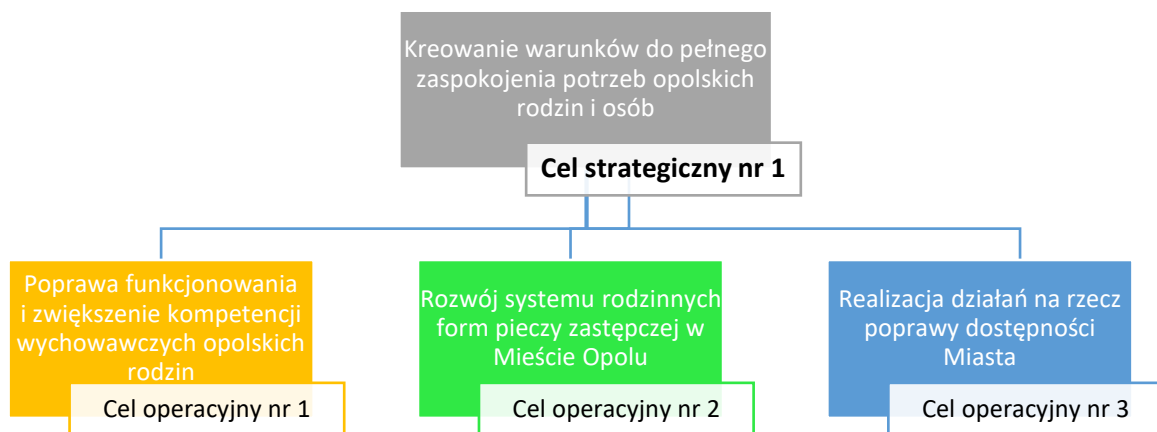
Strategia jest realizowana poprzez działalność miejskich jednostek organizacyjnych, wydziały Urzędu Miasta Opola, instytucje i organizacje. Strategia jest realizowana poprzez programy szczegółowe, które są wymagane przepisami prawa lub stanowią odpowiedź na zdiagnozowane w Mieście potencjały i wyzwania.

Strategia jest wdrażana poprzez dokumenty o zasięgu lokalnym, w tym:

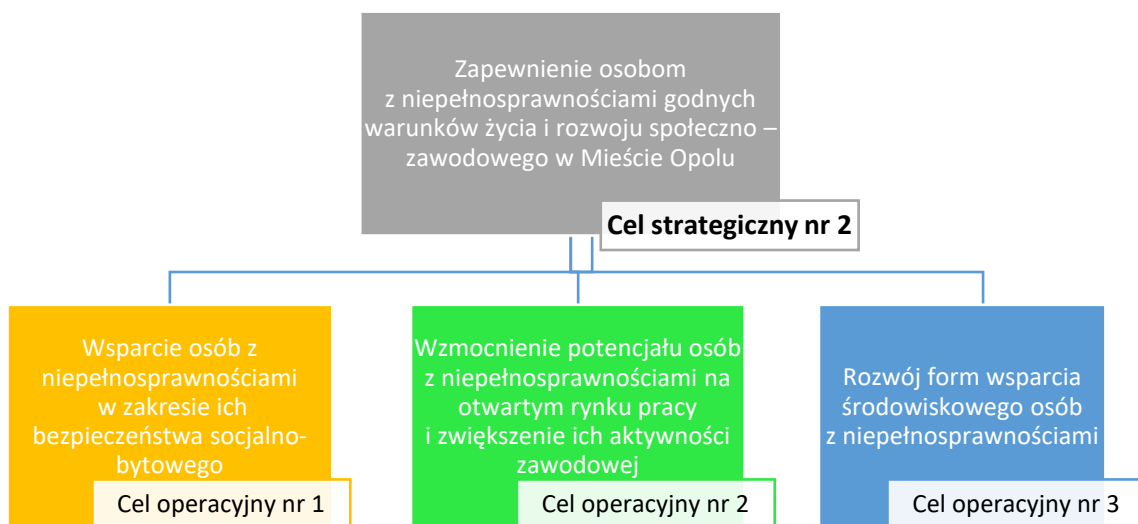

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opolą zostały określone **4 cele Strategiczne oraz następujące cele operacyjne tj.**

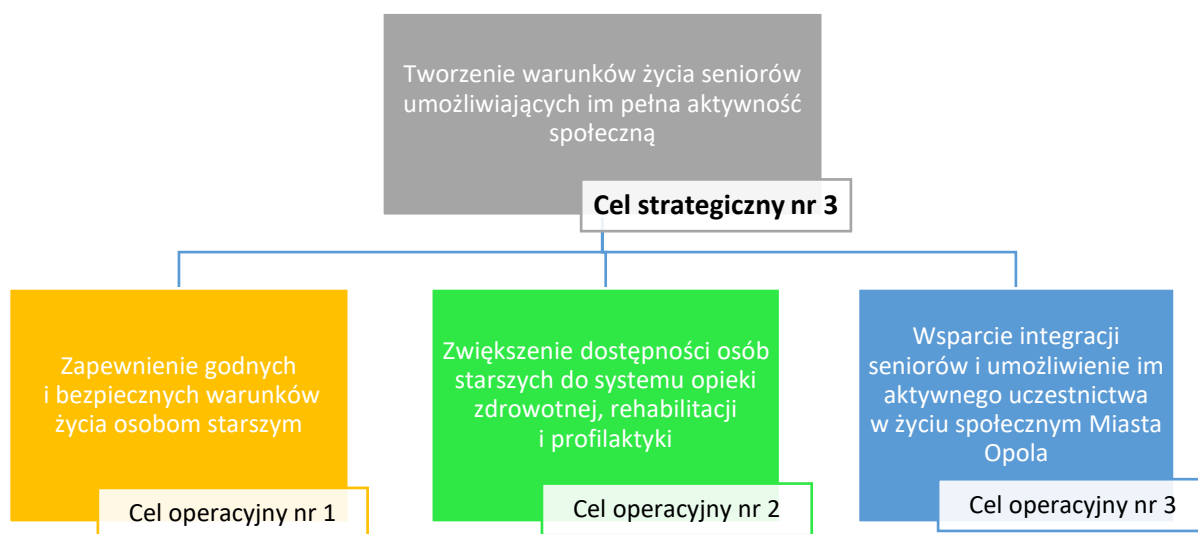
CEL STRATEGICZNY NR 1

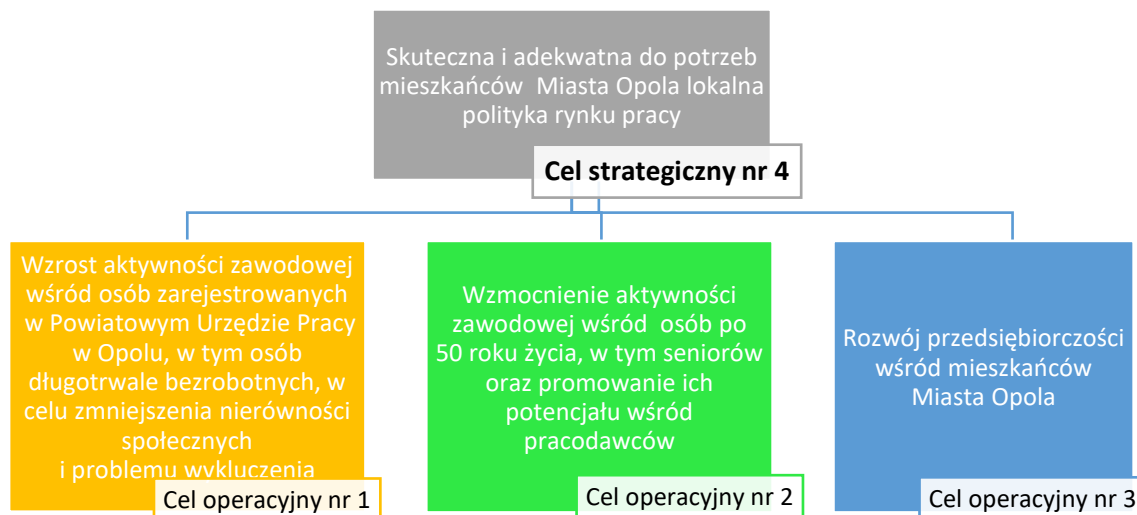
CEL STRATEGICZNY NR 2

CEL STRATEGICZNY NR 3

CEL STRATEGICZNY NR 4

Sposób realizacji ww. celów oraz wskaźników ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025 (tj. m.in.: liczba zrealizowanych działań przez organizacje pozarządowe, wysokość środków finansowych wykorzystanych na realizację zadań z budżetu obywatelskiego oraz Inicjatywy Lokalnej w stosunku do wysokości budżetu Miasta Opola w danym roku budżetowym, liczba zatrudnionych asystentów rodziny oraz koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, liczba rodzin zastępczych, liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, liczba placówek wsparcia dziennego oraz liczba miejsc w placówkach, liczba Klubów Seniora w Mieście Opolu, liczba osób korzystających z miejskiego transportu specjalistycznego dostosowanego do potrzeb osób starszych oraz z niepełnosprawnościami, liczba wydanych Kart „Opolska Rodzina” oraz Kart „Opolski Senior”, liczba wydanych „Kopert Życia”, liczba osób korzystających z Usługi Teleopieki, liczba Partnerów Programu „Opolska Rodzina”, liczba zrealizowanych programów polityki zdrowotnej w Mieście Opolu oraz liczba beneficjentów programów) został przedstawiony w poszczególnych obszarach przedmiotowego sprawozdania.

Jak wdrażamy „4-kę dla Opola”?

1. Miasto Zaangażowane Społecznie:

- Rozwój przestrzeni dla działalności, współpracy i rozwoju organizacji pozarządowych.
- Wzmacnianie organizacji pozarządowych jako realizatorów zadań publicznych.
- Rozwój budżetowych i pozabudżetowych form angażowania mieszkańców w życie Miasta.

2. Miasto Odpowiedzialne Społecznie:

- Promocja wartości rodzinnych.
- Działania na rzecz pozostania w środowisku lokalnym osób niesamodzielnych.
- Rozwój usług umożliwiających osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym prowadzenie samodzielnego życia.
- Reintegracja zawodowa i społeczna.
- Rewitalizacja społeczna środowisk dysfunkcyjnych.
- Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.
- Rozwój usług specjalistycznych dla rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.
- Rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

3. Miasto Przyjazne Dorastaniu i Aktywnemu Starzeniu Sie:

- Promocja i realizacja działań na rzecz poprawy dostępności miasta – przestrzeni publicznych i budynków.
- Projektowanie przestrzeni oraz tworzenie produktów i usług uwzględniających potrzeby zróżnicowanych wiekowo grup mieszkańców.
- Tworzenie możliwości udziału osób młodszych i starszych w dyskusji o ich realnej sytuacji i potrzebach.
- Aktywizacja i integracja środowiska senioralnego – wewnątrz i międzypokoleniowa.
- Rozwój działań edukacyjno-informacyjnych dedykowanych seniorom.

- Przełamywanie stereotypowego postrzegania osób starszych i wzmocnienie pozytywnego wizerunku seniorów.

4. **Miasto Dbające o Zdrowie Opolan:**

- Zwiększenie dostępności do systemu opieki zdrowotnej, rehabilitacji i profilaktyki.
- Wzrost jakości i dostępności usług medycznych dla mieszkańców miasta oraz rozwój usług z zakresu zapobiegania chorobom cywilizacyjnym.
- Promowanie zdrowego stylu życia
- Realizacja Programów Polityki zdrowotnej oraz akcji profilaktycznych.

Przedstawione sprawozdanie, będące III Etapem wdrażania Strategii (kolejne sprawozdanie roczne), a w szczególności analiza wskaźników, jasno wskazują na prawidłowe zdiagnozowanie problemów społecznych występujących na terenie Miasta Opola, a tym samym trafne określenie kierunków działań.

Warto zaznaczyć, że analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii trafnie zwraca uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, które pojawiły się w efekcie zmian, zwłaszcza demograficznych, które generują konieczność realizacji skutecznej **polityki prorodzinnej** na rzecz rodzin w okresie rozwojowym i jednocześnie konieczność wzmocnienia realizowanej **polityki senioralnej**.

Nie sposób także pominąć rozwijającej się działalności w obszarze **polityki dostępności** realizowanej poprzez zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno – komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Działalność w tym zakresie integruje Wydziały Urzędu Miasta Opola oraz miejskie jednostki organizacyjne wokół poszukiwania i wdrażania rozwiązań sprzyjających systemowemu wsparciu osób z różnymi niepełnosprawnościami w rozwiązywaniu ich problemów i aktywnym uczestnictwie tych osób w życiu Miasta. Stałemu wzmacnianiu podlega działalność Miasta na rzecz osób z niepełnosprawnościami także dzięki skutecznej i efektywnej realizacji programów rządowych i uzyskanym dofinansowaniom.

W roku 2024 kontynuowano działania w obszarze **wsparcia psychicznego** mieszkańców Miasta, w szczególności dzieci i młodzieży – wzmocnienie tego obszaru jest odpowiedzią na potrzeby środowiska na wzmocnienie oferty i poprawę dostępności do usług w zakresie zdrowia psychicznego.

Palącym i wymagającym podjęcia działań problemem społecznym w 2024 roku ujawniło się zwiększone zapotrzebowanie na **rozwój pieczy zastępczej** w Mieście Opolu. Ze względu na zanotowany w ostatnich latach stały wzrost liczby postanowień sądów o konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, istnieje potrzeba wzmocnienia zarówno rodzinnych jak instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

19 grudnia 2024 r. uchwałą Rady Miasta Opola nr X/168/24 został przyjęty nowy Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2025 – 2027. Dokument ten, uwzględniając lokalne uwarunkowania, określa kierunki działań w 3-letniej perspektywie, ze szczególnym uwzględnieniem zadań zmierzających do wspierania rodziny oraz rozwoju pieczy zastępczej, poprzez wzmocnienie rodzinnych form pieczy zastępczej, a tym samym zapewnianie dziecku prawa do wychowania się w stabilnym środowisku.

Na nowy okres programowania Miasto Opole zaplanowało m. in. utworzenie rodzinnych domów dziecka, wzmocnienie bazy lokalowej instytucjonalnych domów dziecka, zwiększenie

wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, wzmocnienie systemu wsparcia rodzin zastępczych poprzez uruchomienie klubu wsparcia rodzica zastępczego, wzrost świadczeń na pokrycie utrzymania, leczenia, wypoczynku dzieci w pieczy zastępczej oraz wzmocnienie infrastruktury i środków finansowych na rzecz usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej.

W celu wsparcia rodzin, w 2024 roku Miasto Opole podjęło także **inicjatywę budowy nowego żłobka** dla 100 dzieci; uzyskano zapewnienie dofinansowania inwestycji z rządowego *Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022–2029* w kwocie 7 075 944.

W chwili opracowywania niniejszego dokumentu wiele z tych działań jest już wdrażanych.

Rok 2024 był kolejnym bardzo aktywnym rokiem w realizacji strategii miasta Opola w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.